

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2021 rok

WSTĘP	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR	2
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA, KADRA, BUDŻET, KONTROLE	5
III. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA	13
III.1. Rodzinna piecza zastępcza	18
III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	34
III.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	40
III.4. Projekty na rzecz rozwoju usług społecznych - wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	45
III.4.1. Projekt pn. Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim	45
III.4.2. Partnerstwo w projekcie ZHP KH Lębork	51
III.4.3. Projekt pn. <i>Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim</i> – w zakresie pieczy zastępczej	51
III.4.4. Projekt pn. <i>Pomorskie Dzieciom</i>	57
IV. POMOC SPOŁECZNA	58
IV.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i interwencja kryzysowa	59
IV.1.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	59
IV.1.2. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej	62
IV.1.3. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi	67
IV.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki	70
IV.3. Projekt pn. <i>Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim</i> – w zakresie pomocy społecznej	71
IV.4. Domy pomocy społecznej	74
IV.5. Pomoc cudzoziemcom – w związku z nadaniem im statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej	79
V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	81
V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością	84
V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	84
V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	84
V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	84
V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	85
V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	85
V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	86
V.2. Programy PFRON	87
V.2.1. Program pn. <i>Aktywny Samorząd</i>	87
V.2.2. Program pn. <i>Program wyrównywania różnic między regionami</i>	90
V.2.3. Program pn. Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi	90
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	91
VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	92
VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych	95
VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych	95
VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	97
VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej	97
VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej	99
VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań	101
SPIS TABEL	102
SPIS WYKRESÓW	102
ZAŁĄCZNIK NR 1 - SPRAWOZDANIA Z EFEKTÓW PRACY PCPR W LĘBORKU JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LĘBORSKIM	103
ZAŁĄCZNIK NR 2 - SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE LĘBORSKIM NA LATA 2021-2027	120
ZAŁĄCZNIK NR 3 - RAPORT Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021 – 2027	127

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2021 rok sporządzono na podstawie:

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 1876, ze zm.), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej,*
- art. 182 ust. 5 i art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 821, ze zm.), które wskazują, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz iż do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.*

I. Podstawa prawna funkcjonowania i realizacji zadań PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zostało powołane na podstawie uchwały Nr III/20/98 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 grudnia 1998 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 stycznia 1999 roku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu lęborskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej powiatu, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Lęborskiego. Centrum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu lęborskiego.

W 2021 roku zakres działania jednostki regulował statut przyjęty uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz regulamin przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wykonuje zadania własne i zlecone na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych, a także uchwał Rady Powiatu Lęborskiego i Zarządu Powiatu Lęborskiego. W 2021 roku obowiązywały następujące podstawowe akty prawne regulujące działalność jednostki:

1. ustawa z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2268, ze zm.),
akty wykonawcze:
 - a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 734, z późn. zm.),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 roku, poz. 954),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1946);

2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 821, ze zm.),

akty wykonawcze:

- a) obwieszczenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 roku w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M. P. z 2017 roku, poz. 35),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 roku w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1303),
 - d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 274, poz. 1620),
 - e) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011 roku, nr 272, poz. 1609);
3. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 573, z późn. zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 926, ze zm.),
- b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605, z późn. zm.),
- c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694, ze zm.),
- d) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2284),
- e) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 857),
- f) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. nr 17, poz. 162, z późn. zm.),
- g) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 roku w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach elektronicznego krajowego systemu monitoringu orzekania o niepełnosprawności (Dz. U. nr 228, poz. 1681),

- h) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 62, poz. 560);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249);
 5. uchwała Nr XXVI/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027;
 6. uchwała Nr XXVII/205/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2021 roku - zmieniona uchwałą Nr XXIX/213/2021 z dnia 27 maja 2021 roku oraz uchwałą Nr XXXIV/238/2021 z dnia 29 listopada 2021 roku;
 7. uchwała Nr XV/119/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2020 – 2022;
 8. uchwała Nr 233/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 sierpnia 2020 roku zmieniona uchwałą Nr 263/2021 z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim;
 9. uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
 10. uchwała Nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2027;
 11. uchwała Nr XXX/187/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2017 – 2022.

W powiecie lęborskim w okresie sprawozdawczym obowiązywała Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027 (uchwała Nr XXVI/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku). Podstawą prawną jej wdrażania i realizacji jest art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy m.in. opracowanie tego dokumentu. Celem Strategii jest podejmowanie rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie lęborskim oraz planowanie i realizacja wyznaczonych kierunków działań w zakresie lokalnej polityki społecznej. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, podejmując zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, monitoruje działania oraz dostosowuje ich realizację do zmieniającej się sytuacji i możliwości, tak aby udzielane mieszkańcom powiatu lęborskiego wsparcie było jak najbardziej adekwatne do ich potrzeb.

Powiatowa Strategia, w określonych celach strategicznych polityki społecznej, opiera się na istniejącym lokalnym systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój pomocy społecznej i wskazuje

na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione kierunki działań wpisują się w sformułowaną misję Strategii, którą jest podejmowanie działań zmierzających do *rozwoju usług społecznych powiatu lęborskiego celem podniesienia jakości życia mieszkańców*, określoną wizją natomiast: *pomoc społeczna spójnym i efektywnym elementem rozwoju powiatu lęborskiego*.

Cele projektowanych zmian strategicznych pogrupowano w czterech priorytetach:

Priorytet I – RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU: Budowanie sprawnego i skutecznego systemu działań wzmacniających funkcjonowanie rodzin, szczególnie rodzin znajdujących się w kryzysie;

Priorytet II – DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM: Rozwój systemu pieczy zastępczej;

Priorytet III – WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ: Wsparcie osób z niepełnosprawnością w dążeniu do samodzielnego i aktywnego życia;

Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW: Wsparcie i rozwijanie działań na rzecz osób starszych w celu ich aktywizacji społecznej.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim przebiega na podstawie przyjętych kierunków działań. Stan ich realizacji za 2021 rok scharakteryzowano w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania z działalności jednostki.

II. Struktura organizacyjna, kadra, budżet, kontrole

Strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i zakres działania poszczególnych komórek w roku 2021 regulował Regulamin organizacyjny – na podstawie uchwały nr 131/2019 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 4 grudnia 2019 roku. Na mocy niniejszego dokumentu w skład PCPR wchodziły następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

Tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Lęborku

Wyszczególnienie	Liczba etatów: 23,75*
Kierownik	1
Dział Finansowo-Kadrowy	3,25
– Główny Księgowy	1
– księgowość i kadry	2,25
Dział Pieczy Zastępczej	8
Kierownik Działu Pieczy Zastępczej	1
– Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	5
– Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń	2
– Mieszkanie chronione treningowe	0
Dział Pomocy Społecznej i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością	5,25
Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością	1
– Zespół ds. Pomocy Społecznej	1
– Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1,25
– Zespół ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością	2
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	4
Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	0
– Sekretarz	1
– Specjaliści orzecznicy oraz obsługa Zespołu	3
Dział Administracyjny	2,25
– Sekretariat, Radca Prawny	1,25
– Zespół ds. Wdrażania Projektów	1

*w tym 2 etaty w ramach projektu pn. „Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim” oraz pn. Centrum Usług Społecznych w Powiecie Lęborskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regulaminu PCPR w Lęborku (uchwała nr 131/2019 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 4 grudnia 2019 roku). Stan na 31.12.2021 roku.

W strukturach jednostki tych według stanu na 31 grudnia 2021 roku zatrudnionych było 25 pracowników, w tym 1 osoba przebywająca na długotrwałym zwolnieniu - na 23,75 etatu, w tym 2 etaty specjalisty pracy z rodziną i koordynatora projektu w ramach projektu pn. Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim oraz pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim.

Ponadto Centrum współpracowało w ramach 106 umów cywilnoprawnych osobami i podmiotami, w tym:

- z 9 opiekunami zastępczymi prowadzącymi rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe,
- z 41 specjalistami – psychologami, pedagogami, terapeutami, korepetytorami, superwizorem wspierającymi pieczę zastępczą, itp. głównie w ramach realizacji projektu pn. Wsparcie Postępu – rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim,
- z 6 orzecznikami lekarzami i 4 orzecznikami specjalistami Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W ramach szkoleń i doskonalenia zawodowego pracownicy Centrum podnosili swoje kwalifikacje poprzez realizację studiów na kierunkach związanych z obszarem pomocy społecznej oraz bezpośrednio związanych ze stanowiskiem pracy, jak również uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i seminariach, takich jak:

- Szkolenie z zakresu Systemu Obsługi Wsparcia ON PFRON – 3os.,
- Spotkanie w ramach Sieci Współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) – 2os.,
- Zespoły Interdyscyplinarne i grupy robocze w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Rola i zadania – 2os.,
- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – organizacja pracy – 5os.
- Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży – 5os.,
- Spis Bez Barrier – 1os.,
- Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się – 2os.,
- Prowadzenie wsparcia psychologicznego i interwencji w formie rozmowy telefonicznej rozmowy przez komunikatory internetowe – 1 os.,
- Arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel – podstawy – 3 osoby,
- Arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel – zaawansowany – 3 osoby,
- Psychologiczne aspekty przemocy w rodzinie – 6 os.,
- Pomoc dzieciom i nastolatkom z FASD oraz ich rodzicom/opiekunom - konferencja w ramach obchodów światowego dnia FAS/FASD – 5 os.,
- Zasada konkurencyjności w projektach współfinansowanych ze środków funduszy europejskich - 2os.,
- Przemoc – jedno słowo, wiele znaczeń – 5 os.,
- Prawne merytoryczne aspekty działań podejmowanych w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii – 4 os.,
- Spotkanie ws. współpracy interdyscyplinarnej w obszarach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii – 1os.,

- Jestem, ale nie chcę być - depresja i samobójstwa u dzieci i młodzieży – 2 os.,
- Droga do niezależności – jak działać aby osiągnąć cel – 2os.,
- System Obsługi Wsparcia PFRON – 2os.,
- Co deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej oznacza dla samorządu terytorialnego w Polsce – 1os.,
- Profilaktyka i interwencja – jak pracować z młodzieżą by nie chciała brać – 7os.,
- VI Ogólnopolskie Forum Dobrych Praktyk w ramach 19 dni przeciwdziałania przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży – 3os.,
- Nowa ustawa Prawo Zamówień Publicznych w praktyce jednostek samorządu terytorialnego – 2os.,
- Spotkanie z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych – Związek Powiatów Polskich – 3os.,
- System Obsługi Wsparcia PFRON – kolejna edycja – 2os.,
- Ogólnopolska konferencja pn. Masz prawo do... - realizowana w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 – 3os.,
- Przetwarzanie i ochrona danych osobowych – 1os.,
- Przedsięwzięcie spotkanie z psychoterapeutą – 2os.,
- Wdrożenie dyrektywy w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia praw – sygnaliści w samorządach – 1os.,
- Procedura odebrania dziecka zgodnie z orzeczeniem sądu – 2os.,
- Profilaktyka stresu i wypalenia zawodowego – 6os.,
- Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacja Niebieskiej Karty z uwzględnieniem propozycji zapisów w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej – 3 os.,
- Seksualność dzieci i młodzieży - podopiecznych w pieczy zastępczych – 6os.,
- Warsztaty edukacyjne dla pracowników systemu pieczy zastępczej – stres i wypalenie zaw. – 8os.,
- Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju – 4os.,
- Postępowanie egzekucyjne w administracji – 1os.,
- Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacja procedur Niebieska Karta – 3os.,
- Spotkania dotyczące Społecznej Komisji Mieszkaniowej działającej przy Burmistrzu Miasta Lęborka – 1os.,
- Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lęborku – 1 os.,
- Techniczna obsługa, procedowanie wniosków – zmiany w SOW” – 3os.,
- szkolenie i instruktaż w zakresie bhp i p.poż – 4os.,
- studia podyplomowe: Psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej – 2 os.,
- studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego – 1os..

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest zrzeszone w Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodka Regionalnego w Gdańsku. W ramach Forum co miesiąc odbywały się spotkania tematyczne, w 2021 roku w formie webinarium, w których brał udział kierownik lub pracownik jednostki, o następującej tematyce:

- Ustalanie odpłatności za dps po nowelizacji z uwzględnieniem najnowszych trendów orzeczniczych i omówieniem orzecznictwa miejscowego WSA i orzecznictwa NSA - praktyczne uwagi i wskazówki dotyczące prowadzonych postępowań,
- Prawo zamówień publicznych w 2021 roku. Jak przygotować się do wdrożenia nowych procedur zamówień publicznych,
- Dochody, wydatki, rozchody, przelewy wewnętrzne i zewnętrzne na rachunku vat w ośrodkach pomocy społecznej – podstawy rozliczeń wraz ze zmianami od 1 stycznia 2021 roku w vat,
- Nowelizacja ustawy o Pomocy Społecznej w 2021 roku wraz z nowelizacją KPA,
- System ocen pracowniczych. Regulamin, kryteria ocen, arkusze systemu. Profesjonalne przeprowadzenie oceny okresowej oraz udzielanie informacji zwrotnych pracownikom,
- Ustawa o Pomocy Społecznej po zastosowaniu nowelizacji, odpłatność za DPS oraz nowelizacja procedury administracyjnej,
- Wywiad środowiskowy - zmiany prawne, ze szczególnym uwzględnieniem wywiadu do skierowania do DPS i ustalenia odpłatności za pobyt w DPS,
- Regulamin oceny pracowników socjalnych,
- Dyrektywa o ochronie sygnalistów- wademekum wiedzy dla kadry kierowniczej.

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje rozdziały w zakresie obsługi PCPR, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz warsztatów terapii zajęciowej, a ponadto środków z algorytmów PFRON i projektów Regionalnego Programu Województwa Pomorskiego:

- pn. *Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie łębskim*,
- pn. *Stacja Łębork, Kościerzyna, Kwidzyn, Miastko, Słupsk - usługi społeczne wsparcia rodzin*,
- pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie łębskim*,
- pn. *Pomorskie Dzieciom*,
- oraz Programu Ośłonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. *Aktywni AntyPrzemocy*.

Wykonanie wydatków za 2021 rok z podziałem na rozdziały, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w 2021 roku

Rozdział	Wydatek	Kwota (w PLN)
85218	PCPR	997.125,06
85321	PZOON, w tym: – dotacja z budżetu Wojewody	475.670,51 425.177,56
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym: – dotacja budżetu wojewody - dodatek wychowawczy	575.212,19 138.590,34
85508	Rodzinna piecza zastępcza, w tym: – dotacje z Budżetu Wojewody (dodatek wychowawczy)	3.079.625,36 517.714,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w tym: dotacja Wojewody	45.377,08 16.200,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej zadanie publiczne pn. Aktywni AntyPrzemocy"	102.290,87 12.737,08
85311	Warsztaty terapii zajęciowej – budżet powiatu	71.320,00
85395	Projekty RPO WP 2014-2021, w tym: – Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych – Stacja Łębork, Kościerzyna, Kwidzyn, Miastko, Słupsk - usługi społeczne wsparcia rodziny – Centrum Usług Społecznych w Powiecie Łębskim – Pomorskie dzieciom	843.011,09 96.883,10 50.911,40 632.724,96 62.491,63
Wydatki pozabudżetowe		
-	Algorytm środków PFRON	1.856.143,00
-	Aktywny Samorząd	435.793,00
-	Program Wyrównywania Różnic Między Regionami	174.636,83
Razem:		8.597.622,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych PCPR w Łęborku za 2021.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku objęte było w okresie sprawozdawczym kontrolami zewnętrznymi oraz przeprowadzało kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i podmiotów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W 2021 roku realizowane były następujące kontrole:

– **Kontrola zewnętrzna - kontrola przeprowadzona przez Wydział Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zakres kontroli: zasadność przyznawania świadczeń z zakresu ustawy o pomocy społecznej zleconych powiatowi przez administrację rządową i zadań własnych powiatu, kwalifikacje kadry, organizacja pracy centrum oraz sposób prowadzenia dokumentacji w 2020 roku.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 30.08.2021 roku – 31.08.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny ocenił działalność PCPR w Lęborku pozytywnie, bez uchybień i nieprawidłowości w związku z tym odstąpiono od wydawania zaleceń pokontrolnych.

– **Kontrola zewnętrzna – przeprowadzona przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 253/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem kontroli na 2021 rok.

Zakres kontroli:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowania osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,

- zapewniania badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka,
- zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 roku do 17.05.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 17.05.2021 roku – 30.06.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, które zostały zrealizowane.

– **Kontrola Domu Pomocy Społecznej nr 1 w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej, załącznika nr 5 - Regulaminu kontroli przeprowadzanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku do zarządzenia nr 6/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 20 stycznia 2020 roku w sprawie kontroli zarządczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz zarządzenia nr 19/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 08 września 2021 roku w sprawie przeprowadzenia kontroli w Domu Pomocy Społecznej nr 1 w Lęborku.

Zakres kontroli: ocena realizacji usług wspomagających w zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 roku do 23.09.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 23.09.2021 roku - 24.09.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

– **Kontrola Domu dla Dzieci SIEDLISSKO i Domu dla Dzieci ZAKĄTEK – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 253/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem kontroli na 2021 rok.

Zakres kontroli: kontrola problemowa - planowa kontrola, w celu zbadania wybranych zagadnień lub grupę pokrewnych zagadnień dotyczących funkcjonowania i realizowanych zadań przez Kontrolowanego oraz kontrola sprawdzająca - kontrola nieplanowa, podejmowana w celu weryfikacji usunięcia powstałych nieprawidłowości i wykonania zaleceń pokontrolnych w zakresie:

- zapewniania małoletnim korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych oraz

- umożliwiania kontaktu dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że są postanowi inaczej.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 roku do 13.05.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 13.05.2021 roku - 01.07.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

- **Kontrola placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie podwórkowej realizowanej przez wychowawcę Chorągwi Gdańskiej ZHP – Komendy Hufca w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 18 ust. 3 i 28a ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 253/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem kontroli na 2021 rok.

Zakres kontroli: kontrola problemowa - planowa kontrola, w celu zbadania wybranych zagadnień lub grupę pokrewnych zagadnień dotyczących funkcjonowania i realizowanych zadań przez Kontrolowanego oraz kontrola sprawdzająca - kontrola nieplanowa, podejmowana w celu weryfikacji usunięcia powstałych nieprawidłowości i wykonania zaleceń pokontrolnych w zakresie - realizacji działań animacyjnych i socjoterapeutycznych.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 roku do 07.10.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 07.10.2021 roku - 18.11.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

- **Kontrola rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie zadań pieczy zastępczej – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 253/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem kontroli na 2021 rok.

1) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych) oraz zapewnianie kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych, zapewniania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 rok do 26.02.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 26.02.2021 rok.

Wnioski z kontroli – nie wydano zaleceń pokontrolnych.

2) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych), zapewnianie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 rok do 10.03.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 10.03.2021 rok.

Wnioski z kontroli – wydano zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

3) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2020 rok do 14.04.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 14.04.2021 rok.

Wnioski z kontroli – wszczęto procedury w wyniku których rodzina została rozwiązana.

– **Kontrola Warsztatów Terapii Zajęciowej – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz załącznika nr 5 - Regulaminu kontroli przeprowadzanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku do zarządzenia nr 6/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 20 stycznia 2020 roku w sprawie kontroli zarządczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

Zakres kontroli: weryfikacja działalności bieżącej Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym *Jesteśmy Razem* w Lęborku, tj.:

- 1) prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu;
- 2) ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
- 3) prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej: uczestników, działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej, współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników;
- 4) prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
- 5) zgodność postanowień umowy ze stanem faktycznym;
- 6) zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
- 7) prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji;
- 8) prawidłowość wykorzystania środków Funduszu.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2021 roku do 21.06.2021 roku. Termin przeprowadzenia kontroli: 21.06.2021 roku - 30.06.2021 roku.

Wnioski z kontroli - Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

– **Kontrole realizacji zadań przez osoby fizyczne w ramach dofinansowań z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: § 14 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w związku z art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz załącznika nr 5 - Regulaminu kontroli przeprowadzanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku do zarządzenia nr 6/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 20 stycznia 2020 roku w sprawie kontroli zarządczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Zakres kontroli: weryfikacja przestrzeganych warunków umów dotyczących dofinansowania do likwidacji barier technicznych - umowy nr 28/T/2021 i umowy nr 45/T/2021.

Okres objęty kontrolą: 2021 rok. Termin przeprowadzenia kontroli: 07.07.2021 roku - dot. umowy nr 28/T/2021 i 03.11.2021 roku - dot. umowy nr 45/T/2021.

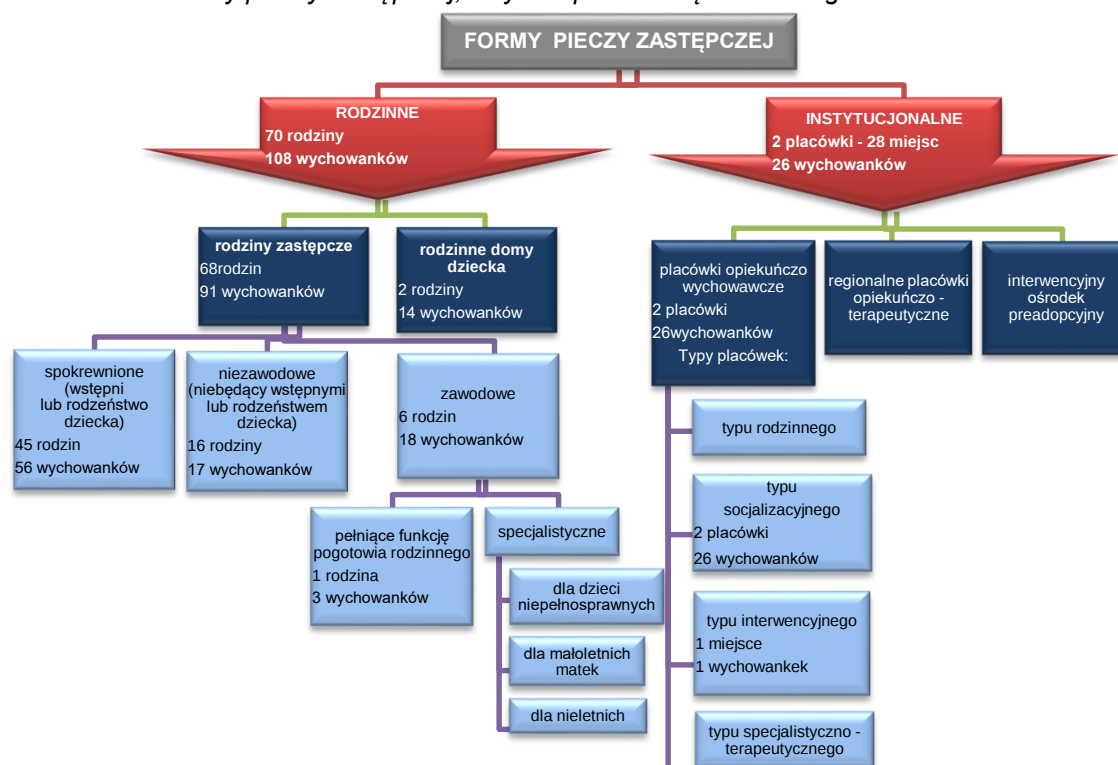
Wnioski z kontroli – Zespół kontrolny nie wydał zaleceń pokontrolnych – zatwierdzono realizację ww. umów.

III. Piecza zastępcza – rodzinna i instytucjonalna

Zadania i zakres działań podejmowanych w obszarze pieczy zastępczej w 2021 roku regulowała ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, akty wykonawcze oraz przepisy prawa miejscowego - w powiecie lęborskim w zakresie pieczy zastępczej obowiązywała podjęta przez Radę Powiatu Lęborskiego uchwała Nr XV/119/2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2020 – 2022.

Funkcjonowanie pieczy zastępczej podzielone jest na dwie formy, tj. pieczę rodzinną oraz instytucjonalną. Jest to rodzaj usług społecznych, będących dopełnieniem i uzupełnieniem wsparcia rodzin naturalnych, które z różnych względów nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Zasady organizacji i prosperowania pieczy zastępczej uregulowane są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa reguluje różne typy podmiotów sprawujących pieczę zastępczą, które przedstawiono na poniższym schemacie. Podane na schemacie dane ilościowe wskazują ilości podmiotów pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci na terenie powiatu lęborskiego.

Schemat 1. Formy pieczy zastępczej, w tym w powiecie lęborskim wg stanu na 31.12.2021 roku*

Podane w/w dane ilościowe wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej uwzględniają przekształcenia rodzin i RDD w inne formy oraz przeniesienia wychowanków dlatego nie sumują się. Są to dane narastające w całym 2021 roku. Dane dotyczące pieczy instytucjonalnej podano dla obecnie funkcjonujących – Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIŚKO”
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało w obszarze pieczy zastępczej w 2021 roku ustawowe zadania przypisane powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej – na podstawie zarządzenia Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, zgodnie z przyjętymi w 2019 roku zmianami regulaminu organizacyjnego jednostki, należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe¹.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowi Zespół, o którym mowa w art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego działalność koncentruje się na realizacji ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wg stanu na 31 grudnia 2021 roku wchodziło: 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 specjalistów pracy z rodziną, a także zadania wykonywało – dwóch psychologów i pedagog. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem funkcjonujące w powiecie lęborskim rodziny zastępcze - zgodnie

¹ Zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przyjętego uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku.

z wymaganiami obowiązującej ustawy w okresie sprawozdawczym mieli pod opieką do 15 rodzin zastępczych.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

Pieczka zastępcza w powiecie łębarskim składa się z: pieczy rodzinnej, czyli funkcjonujące rodziny zastępcze, w tym rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione oraz rodzinne domy dziecka, a także pieczy instytucjonalnej, czyli placówki opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym - Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Łębarskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci oraz nadania im statutów zmienionej uchwałą Nr XX/161/2020 Rady Powiatu Łębarskiego z dnia 25 sierpnia 2020 roku.

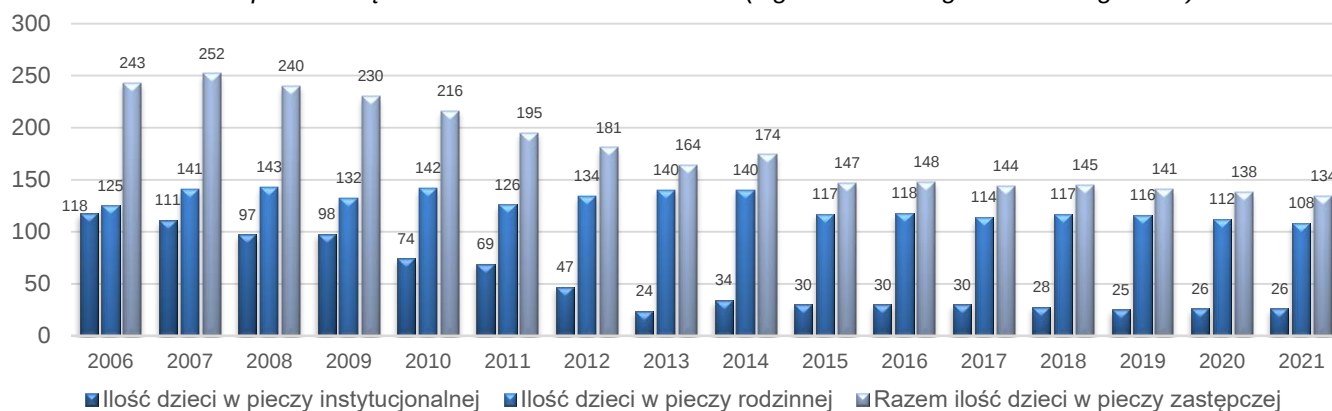
Poniższa tabela i wykres przedstawiają wielkości statystyczne ilość wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w powiecie łębarskim od 2006 roku do 2021 roku.

**Tabela 3. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łębarskim w latach 2006 – 2021 wg stanu na 31 grudnia danego roku**

Wyszczególnienie	Rok															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25	26	26
Ilość wychowanków w pieczy rodzinnej	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116	112	108
Razem wychowankowie pieczy zastępczej	243	252	240	230	216	195	181	164	174	147	148	144	145	141	138	134

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

**Wykres 1. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łębarskim w latach 2006 – 2021 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

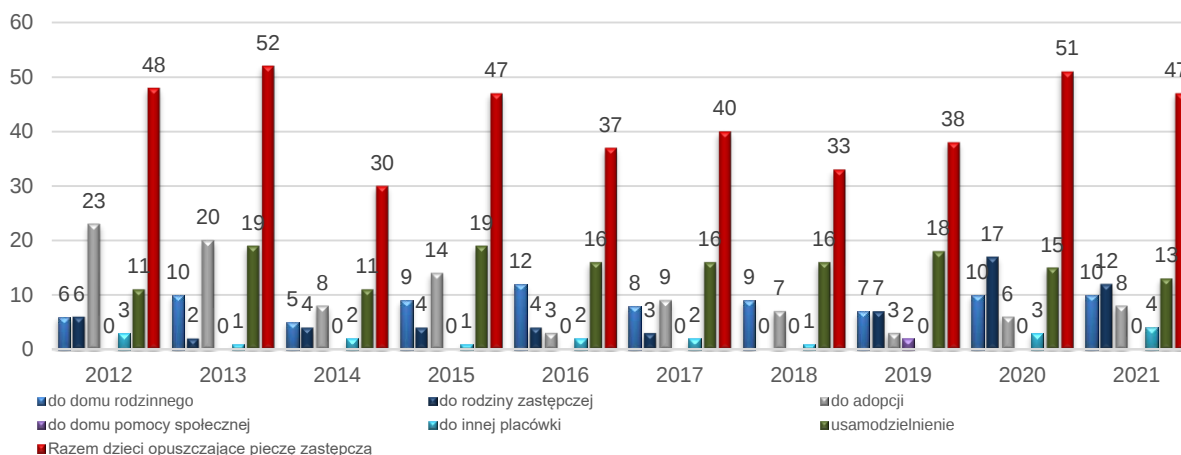
Rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą w 2021 roku opuściło łącznie 47 dzieci, w tym 39 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą i 8 wychowanków opuściło instytucjonalną pieczę zastępczą, a w 16 przypadkach następowało przeniesienie podopiecznych do innych form pieczy zastępczej. Dokładne dane w tym zakresie w ostatnich latach przedstawiono w poniższych tabelach i wykresie.

Tabela 4. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2021

Wyszczególnienie	Rok									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą (rodzinną i instytucjonalną), w tym:	48	52	30	47	37	40	33	38	51	47
do domu rodzinnego	6	10	5	9	12	8	9	7	10	10
do rodziny zastępczej	6	2	4	4	4	3	-	7	17	12
do adopcji	23	20	8	14	3	9	7	3	6	8
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
do instytucjonalnej placówki	3	1	2	1	2	2	1	-	3	4
program usamodzielnienia	11	19	11	19	16	16	16	18	15	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2012 – 2021.

Wykres 2. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

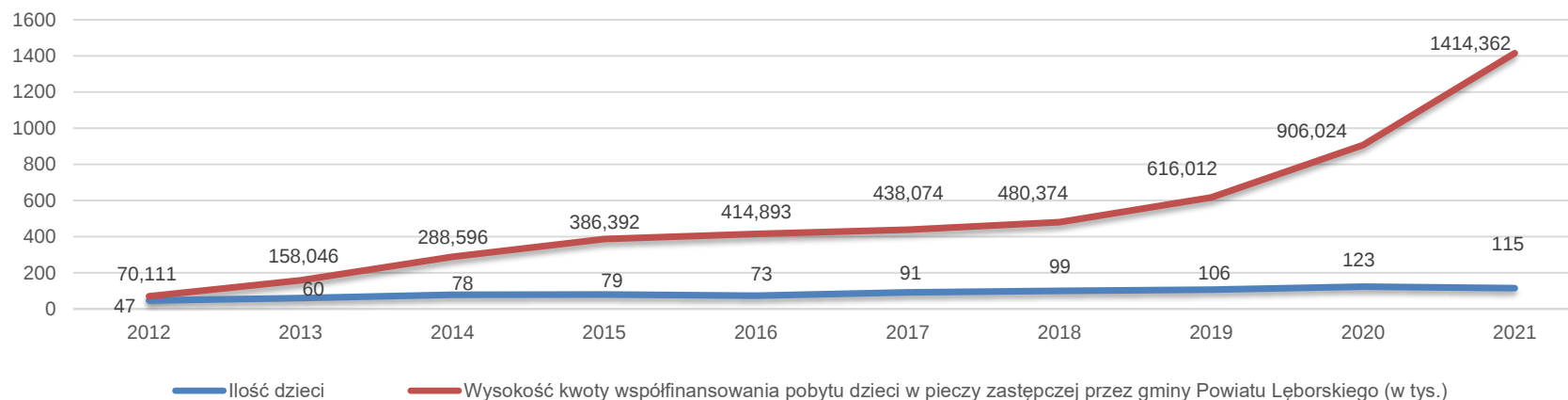
Pieczą zastępczą w powiecie łębskim jest współfinansowana przez gminy powiatu łębskiego. Od 1 stycznia 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy partycypują w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% tych wydatków w drugim roku oraz 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązują ze wszystkimi gminami z terenu powiatu łębskiego (Łębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Łębska, Wicko) porozumienia ustalające zasady zwrotu tych wydatków. Wysokość tego współfinansowania w stosunku do dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo – wychowawczej przedstawiają poniższy wykres i tabele.

**Tabela 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2021**

Wyszczególnienie	Rok																			
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	16	23.036	20	56.966	37	133.272	36	180.210	37	234.498	57	265.165	68	331.761	67	439.052	81	590.872	74	693.966
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165	3	8.180	3	10.135
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	7	11.118	9	33.686	9	35.991	8	34.919	8	51.041	7	23.089	10	67.077	12	78.494
Gmina Nowa Wieś Lęborska	7	11.892	15	32.132	17	76.094	17	100.806	11	63.970	7	46.396	11	51.500	10	53.021	9	39.273	13	377.774
Gmina Wicko	23	34.666	21	66.813	16	64.856	14	62.363	13	64.422	17	67.919	9	40.449	19	105.983	20	200.622	13	253.993
Razem	47	70.111	60	158.046	78	288.596	79	386.392	73	414.893	91	438.074	99	480.374	106	616.012	123	906.024	115	1.414.362

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021.

**Wykres 3. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w odniesieniu do ilości dzieci w latach 2012 – 2021**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021.

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej, także jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim, to przede wszystkim²:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej i szkolenia tych osób do pełnienia pieczy zastępczej,
- zapewnianie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, także w formie prowadzonego poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej,
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo wypoczynku,
- prowadzenie postępowań dotyczących finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności świadczeń, dodatków i wynagrodzeń,
- realizacja procesów usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej,
- prowadzenie postępowań w zakresie alimentacji na rzecz małoletnich przebywających w pieczy zastępczej,
- prowadzenie obsługi informatycznej i sprawozdawczości rzeczowo-finansowej pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym realizacja zadań była utrudniona z uwagi na panującą w kraju pandemię i wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu, w szczególności w zakresie obostrzeń dotyczących organizacji bezpośrednich spotkań z klientami czy możliwości przeprowadzania zajęć grupowych. Dotychczasowe i skuteczne formy pracy z dzieckiem i rodziną musiały zostać zmodyfikowane i dopasowane do indywidualnych potrzeb, a przede wszystkim do sytuacji epidemicznej, w taki sposób by zarówno klientom, jak i pracownikom jednostki zapewnić bezpieczeństwo. Bezpośrednia praca w klientem została w wielu sytuacjach zastąpiona kontaktem przy użyciu dostępnych form porozumiewania się na odległość.

² Na podstawie art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W ramach powierzonych zadań prowadzono postępowania kwalifikacyjne spełnienia ustawowych warunków oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oparte na ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu przede wszystkim zagwarantowanie dobra małoletnich wychowanków. Wskazana kwalifikacja jest procesem złożonym i trwa kilka miesięcy. Zadaniem naszej jednostki jest zatem wyposażenie rodziców zastępczych w narzędzia oraz umiejętności, które pozwolą im efektywnie wypełniać swoją rolę i z troską otoczyć opieką przyjęte dzieci i zagwarantować im należyte wychowanie. Niezbędne do tego są właściwe motywacje i predyspozycje, prezentowane postawy opiekuńczo – wychowawcze, ale także stosowne przygotowane merytoryczne. Rodzice zastępczy muszą posiadać odpowiednie kompetencje, ale także powinni być otwarci na pomoc i wsparcie wobec ewentualnie pojawiających się trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Wymagania dotyczące kandydatów wymienia art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi, iż funkcję rodziny zastępczej może pełnić „małżeństwo lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, którzy:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie mają ograniczonych zdolności do czynności prawnych;
- są zdolni do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
- co najmniej jedna osoba tworząca rodzinę posiada stałe źródło dochodów”³.

Kwalifikacji kandydatów dokonują organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, działający w powiatach. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku obowiązywało w okresie sprawozdawczym w tym zakresie zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku z dnia 03 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku. W przyjętej praktyce składa się ona z kilku, następujących po sobie etapów:

³ Na podstawie art. 49 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Etap 1. Bezpośredni kontakt i spotkanie z przedstawicielem zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej danej jednostki celem zapoznania się z podstawowymi informacjami w zakresie rodzicielstwa zastępczego oraz pobraniem formularzy.

Etap 2. Zgromadzenie i złożenie u organizatora (PCPR) wymaganych dokumentów, np.:

- wniosku kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, zawierającym szczegółowy opis sytuacji rodziny wraz uzasadnieniem,
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych osobowych,
- oświadczenia o zapoznaniu się i akceptacji niniejszej procedury oraz wyrażenie zgody na dokonanie wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów, udział w badaniach psychologiczno - pedagogicznych i sprawdzenie danych w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym,
- odpisu aktu małżeństwa (kserokopia) – osób będących w związku małżeńskim lub odpis aktu urodzenia – osoby samotnej,
- oświadczenia, że kandydaci nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona i że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego i nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych oraz, że kandydaci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo,
- zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- zaświadczenia o osiągniętych dochodach z ostatnich 3 miesięcy lub PIT za ubiegły rok (w przypadku rolników zaświadczenie z Urzędu Gminy o ilości hektarów przeliczeniowych lub nakaz płatniczy, decyzja o przyznaniu dopłat do gospodarstwa rolnego),
- oryginały dowodów osobistych do wglądu,
- potwierdzenia praw do zajmowanego lokalu (np. kopia notarialnego aktu własności lokalu), aktualne potwierdzenie zamieszkania,
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie,

Etap 3. Organizator dokonuje sprawdzenia spełniania przez kandydatów ustawowych warunków do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, jest to tzw. wstępna akceptacja do szkolenia kandydatów. Działania te obejmują m.in. wizytę pracowników Działu Pieczy Zastępczej w miejscu zamieszkania kandydatów, opinię z właściwego ośrodka pomocy społecznej, konsultację psychologiczną i pedagogiczną, kontakt pracownika ze środowiskiem lokalnym kandydatów, wystąpienie o wydanie zaświadczenia o niekaralności. Zgromadzone i weryfikowane dokumenty pozwalają dokonać wstępnej akceptacji oceny spełnienia w/w ustawowych warunków. W przypadku pozytywnej jej wyniku, kandydaci otrzymują skierowanie na szkolenie.

Etap 4. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

Kandydaci na rodziny zastępcze uczestniczą w bezpłatnym szkoleniu organizowanym przez organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Powiecie Lęborskim zajęcia prowadzone są najczęściej przez dwóch trenerów PCPR w Lęborku i trwają około 3 m-cy. Obejmuje ono minimum 60 godzin dydaktycznych sesji grupowych i indywidualnych odbywanych także w domu kandydatów oraz praktyk. Obligatoryjne są także dla rodzin niezawodowych i zawodowych 10 godzinne praktyki w funkcjonujących, doświadczonych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Szkolenia prowadzone są w formie ćwiczeń - warsztatów, gdzie

kandydaci mają możliwość sprawdzenia samych siebie w różnych sytuacjach opiekuńczo - wychowawczych. Jest to czas, gdy zarówno trenerzy jak i kandydaci mogą skonfrontować swoje wyobrażenia i oczekiwania względem pełnienia roli rodzica zastępczego z rzeczywistymi potrzebami i wymaganiami. Rodzina także zastanawia się i rozważa czy jest gotowa do podjęcia tego trudnego i wymagającego wyzwania.

Programy szkoleń zatwierdzone są decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej⁴. Muszą one obejmować swym zakresem określone minimum programowe, np. zdobycie lub ugruntowanie wiedzy i umiejętności dot. zaspokajania potrzeb opiekuńczych, rozwojowych, kompensowania opóźnień, wzmacniania więzi z rodziną naturalną oraz pracy zespołowej na rzecz umieszczonego w rodzinie dziecka. Szkolenie jest bardzo ważnym elementem kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych. „Proces edukacji rodziców zastępczych nie może być tylko procesem przyswajania pewnych treści, przekonań, czy wartości, lecz zdobywania kompetencji, przede wszystkim do współpracy (wymiar indywidualny i instytucjonalny) oraz kompetencji do udzielania wsparcia i pomocy nie tylko dziecku ale i jego rodzinie biologicznej, co stanowi w praktyce ogromny problem natury psychospołecznej”⁵.

W Powiecie Lęborskim szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone jest od 2014 roku przez dwóch przedstawicieli PCPR. Obecnie, po odbyciu szkolenia trenerów i uzyskania uprawnień do przeprowadzania szkoleń dla kandydatów na wszystkie formy rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, realizują oni szkolenia na podstawie programu zatwierdzonego decyzją Nr DSR.I.83007.24.2017.AKU z dnia 27 lipca 2017 roku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pn. „Razem”. Obowiązuje minimum programowe według następujących wytycznych - obligatoryjny zakres programowy szkoleń programu „Razem”:

1. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej – moduł A – 60 godz. (w tym 10 godzin praktyk) (rodziny zastępcze spokrewnione wg. indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka)
2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego – łącznie moduły A i B – 75 godz.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, które będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi – łącznie moduły A, B i C – 95 godz.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich – łącznie moduły A, B i D – 95 godz.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. nr 274, poz. 1620).

⁵ M. Joachimowska, *Praca socjalna i polityka społeczna – obszary współdziałania wobec wykluczenia społecznego*, pod red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, M. Joachimowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2008, s. 141.

5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – łącznie moduły A, B i E – 85 godz.

W 2021 roku dokończono szkolenie – Moduł A – kandydatów na rodziny zastępcze, które ukończyło 11 rodzin (17 osób), w tym świadectwa otrzymało 10 rodzin oraz 12 rodzin nie ukończyło tego szkolenia. Ponadto 1 rodzina zrealizowała szkolenie na rodzinę zastępczą zawodową – Moduł B – tj. szkolenie uzupełniające dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego i została przekształcona z rodziny niezawodowej na zawodową. Także w okresie sprawozdawczym w 2021 roku rozpoczęto kolejną edycję szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze – także Moduł A. Do tego szkolenia zostało zakwalifikowanych ostatecznie 7 rodzin (14 osób). Wskazana grupa szkoleniowa składała się generalnie z 2 rodzin niezawodowych oraz 4 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 1 pomocowej. Ilość rodzin biorących udział - zakwalifikowanych do szkoleń kandydatów latach 2006 – 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Ilość rodzin biorących udział w szkoleniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2006 - 2021

Ilość rodzin ¹ biorących udział / zakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny	Rok															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
zawodowe	0	0	0	0	5	2	4	0	1	0	2	3	1	0	0	1
niezawodowe	0	4	0	0	0	7	6	8	8	6	2	3	2	1	2	4
spokrewnione	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	2	7	9	10	7

¹ rodzin - przez co rozumie się: małżonków lub osób niepozostających w związku małżeńskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Po zakończeniu udziału w szkoleniu uczestnicy, na wniosek, otrzymują od organizatora świadectwo jego ukończenia. Odbycie i uzyskanie świadectwa szkolenia dla rodzin zastępczych nie jest równoznaczne z otrzymaniem uprawnień do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na zakończenie procesu kwalifikacji, kandydaci nabywają uprawnienia do pełnia funkcji rodziny zastępczej, których potwierdzeniem jest, wydane przez zespół kwalifikacyjny organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zaświadczenie kwalifikacyjne kandydata do pełnienia tej funkcji⁶. Natomiast w zakresie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej, do konkretnej rodziny ostateczną rozstrzygnięcie podejmuje właściwy sąd rodzinny.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej odbywa się na podstawie procedur, których zastosowanie jest uzależnione od okoliczności wystąpienia konieczności zabezpieczenia dziecka. Wyszczególnia się dwa podstawowe tryby postępowania: sądowy lub administracyjny.

Tryb sądowy umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej ma miejsce wówczas, gdy do tego umieszczenia dochodzi na podstawie wydanego postanowienia sądu. Może ono stanowić zarówno o zabezpieczeniu dziecka w rodzinie zastępczej jak też jednocześnie wskazywać na ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zarządzenia sądu tej treści wydawane są w sytuacjach:

⁶ Na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. nr 272, poz. 1609)

- naruszenia dobra dziecka – na podstawie art. 109 Krio,
- przejawiania przez nieletniego symptomów demoralizacji – na podstawie art. 6 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- jako pomoc rodzicom w wykonywaniu władzy rodzicielskiej przez organy państwa – na podstawie art. 100 Krio.

Sąd w postępowaniach o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej wydaje postanowienia na podstawie informacji i na wniosek instytucji, najczęściej takich jak ośrodek pomocy społecznej i placówki oświatowe, ale też na wniosek samych rodziców dziecka lub z urzędu. Po jego uprawomocnieniu, po upływie 7 lub 21 dni, lub w trybie natychmiastowej wykonalności, rodzice naturalni zobowiązani są oddać dziecko uprawnionym osobom – wskazanym rodzicom zastępczym. W praktyce w tej procedurze, pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie udają się do miejsca przebywania dziecka celem wykonania postanowienia. Wraz z przyjęciem dziecka do rodziny mówi się o utworzeniu dla niego rodziny zastępczej. Nieco inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku rodzin zastępczych, w których dziecko przebywało przed wydaniem stosownego rozstrzygnięcia sądu, najczęściej spokrewnionych lub niezawodowych, gdzie występuje pokrewieństwo. Wówczas momentem utworzenia rodziny nie jest dzień przyjęcia dziecka, lecz termin wskazany w orzeczeniu sądu.

Tryb administracyjny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występuje w przypadku nagłej i pilnej konieczności jego zabezpieczenia oraz gdy nie ma możliwości, aby wcześniej wydane zostało postanowienie sądu w tej sprawie. Przewiduje się kilka sytuacji wystąpienia przesłanek do jego zastosowania. Rodzice sami mogą złożyć wniosek o umieszczenie ich dziecka w pieczy zastępczej lub zrobić to może samo dziecko za ich zgodą. Wówczas, starosta powiatu lub osoba przez niego upoważniona, w przypadku uznania tego wniosku za zasadny, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej z rodziną zastępczą umieszcza w niej dziecko. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w trybie administracyjnym, tj. bez postanowienia sądu, ma miejsce także, gdy jest ono doprowadzone przez policję czy straż graniczną, a także w efekcie interwencji pracownika socjalnego, działającego na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W takich okolicznościach dzieci kierowane są do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które mają być w nieustannej gotowości do ich przyjęcia. Sąd jest tutaj powiadamiany o fakcie umieszczenia dziecka poza jego rodziną niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin przez interwenta, ww. rodzinę zastępczą, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Następnie sąd, w toku postępowania w sprawie dziecka, wydaje postanowienie, w którym albo postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, albo o jego powrocie do rodziny naturalnej.

W tych przypadkach terminem utworzenia rodziny zastępczej będzie dzień przyjęcia dziecka.

Bezpośrednie wsparcie merytoryczne dla rodzin zastępczych w powiecie lęborskim realizowane było w okresie sprawozdawczym przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistów pracy z rodziną. Pracownicy ci realizują zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, w szczególności w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- przygotowania, we współpracy z odpowiednio: rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony

asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,

- zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawiania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Ponadto, we współpracy z zatrudnionymi na podstawie umów zlecenia psychologami, pedagogiem oraz przedstawicielami innych instytucji, w szczególności asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi i kuratorami, na przestrzeni 2021 roku koordynatorzy realizowali zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na panującą w kraju pandemię część zadań wykonywanych było w sposób przy użyciu środków porozumiewania się na odległość, w szczególności systematyczny kontakt z rodzinami zastępczymi, sporządzanie planów pomocy dziecku i ich modyfikacji, przygotowywanie informacji i opinii dotyczących adopcji, brali udział w ocenach rodzin zastępczych oraz w zakresie opinii do sądu w zakresie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, pod kątem sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej oraz rodzinnej z uwzględnieniem należytego sprawowania opieki i wychowania odpowiedniego do umiejętności, predyspozycji i potrzeb dziecka u wszystkich rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych. PCPR w 2021 roku współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, będącymi na terenie naszego powiatu realizatorami zadań ustawowych z poziomu gmin, w zakresie konsultacji sporządzanych w/w dokumentów, a także współfinansowania przez gminy wydatków ponoszonych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) pochodzących z tych gmin. Kontakt z przedstawicielami OPS, w szczególności asystentami rodzin, odbywał się cyklicznie i były poprzedzone przekazaniem szczegółowych informacji o zakresie merytorycznym, tematach do analizy i wskazaniem, których dzieci w pieczy zastępczej będzie dotyczyło. Posiedzenia zespołów realizujących te zadania odbywały się w PCPR w sposób hybrydowy, tj. w bezpośredniej obecności pracowników z zachowaniem panujących w kraju obostrzeń reżimu sanitarnego i zdalny kontakt z osobami spoza jednostki. Dokonywano, w zależności od okoliczności mających wpływ na ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W posiedzeniach uczestniczyli:

- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka,
- pedagog, psycholog, właściwy asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz
- inne zapraszane osoby, w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało świadczenia i wynagrodzenia przysługujące funkcjonującym rodzinom zastępczym. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz ustawowych świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych. Świadczenia obligatoryjne były na bieżąco finansowane przez powiat lęborski, natomiast świadczenia fakultatywne, ze względu na ograniczone możliwości finansowe realizowane były na poziomie dostępnych środków budżetowych. Kwestię tę, w 2021 roku, regulowała najpierw uchwała Nr 233/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 sierpnia 2020 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim oraz od października tego roku uchwała Nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 października 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim.

Tabela 7. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu łębskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w 2021 roku

Świadczenia				
Lp.	Rodzaj świadczenia	Podstawa prawna (z ustawy)	Wysokość wydatków w zł	Informacje o świadczeniu
Rodzinna piecza zastępcza				
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80	992.464,00	obligatoryjne a) nie mniej niż 746 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej b) nie mniej niż 1.131 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka
1.2.	dodatek wychowawczy	Art. 80 ust. 1a	514.834,00	obligatoryjne 500 zł do 18 roku życia dziecka
1.3.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1	40.451,00	obligatoryjne nie niższy niż 227 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.4.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2	0,00	obligatoryjne nie niższy niż 227 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.5.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. A	53.041,84	fakultatywne a) do 1.500 zł na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, b) do 2.200 zł na dziecko umieszczone w zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka
1.6.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. B	16.052,47	fakultatywne do 3000 zł jako świadczenie jednorazowe lub okresowe
1.7.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1	2.000,00	fakultatywne do wypoczynku powyżej 7 dni do 1000 zł, dwa razy w roku
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2	4.061,20	fakultatywne, obligatoryjne w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3
1.9.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1	29.235,93	w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez odpowiednio rodzinę zastępczą zawodową/rodzinny dom dziecka, na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji
1.10.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4	8.000,00	fakultatywne - dla rodziny zastępczej, w której umieszczono powyżej 4 dzieci lub osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej - do 2000 zł, raz na 4 lata
1.11.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2	0,00	obligatoryjne dla prowadzących rodzinne domy dziecka do 4000 zł, raz na 2 lata
1.12.	środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3	0,00	obligatoryjne dla prowadzącego rodzinny dom dziecka do 1000 zł
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi				
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:			
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4	326.360,00	obligatoryjne nie niższe niż 2000 zł miesięcznie; Rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2600 zł miesięcznie

2.1.1	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego RDD)	Art. 85 ust. 6	3.855,00	obligatoryjne nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej)	Art. 85 ust. 7	0,00	obligatoryjne nie niższe niż 400 zł
2.3.	dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Art. 85 ust. 5	6.125,00	obligatoryjne dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka			
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej lub spokrewnionej			
3.1.1	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art.57 ust. 1	15.916,00	obligatoryjnie - wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie (godz./tydz.) - 4 dzieci – do 20 godzin miesięcznie - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie - powyżej 7 dzieci – do 48 godzin miesięcznie
3.1.2	w szczególnie uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art.57 ust. 2	6.221,00	fakultatywnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka			
3.2.1	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	16.169,00	obligatoryjnie w rodzinnym domu dziecka wysokość wynagrodzenia określana w umowie (godz./tydz.) - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie / - powyżej 7 dzieci - do 48 godzin miesięcznie.
Pomoc dla osób usamodzielnianych				
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1	196.692,00	obligatoryjne, na wniosek osoby usamodzielnianej
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. A	154.570,87	nie mniej niż 566 zł miesięcznie, a w szczególnych przypadkach 1.000 zł miesięcznie
4.2.	na usamodzielnienie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. B	25.752,00	1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.470 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat; 2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka: a) nie mniej niż 7.458 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, b) nie mniej niż 3.730 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, c) nie mniej niż 1.865 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 141-143 i 150	6.662,00	- wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.695 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.390 zł - może być przyznana w formie rzeczowej
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. A	0,00	obligatoryjne
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. B	0,00	obligatoryjne

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych źródłowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

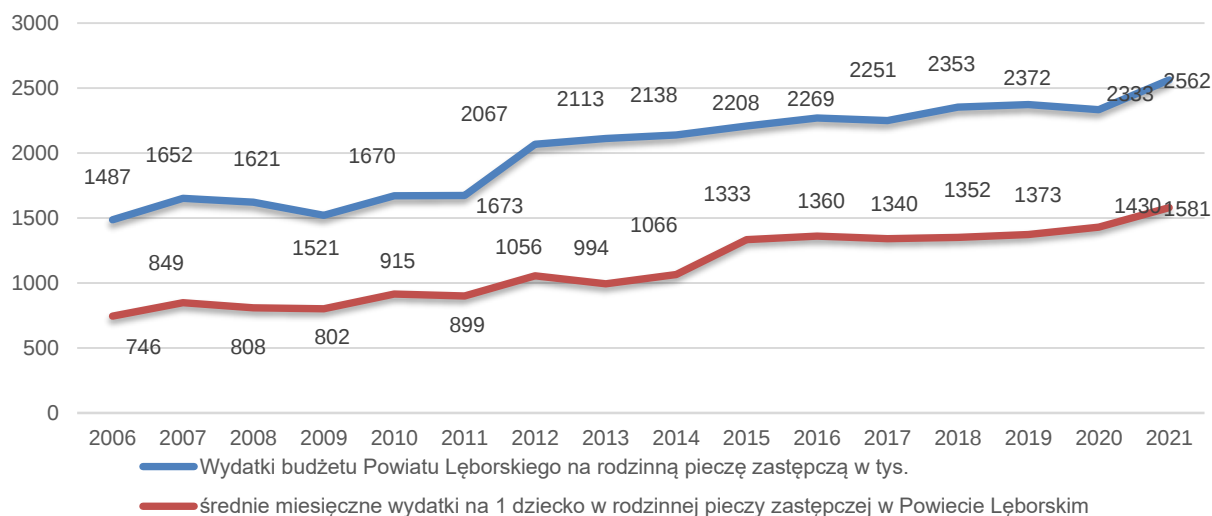
Powiat, wykonując zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, ponosi wydatki na świadczenia i dodatki obligatoryjne oraz fakultatywne, a także wynagrodzenia opiekunów zastępczych dzieci pełniących swoje funkcje zawodowo. W powiecie łębskim wysokość środków przeznaczonych na te cele w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrastała, co spowodowane było przede wszystkim rozwojem form rodzinnych opieki i wychowania, a także rozwojem usług społecznych wspierających osoby objęte systemem pieczy zastępczej oraz ich cen, a także ustawowym wzrostem wysokości świadczeń i wynagrodzeń. Trend ten, przy uwzględnieniu wydatków poza budżetowych w ramach wdrażanych projektów na rzecz pieczy zastępczej, przedstawia się w poniższej tabeli i wykresie.

Tabela 8. Wydatki z budżetu powiatu łębskiego na rodzinną pieczę zastępczą oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 - 2021

Wyszczególnienie	Rok															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wydatki budżetu powiatu na rodzinną pieczę zastępczą (w tys. zł)	1.487	1.652	1.621	1.521	1.670	1.673	2.067	2.113	2.138	2.208	2.269	2.251	2.353	2.372	2.333	2.562
Średnie wydatki miesięczne na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej (w zł)	746	849	808	802	915	899	1.056	994	1.066	1.333	1.360	1.340	1.352	1.373	1.430	1.581

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

Wykres 4. Wydatki z budżetu powiatu łębskiego na rodziny zastępcze oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

W powiecie łębskim wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrasta, tylko w roku 2020 zaobserwowano spadek wydatków na rodzinną pieczę zastępczą o 39tys. zł tj. o 1,64%, przy jednoczesnym wzroście średnich miesięcznych wydatków na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej o 4%. Taki stan wynika z możliwości korzystania ze środków unii europejskiej w ramach projektów, stąd też wydatki budżetu Powiatu Łębskiego w tym obszarze mogły ulec zmniejszeniu oraz nie bez znaczenia pozostaje znaczne ograniczenie przez stan panującej w kraju pandemii grupowych przedsięwzięć aktywizujących i integrujących środowisko pieczy zastępczej, a także zmniejszenie bezpośrednich interwencji w środowisku pochodzenia dzieci, co przekłada się na zmniejszenie ilości dzieci, które podlegały zabezpieczeniu. W 2021 roku wzrost wydatków wynika

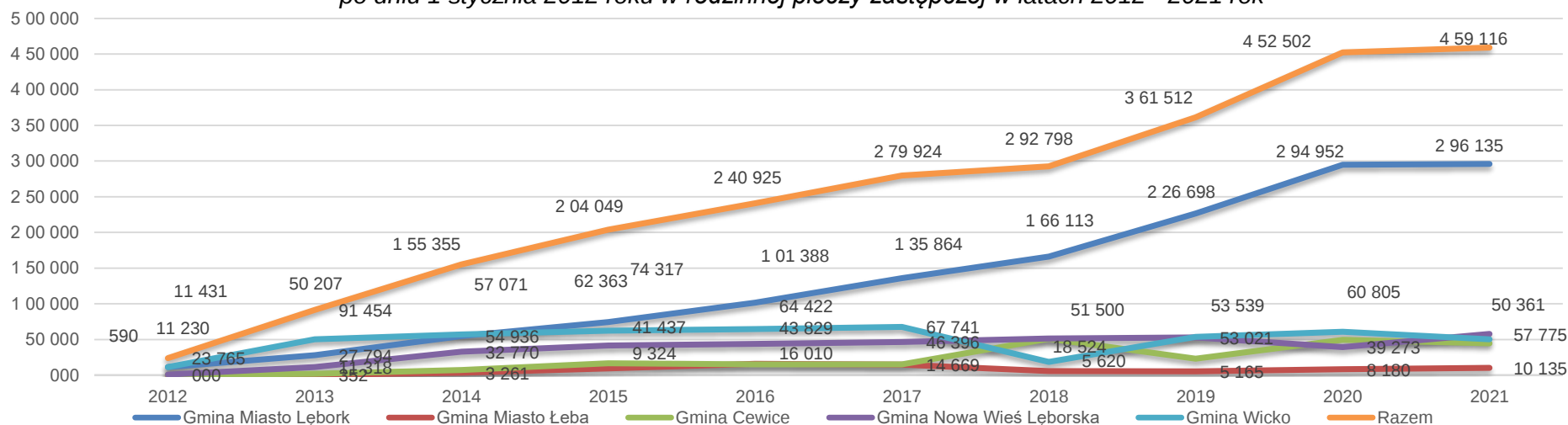
przede wszystkim z ustawowego wzrostu wysokości świadczeń, które nie mogą być finansowane z zewnętrznych źródeł. Największy, bo 23,4% wzrost budżetu nastąpił w roku 2012 (z 1.673 tys. zł do 2.067 tys. zł). Było to uzasadnione wdrażaniem nowych uregulowań prawnych w zakresie funkcjonowania i finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Największy wzrost średnich kosztów utrzymania w analizowanym okresie, miejsce w 2015 roku i wyniósł 25% (z 1.066,00 zł na 1.332,00 zł). Wyjaśnieniem takiej sytuacji było przede wszystkim, wprowadzanie obligatoryjnych świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych od tego roku, ze względu na wcześniej obowiązujący ustawowy okres przejściowy, kiedy to samorządy powiatowe nie były zobowiązane do ich wprowadzania.

Tabela 9. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2021

x	Rok																			
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	10	11.230	13	27.794	28	54.936	29	74.317	28	101.388	44	135.864	53	166.113	53	226.698	65	294.952	55	296.135
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165	3	8.180	3	10.135
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	6	7.317	6	16.608	8	15.276	7	15.254	8	51.041	7	23.089	9	49.292	10	44.709
Gmina Nowa Wieś Lęborska	1	590	9	11.318	13	32.770	13	41.437	8	43.829	7	46.396	11	51.500	10	53.021	9	39.273	12	57.775
Gmina Wicko	16	11.431	18	50.207	15	57.071	14	62.363	13	64.422	14	67.741	7	18.524	14	53.539	14	60.805	6	50.361
Razem	28	23.766	44	91.456	63	155.347	65	204.051	60	240.925	74	279.924	82	292.798	87	361.512	100	452.502	86	459.116

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021.

Wykres 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2021 rok

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021.

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą także rodzice. W 2021 roku wydawano decyzje w sprawie odpłatności osób zobowiązanych. Łącznie wydano 243 decyzje administracyjnych w tej sprawie, w tym 1 decyzję ustalającą odpłatność za pobyt dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej.

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej po upływie roku. Łącznie wystąpiono z powództwami dla 9 dzieci. W okresie sprawozdawczym sąd zasądził alimenty w 8 przypadkach, w kwotach od 200zł do 500zł, w 3 przypadkach sąd oddalił powództwo i jednym umorzył postępowanie .

Celem przedstawienia rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu lęborskiego, wskazuje się dane statystyczne tego obszaru w ujęciu ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ciągu całego roku, jak również ich stan na koniec roku. Podaje się także ilość rodzin zastępczych, w których ci małoletni przebywali zarówno w ciągu roku, jak też wg stanu na 31 grudnia. W całym okresie sprawozdawczym 2021 roku na terenie powiatu lęborskiego funkcjonowały 82 rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 135 dzieci. Według stanu na dzień 31.12.2021 roku w powiecie lęborskim istniało 70 rodzin zastępczych, a w nich umieszczonych było 108 dzieci. Łącznie wydatki z budżetu powiatu i dotacji na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku wynosiły 3.079.625,00 zł.

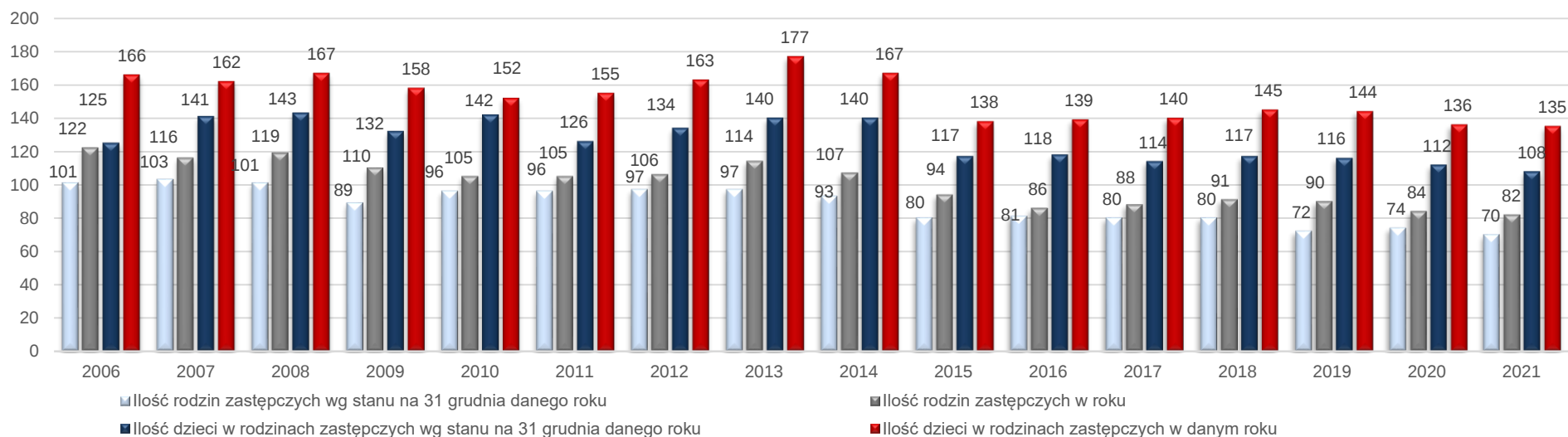
Celem obrazowania stanu rodzicielstwa zastępczego w powiecie lęborskim w ostatnich latach przedstawia się tabelę i wykres dotyczący ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2012 - 2021.

Tabela 10. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2021

Wyszczególnienie	Rok															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rodziny zastępcze wg stanu na 31.12.	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81	80	80	72	74	70
Rodziny zastępcze w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	86	88	91	90	84	82
Dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31.12.	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116	112	108
Dzieci w rodzinach zastępczych w roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	139	140	145	144	136	135
Średnia ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	1,36	1,40	1,40	1,44	1,45	1,48	1,54	1,55	1,56	1,47	1,62	1,59	1,59	1,60	1,62	1,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Wykres 6. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Spośród funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2021 roku w powiecie lęborskim rodzin zastępczych, przedstawia się w poniższej tabeli, ilości rodzin i dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 11. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2012 – 2021 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)

x	Rok																			
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci
Rodziny zastępcze ogółem, w tym:	97	134	97	140	93	140	80	117	81	118	80	114	80	117	72	116	76	112	70	108
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	5	15	7	21	8	25	8	18	8	21	11	24	11	24	10	34	9	27	9	35
-zawodowe	3	11	5	17	6	18	4	10	4	13	5	8	5	11	6	17	4	7	6	18
-RDD*	0	0	0	0	1	5	1	3	1	3	3	11	3	7	2	13	3	17	2	14
-pogotowie	2	4	2	4	1	2	3	5	3	5	3	5	3	6	2	4	2	3	1	3
-specjalistycz.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	52	34	47	31	43	26	37	27	37	24	32	22	31	16	22	16	20	16	17
Rodziny zastępcze spokrewnione	58	67	56	72	54	72	46	62	46	60	45	58	47	62	46	60	51	65	45	56

*RDD rozumiane jako zawodowa forma pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021.

W okresie sprawozdawczym w 2021 roku na mocy postanowienia sądu rodzinnego powstało 8 nowych rodzin zastępczych (w tym 1 rodzina została przekształcona z rodziny zastępczej niezawodowej na zawodową), a liczba dzieci umieszczanych w rodzinnych formach pieczy zastępczej wyniosła 39, z czego 12 dzieci umieszczano w innych rodzinnych formach pieczy zastępczej. Pierwszorazowo umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 28 wychowanków. W całym 2021 roku natomiast funkcjonowały 82 rodziny zastępcze, w których było 135 dzieci. Łącznie w ciągu całego okresu sprawozdawczego przebywało: 19 dzieci w 3 rodzinnych domach dziecka, 29 dzieci w 7 rodzinach zastępczych zawodowych, w tym 6 dzieci w 1 rodzinie pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz 20 dzieci w 17 rodzinach zastępczych niezawodowych i 67 dzieci w 55 rodzinach zastępczych spokrewnionych.

W 2021 roku na terenie powiatu lęborskiego miało miejsce jedno interwencyjne umieszczenie dziecka na mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tj. w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. W jego wyniku jedno dziecko z Gminy Nowa Wieś Lęborska umieszczono w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Wszystkim dzieciom w rodzinach zastępczych przyznane było comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, (w łącznej kwocie 992.464,00 zł), a w przypadku dzieci niepełnosprawnych także dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka po 227,00zł (w łącznej kwocie 40.451,00 zł) oraz dodatek wychowawczy po 500,00 zł (w łącznej kwocie 514.834,00 zł).

Kierownik PCPR, z upoważnienia starosty właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, udzielał dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych w drodze decyzji administracyjnych świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania w minimalnej ustawowej wysokości.

Podstawę ustalenia w/w świadczeń od 2012 roku stanowi art. 80 i 81 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym jest to świadczenie obligatoryjne, w wysokości:

- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej – nie mniej niż 694,00 zł, od 01.06.2021 roku - 746,00 zł
- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej – nie mniej niż 1.052,00 zł, od 01.06.2021 roku - 1.131,00 zł
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – nie mniej niż 211,00 zł. od 01.06.2021 roku – 227,00 zł

Dla 13 rodzin dla umieszczanych 32 podopiecznych wypłacono jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę 53.041,84 zł.

W 2021 roku łącznie 8 dzieci z powiatu lęborskiego przebywało w 7 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Powiat z tego tytułu poniósł wydatki w wysokości 135.764,00 zł. Natomiast w 11 rodzinach zastępczych powiatu lęborskiego przebywało 15 dzieci z innych powiatów.

Rodziną pieczę zastępczą opuściło w 2021 roku łącznie 39 dzieci z 25 rodzin, z tego 12 rodzin zastępczych rozwiązano. Wśród wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą: 9 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 8 dzieci zostało adoptowanych, 8 wychowanków usamodzielniało się, natomiast 12 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej.

Tabela 12. Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2021

Wyszczególnienie	Rok									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych	5	17	12	7	4	8	8	18	12	12
Liczba dzieci opuszczających rodzinę zastępczą, w tym :	15	21	26	36	22	31	25	31	45	39
do domu rodzinnego	3	5	4	7	6	5	6	7	8	9
do rodziny zastępczej	-	1	4	2	1	3	-	7	16	12
do adopcji	5	3	7	14	3	9	7	3	6	8
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	2	1	2	1	2	1	1	-	3	2
program usamodzielnienia	6	11	9	12	10	11	11	13	12	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021;

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym (od 01.01.2012 roku), zadania z zakresu zabezpieczenia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych, określone były w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą, m.in. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2021 roku realizowało:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez powiat lęborski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów,
- zawierania porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu lęborskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu lęborskiego, a także ponoszenia wydatków z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi lęborskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie powiatu lęborskiego.

W 2021 roku gminy partycypowały w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość współfinansowania określona jest na poziomie odpowiednio 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i następnych latach. Zawarte ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia, określają zasady zwrotu tych wydatków zarówno w zakresie pieczy rodzinnej jak instytucjonalnej.

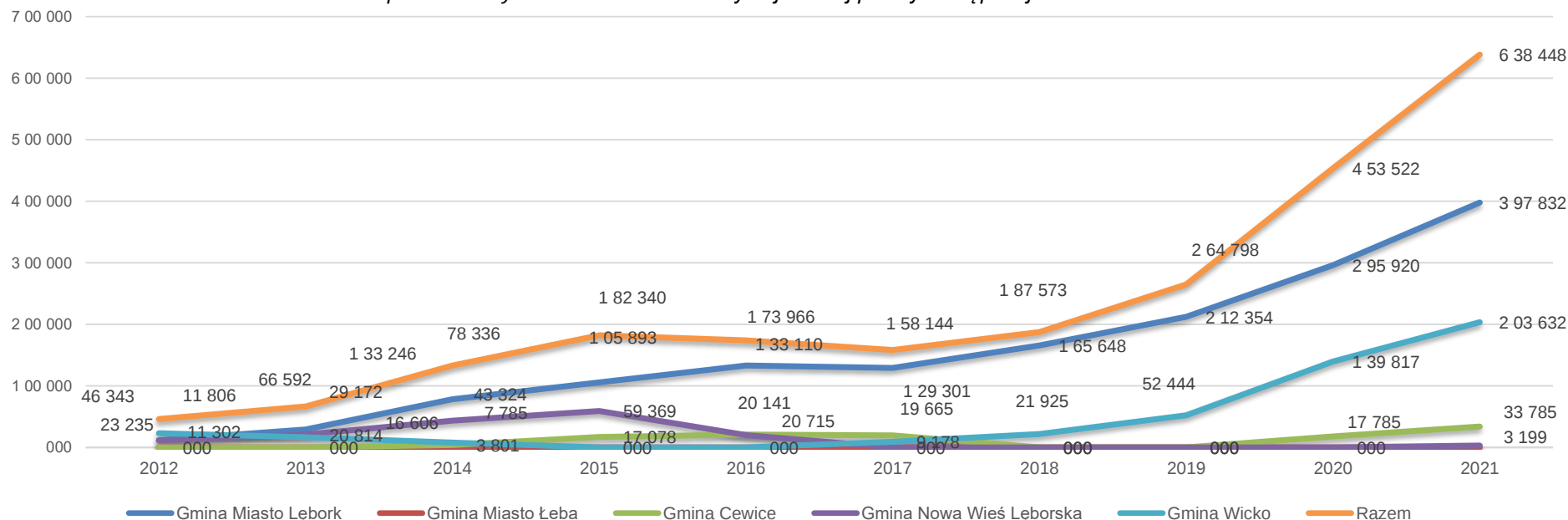
Wysokość tego współfinansowania za 2021 rok dotyczące pieczy instytucjonalnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2021

x	Rok																			
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Łębork	6	11.806	7	29.172	9	78.336	7	105.893	9	133.110	13	129.301	15	165.648	14	212.354	16	295.920	19	397.832
Gmina Miasto Łeba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Cewice	0	0	0	0	1	3.801	3	17.078	1	20.715	1	19.665	0	0	0	0	1	17.785	2	33.785
Gmina Nowa Wieś Lęborska	6	11.302	6	20.814	4	43.324	4	59.369	3	20.141	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.199
Gmina Wicko	7	23.235	3	16.606	1	7.785	0	0	0	0	3	9.178	2	21.925	5	52.444	6	139.817	7	203.632
Razem	19	46.345	16	66.593	15	133.249	14	182.341	13	173.966	17	158.146	17	187.574	18	264.798	23	453.522	29	638.446

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2012 – 2021

Wykres 7. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2012 – 2021.

W powiecie lęborskim pieczę instytucjonalną stanowią placówki opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego - Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym - Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci oraz nadania im statutów zmienionej uchwałą Nr XX/161/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 sierpnia 2020 roku.

W dniu 27 sierpnia 2020 roku Wojewoda Pomorski zezwolił Powiatowi Lęborskiemu z siedzibą w Lęborku na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8C w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc oraz placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „SIEDLIKO” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8D w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc, w tym 13 miejsc typu socjalizacyjnego i 1 miejsce typu interwencyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w w/w placówkach w Nowej Wsi Lęborskiej, przebywało 26 wychowanków (w tym 21 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 3 dzieci z terenu powiatu starogardzkiego, 1 dziecko z powiatu gdańskiego i 1 z powiatu bytowskiego).

Głównymi powodami umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim były:

- uzależnienie rodziców – od alkoholu,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- długotrwała lub ciężka choroba rodziców;
- przemocy w rodzinie.

Nie odnotowano natomiast umieszczeń dzieci w placówce z powodu sieroctwa, ubóstwa czy pobytu za granicą rodziców.

Celem porównania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się ilość wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i wszystkich miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2021.

*Tabela 14. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2021 wg stanu na 31 grudnia danego roku*

Wyszczególnienie	Rok															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25	26	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2021 roku wystąpiono z powództwem wobec 6 dzieci. W poprzednim roku sąd zasądził alimenty w kwotach po 250,00 zł miesięcznie.

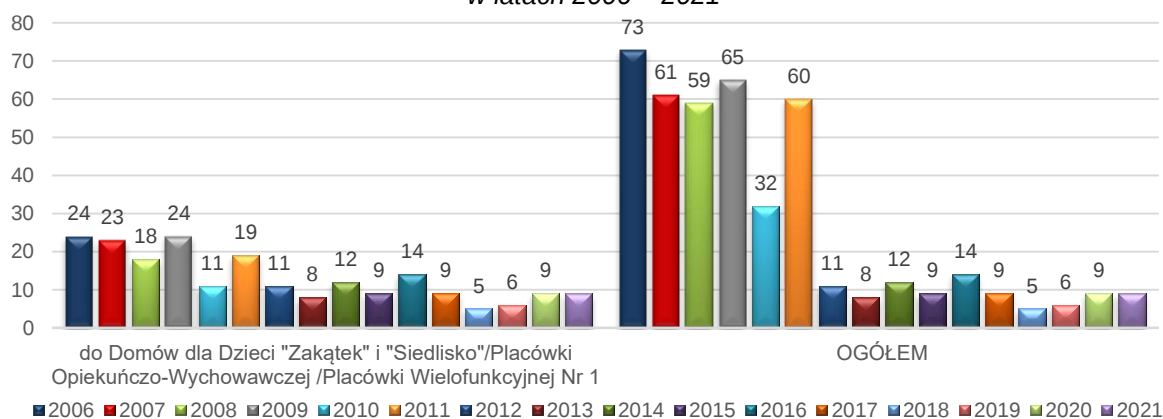
W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 9 skierowań dzieci do pieczy instytucjonalnej, w tym 1 dotyczące małoletniego pochodzącego z terenu powiatu bytowskiego. W celu przedstawienia ilości wydanych skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej w ostatnich latach przedstawiono poniższą tabelę, uwzględniającą przyjęcia dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w latach 2006 – 2021 w powiecie lęborskim.

Tabela 15. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego w latach 2012 – 2021

Wyszczególnienie	Rok									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021
Ilość wydanych skierowań dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego w danym roku (do Domów dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIKO” / do 31.08.2020r. -Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Lęborku)	11	8	12	9	14	9	5	6	9	9

*bez uwzględnienia skierowań wydanych w związku z przekształceniem Placówki w Domy dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIKO”.
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021

Wykres 8. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego w latach 2006 – 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Zgodnie z obowiązującym w obszarze polityki społecznej dążeniem do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, kładzie się nacisk na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ale przede wszystkim na kwestię umieszczania dzieci poza rodziną generacyjną tylko w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich środków i działań. Wciąż jednak brak chętnych kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, co uwarunkowane jest medialnym i społecznym niezrozumieniem pełnienia tej ważnej i trudnej roli oraz niedofinansowaniem obszarów społecznych w tym zakresie. Występuje więc potrzeba zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnym zintensyfikowaniu działań w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w placówkach poza powiatem lęborskim przebywało łącznie 6 dzieci z naszego powiatu, w tym w 2021 roku nie umieszczono żadnego dziecka. W placówkach tych przebywało: w Placówce Regionalnej w Gdańsku – 1 dziecko, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Skopaniu – 1 dziecko, w Placówce Socjalizacyjnej w Człuchowie – 3 dzieci oraz w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Wodzisławiu Śląskim – 1 dziecko. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 390.657,97 zł.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w ostatnim roku opuściło łącznie 8 wychowanków, w tym 5 usamodzielniało się, 1 wychowanków powróciło do rodziny naturalnej i 2 małoletnie została umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Nie przeprowadzono w 2021 roku przysposobienia wychowanków.

Tabela 16. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2021

Wyszczególnienie	Rok									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba dzieci opuszczających placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w tym:	33	31	4	11	15	9	8	7	6	8
do domu rodzinnego	3	5	1	2	6	3	3	-	2	1
do rodziny zastępczej	6	1	-	2	3	-	-	-	1	-
do adopcji	18	17	1	-	-	-	-	-	-	-
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
do instytucjonalnej - innej placówki	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2
program usamodzielnienia	5	8	2	7	6	5	5	5	3	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2012 – 2021.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2021 w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych powiatu łębskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Stan zatrudnienia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu łębskiego według stanu na 31 grudnia

Wyszczególnienie	Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO” Centrum Obsługi Domów dla Dzieci	
	2020 rok	2021 rok
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia	25	24
w tym zajmujących się opieką i wychowaniem	14	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2021.

Dochody z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pochodzących spoza powiatu łębskiego w 2021 roku wyniosły łącznie: 523.003,93 zł, w tym: Powiat Starogardzki: 300.658,27 zł, Powiat Gdański: 65.779,40 zł i Miasto Słupsk: 34.630,32 zł. Wydatki Placówki w 2021 roku wyniosły łącznie 1.417.409 zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka na rok 2021 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 7/2021 z dnia 25.02.2021 roku) w Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK” – 5.666,80 zł i Domu dla dzieci „SIEDLIKO” - 5.658,58 zł.

Placówki w 2021 roku realizowały, jako jeden z siedmiu podmiotów – partnerów wdrożenia projektu powiatu łębskiego pn. *Centrum Usług Społecznych w Powiecie Łębskim*. Placówki odpowiedzialne są za zadanie 6 - *Realizacja indywidualnej ścieżki reintegracji przez uczestników projektu-rozwój usług społecznych realizowanych przez Placówkę*. W ramach tego zadania projekt skierowany jest do łącznie 28 osób – Uczestników Projektu oraz do osób z ich otoczenia. Projekt obejmuje m.in. takie dodatkowe przedsięwzięcia na rzecz podopiecznych jak:

- wsparcie organizacji czasu wolnego – kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży przebywających w Domach,
- diagnozy i wytyczne do terapii,
- usługi zdrowotne – konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- zajęcia animacyjne,
- udział w ogólnodostępnych zajęciach alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- zajęcia edukacyjne – korepetycje przedmiotowe.

Łączna wartość tego zadania Placówek to 386.600,00 zł, które mogą być wykorzystane w okresie od 11.2020 roku do 30.06.2023 roku.

III.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

W 2021 roku w ramach procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną, pochodzących z terenu powiatu lęborskiego obowiązywały następujące źródła i podstawy prawne i regulacje:

- *przepisy prawne*: osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / osoby usamodzielniane opuszczające placówki z ustawy o pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;
- *przepisy prawa lokalnego*: BIP Powiatu Lęborskiego (<https://powiatleborski.bip.gov.pl>) – uchwała nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim – załącznik nr 10 - Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie,
- uregulowania wewnętrzne w PCPR w Lęborku: BIP PCPR w Lęborku (https://pcpr_lebork.bip.gov.pl/) – Zarządzenia nr 20/2021 Kierownika PCPR w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – załącznik 16 (16a-16g) – Usamodzielnianie wychowanków
- informator dla osób usamodzielnianych dostępny w siedzibie jednostki oraz na stronie www.pcprlebork.pl (zakładka OSOBY USAMODZIELNIANE),
- informacje o realizowanych projektach – formach wsparcia dostępne w siedzibie jednostki oraz na stronie www.pcprlebork.pl (zakładka PROJEKTY PROGRAMY),
- zorganizowano także spotkanie informacyjne on-line dla osób usamodzielnianych i ich opiekunów usamodzielnienia - w dniu 25 listopada 2021 roku pn. *Proces usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą*.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczą – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczą–terapeutyczną, zwanej „osobą usamodzielnianą”, która umieszczona została w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu:

przyznaje się pomoc na:

1. **kontynuowanie nauki** – (wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),
2. **usamodzielnienie** – (wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),
3. **zagospodarowanie** – (wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej)

udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych
- zatrudnienia

Osobie usamodzielnianej zapewnia się **pomoc prawną i psychologiczną**.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- 1 roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną.

Pomoc na **usamodzielnienie** i pomoc na **zagospodarowanie** jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód, w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób. W przypadku gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200,00 zł można przyznać pomoc na usamodzielnianie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją dochodową, mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie pisemnego wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

Opiekun usamodzielnienia jest wskazywany przez osobę usamodzielnianą co najmniej rok przed uzyskaniem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego – wynosiła w 2021 roku:

- nie mniej niż 526,00 zł miesięcznie, a od 01.06.2021 roku - 566,00 zł⁷,
- w przypadku, gdy osoba usamodzielniana uczy się w szkole ogólnodostępnej, w systemie dziennym, a jej dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, po analizie sytuacji osobistej i pozytywnej opinii opiekuna usamodzielnienia oraz pracownika Działu Pieczy Zastępczej, może być przyznana w wysokości do 1.000,00 zł,

⁷ Zmiana nastąpiła na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Dz. U. MP z 17.03.2021 roku, poz. 282).

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- trzykrotnie zmieniła szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu na tym samym poziomie kształcenia, bez uzasadnionych powodów,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomocy na usamodzielnienie:

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona jednorazowo lub w ratach, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, nie później niż do ukończenia 26 roku życia. W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki, tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być wypłacona w jej trakcie. W wysokości⁸:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3.730,00 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
 - o nie mniej niż 7.458,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - o nie mniej niż 3.730,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - o nie mniej niż 1.865,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomocy na zagospodarowanie:

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia w wysokości nie niższej niż 1.695,00 zł, z zastrzeżeniem, iż w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.390,00 zł⁹.

Przyznanie lub odmowa przyznania pomocy dla osoby usamodzielnianej na kontynuację nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie następuje w formie decyzji administracyjnej.

⁸ do dnia 30.05.2021 roku obowiązywały w zakresie pomocy na usamodzielnienie następujące kwoty:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3.470,00 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
 - o nie mniej niż 6.939,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - o nie mniej niż 3.470,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - o nie mniej niż 1.735,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Zmiana nastąpiła na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Dz. U. MP z 17.03.2021 roku, poz. 282).

⁹ do dnia 30.05.2021 roku w wysokości nie niższej niż 1.577,00 zł, z zastrzeżeniem, iż w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.154,00 zł - Zmiana nastąpiła na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Dz. U. MP z 17.03.2021 roku, poz. 282).

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana,
- osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą,
- osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia,
- stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyła się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia,
- osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie precyzuje form **pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych**, pozostawiając inicjatywę w tym zakresie podmiotom zobowiązanym do tej pomocy. Pomoc ta może przybrać w szczególności następujące formy: ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy, zapewnieniu konsultacji prawnej w zakresie spraw spadkowych lub podpisywania umów cywilno-prawnych na wynajem mieszkania, uzyskaniu prawa do uzyskania miejsca w mieszkaniu chronionym treningowym, uzyskaniu skierowania do całodobowej jednostki pomocy społecznej dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju w ramach środków usamodzielnienia, umożliwienie osobie usamodzielnianej uczącej się zamieszkania w bursie lub internacie do czasu ukończenia nauki.

Formę wsparcia dla osoby usamodzielnianej stanowi również mieszkanie chronione. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagająca te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, wsparcie w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego. W Powiecie Lęborskim mieszkanie prowadzone jest przez PCPR w Lęborku.

W zakresie funkcjonowania mieszkania chronionego treningowego obowiązują:

- uchwała nr XX/159/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie utworzenia w lokalu mieszkalnym wraz z udziałem w gruncie, stanowiącym mienie Powiatu Lęborskiego mieszkania chronionego treningowego dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą i ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu,
- zarządzenie nr 33/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 1 września 2020 roku w sprawie Regulaminu mieszkania chronionego treningowego przy PCPR w Lęborku.

W 2021 roku z miejsca w mieszkaniu chronionym korzystały łącznie 2 osoby, w tym jedna osoba 8 miesięcy, a drugi wychowanek 2 miesiące i korzysta nadal z tej formy wsparcia osób usamodzielnianych. W okresie sprawozdawczym PCPR realizował stopniowo wdrażany remont lokalu, w którym mieści się mieszkanie chronione – remont łazienki i doposażenie, tak aby standard warunków bytowych dla naszych podopiecznych był najlepszy z możliwych, by wychowankowie nabywali poczucie dbania i szanowania tej osobistej przestrzeni.

Pomoc prawna i psychologiczna

Osoba usamodzielniana może korzystać z nieodpłatnej pomocy i wsparcie specjalistów w PCPR w Lęborku oraz w instytucjach na terenie Powiatu. Aby umówić się na:

- poradnictwo psychologiczne,
- terapię (psychologa psychotraumatologa, terapeutę uzależnień, terapeutę w nurcie poznawczo-behawioralnym, systemowym - wsparcie innych terapeutów możemy zabezpieczyć wg zgłoszonych potrzeb),
- poradnictwo prawne.

Ponadto w Powiecie Lęborskim realizowana jest nieodpłatna pomoc prawna - funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – w Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej oraz Łebie.

Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

Pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami i dążeniami. To także zachęcanie do udziału w szkoleniach aktywizujących, grupach wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków, wsparcie doradcy zawodowego, możliwość uczestnictwa w zajęciach indywidualnych i grupowych - warsztatów umiejętności społecznych (pomoc w sporządzeniu CV, listu motywacyjnego, poznanie zakresu możliwości i sposobu załatwiania spraw w banku, PUP, ZUS, US itp., pokierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy celem zarejestrowania się jako osoba bezrobotna. Dzięki rejestracji w PUP osoba usamodzielniana nabywa również prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

Ponadto w ramach aktywizacji zawodowej w Powiecie Lęborskim osoby usamodzielniane mogą skorzystać w ramach realizowanego projektu pn. Centrum Usług Społecznych w Powiecie Lęborskim oraz udzielanych organizacji pozarządowej grantów (realizowany przez PCPR w Lęborku oraz przez Regionalne Centrum Młodzieży w Lęborku z różnorodnych form wsparcia np. w formie wsparcia edukacyjnego czy też dofinansowania lub sfinansowania udziału w kursach lub szkoleniach podnoszących kompetencje lub kwalifikacje zawodowe.

W 2021 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu **opuszczających rodzinną pieczę zastępczą** realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem:

- naukę kontynuowało 24 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc na kontynuowanie nauki. Łączne wydatki na ten cel w 2021 roku wyniosły 154.570,87 zł.,
- jednorazową pomoc na usamodzielnienie wypłacono w 2021 roku 6 osobom w łącznej kwocie 25.752,00 zł, zaś
- na zagospodarowanie udzielono wsparcia 4 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w łącznej kwocie 6.662,00 zł.

W 2021 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu **opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą** – całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 7 wychowanków:

- pomoc na kontynuowanie nauki otrzymywało 3 wychowanków w łącznej wysokości 10.545,00 zł,
- pomoc na usamodzielnienie wypłacono 4 wychowankom w łącznej wysokości 26.956,00 zł zaś
- o pomoc na zagospodarowanie wychowankowie nie wnioskowali.

III.4. Projekty na rzecz rozwoju usług społecznych - wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

III.4.1. Projekt pn. Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim

Projekt pn. *Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim*, realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, którego celem jest zwiększona liczba trwałych miejsc świadczenia usług społecznych. Celem głównym Projektu było dążenie do zapewnienia adekwatnego do potrzeb lokalnej społeczności powiatu lęborskiego - dostępu do usług społecznych świadczonych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodzin należących do następujących grup społecznych: osób z niepełnosprawnością, przewlekle i ciężko chorych oraz objętych systemem pieczy zastępczej. Okres realizacji projektu to 1.11.2018-28.02.2021. W ramach zadania PCPR w Lęborku Projekt skierowany był do łącznie 145 osób – uczestników projektu oraz do osób z ich otoczenia, tj.:

- osoby przebywające w pieczy zastępczej – to osoby w wieku 0-25 roku życia, przebywające w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – to osoby w wieku 18-25 roku życia, usamodzielniane opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą,
- opiekunowie zastępczy i rodzice naturalni - to osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą (rodzice zastępczy rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, a także kandydaci na opiekunów zastępczych) oraz rodzice naturalni małoletnich przebywających w pieczy zastępczej.

W ramach zadania PCPR w Lęborku Projekt objął wsparciem 145 osób – Uczestników oraz osób z ich otoczenia – członków ich rodzin zastępczych (rodzinnych domów dziecka).

Ponadto, w ramach partnerstw w realizacji projektu z podziałania 6.2.2. Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2021 roku współpracowało na rzecz wsparcia rodzin, w tym pieczy zastępczej, z Regionalnym Centrum Młodzieży, które realizowało wsparcie dedykowane do osób przebywających i opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w wieku od 16 do 25 roku życia.

Realizację poszczególnych działań na rzecz pieczy zastępczej w ramach projektu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Działania PCPR w Lęborku w ramach projektu pn. Wsparcie Postępu – rozwój usług społecznych w Powiecie Lęborskim

NR PUNKTU/DZIAŁANIE PCPR w LĘBORKU	REALIZACJA ZADAŃ – DZIAŁANIA (w okresie realizacji projektu)
poz. 1 Konsultacje i poradnictwo psychologiczne	Konsultacje i poradnictwo psychologiczne świadczone w ramach projektu to specjalistyczne wsparcie świadczone przez psychologów – terapeutów traumatologów seksuologów dziecięcych oraz psychologa poznawczo-behawioralnego. Objęci byli tu oni pomocą psychoedukacyjną opiekunowie osób małoletnich i kandydaci na rodzinę adopcyjną, w przypadkach dzieci korzystających z psychoterapii. Zrealizowano – przez 3 psychologów - dla 3 opiekunów 24 godzin konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 7.720,00 zł.
poz. 2 Konsultacje i poradnictwo pedagogiczne	Konsultacje i poradnictwo pedagogiczne świadczone było w ramach projektu dla opiekunów zastępczych i ich podopiecznych oraz dla rodziców naturalnych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Spotkania te odbywały się w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny. Odbły się 60 godzin konsultacji i poradnictwa. Ze wsparcia pedagogicznego korzystało 11 opiekunów zastępczych i małoletnich pod ich opieką. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 12 159,96 zł.
poz. 3 Diagnoza i wytyczne do terapii małoletnich przyjmowanych i przebywających w pieczy zastępczej	W ramach projektu dokonano następujących diagnoz: - psychofizyczne osób małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej – 27 diagnoz, - psychotraumatologiczne – dzieci przebywających w pieczy zastępczej – 3 diagnozy. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 36 455,20 zł.
poz. 4 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne psychiatryczne - dla małoletnich w pieczy zastępczej	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne psychiatryczne dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej zrealizowano w okresie sprawozdawczym w ilości 68 godzin i objęło 35 osób - były to jednostkowe konsultacje, natomiast 17 małoletnich jest objętych stałą opieką medyczną. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 51.800,00 zł.
poz. 5 Terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej i opiekunów zastępczych – indywidualna	Terapia osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej oraz opiekunów zastępczych w okresie sprawozdawczym obejmowała: - terapia systemowa – 1 psycholog – 1 osoba – 15,5 godz., - psychoterapię traumatologiczną dzieci, które doświadczyły przemocy seksualnej – 2 dzieci – 60 godzin, - terapię poznawczo-behawioralną – 3 osoby małoletnie – 2 psychologów - 81 godzin, - zajęcia terapeutyczne - fizjoterapię – 1 osoba małoletnia – 109 godzin, - terapię rodzinną – 1 psycholog – 2 osoby – 14,5 godziny, - terapię psychotraumatologiczną – doświadczeń traumatycznych – 2 psychologów - 8 osób małoletnich – 202,4 godzin, - terapię doświadczeń traumatycznych opiekunów zastępczych – 1 psycholog – 1osoba – 7 godzin, - terapię dietetyczną – 1 dietetyk – 3 osoby małoletnie oraz konsultacja dla 3 opiekunów – 18 spotkań, - terapię logopedyczną – 2 osoby małoletnie – 1 logopeda – 80 godzin. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 125 960,00 zł.
poz. 6 Terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej-grupowa -udział w terapii ogólnodostępnej	Zajęcia terapeutyczne grupowe, w ramach których realizowano wsparcie dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej to łącznie 133 osobogodziny na: - „metoda Dobrego startu” – aktywizowania rozwoju psychomotorycznego i rehabilitacji psychomotorycznej. Zajęcia ukierunkowane na jednoczesne rozwijanie funkcji językowych, funkcji spostrzeżeniowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych (czucie ruchu) i motorycznych oraz współdziałanie między tymi funkcjami, tzn. integracji percepcyjno-motorycznej – 5 osób, - „Ortografii z Bratkiem” – dzieci rozwijały i doskonaliły: umiejętności czytania: techniki, tempa, rozumienia czytanej treści; umiejętności poprawnego pisania pod względem graficznym i ortograficznym; umiejętności poprawnego mówienia; poziom kompetencji emocjonalnych i odporności emocjonalnej; właściwy poziom umiejętności społecznych; system motywacji i zainteresowania – 3 osoby, - „metoda Instrumental Enrichment” - terapia funkcji poznawczych - to nazywana jest również "uczeniem się przez doświadczenie w mediacji". Podstawową zasadą metody jest zdolność ludzi do usprawniania swoich procesów uczenia się. Bez względu na pojawiające się trudności w uczeniu się, zapamiętywaniu czy rozwoju dzięki Metodzie Instrumental Enrichment jesteśmy w stanie znacznie usprawnić funkcjonowanie kluczowych procesów poznawczych – 6 osób. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 21.970,00 zł.

poz. 7 Wsparcie edukacyjne małoletnich w pieczy zastępczej – korepetycje 209	Zrealizowano wsparcie edukacyjne – korepetycje dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. To zajęcia indywidualne lub w małych grupach celem wsparcia edukacyjnego, wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju podopiecznych pieczy zastępczej. Korepetycje były dostępne dla osób z rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej. Małoletni umieszczani w pieczy zastępczej częściej mają deficyty edukacyjne co wynika najczęściej z wcześniejszych zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych. Wymagają, szczególnie w początkowym okresie od umieszczenia w pieczy zastępczej, podejmowania zintensyfikowanych działań niwelujących te różnice. Wsparcie edukacyjne dostępne było dla osób mających trudności edukacyjne poświadczane słabszymi wynikami szkolnymi zweryfikowane na podstawie wydruków ocen i ze świadectw. W ramach projektu zrealizowano tu następujące wsparcie: - 74godz.-j.angielski-11os. / - 159godz.-matematyka-11os. / - 6godz.-j.polski-1os. / - 21godz.-fizyka-1os. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 43.155,94 zł.
poz. 8 Kolonie/obozы socjoterapeutyczne/ edukacyjne – indywidualnie wg potrzeb małoletnich w pieczy zastępczej- dofinansowanie	Kolonie i obozы socjoterapeutyczne i edukacyjne - wybrane w opracowaniu indywidualnych ścieżek reintegracji wg indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej). Sfinansowanie udziału w zorganizowanych ogólnodostępnych formach wypoczynku koloniach lub obozach trwających min. 10 dni. Dzieci i młodzież uczestniczyły w tej formie zajęć z innymi rówieśnikami, na powszechnych zasadach, bez względu na stygmatyzowanie przebywaniem w pieczy zastępczej. Dofinansowanie dotyczyły wyjazdów edukacyjnych, gdzie oprócz wypoczynku i rekreacji, rozwijały posiadaną wiedzę, umiejętności, zainteresowania i talenty to np. obozы nauki języka obcego, rozwoju zainteresowań np. taneczne, przygodowe, sportowe, jazdy konnej, fotograficzne, itp. Była to też nauka samodzielności oraz wpajania zasad współżycia społecznego i norm społecznych. Wysokość dofinansowania uzależniona była od ceny i możliwości finansowych opiekunów/PO-W - maksymalnie 90% ceny, w części niedofinansowanej z innych środków publicznych. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 48.467,30 zł.
poz. 9 Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej-opiekunów zastępczych - zajęcia prowadzą opiekunowie zastępczy - wolontariat - materiały do zajęć	Przeprowadzono spotkania grupy wsparcia dla osób pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. Spotkania grupy wsparcia mają na celu wymianę doświadczeń opiekunów zastępczych, zapobieganie izolacji rodzin. To spotkania tematyczne i warsztaty prowadzone przez samych opiekunów zastępczych i zaproszonych przez nich specjalistów. Uczestnicy grupy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. Wartością grup wsparcia jest zaangażowanie uczestniczących w nich osób oraz ich gotowość do wprowadzania zmian w swoim życiu i rodzinie. W grupach uczestniczą osoby znajdujące się w różnych momentach funkcjonowania rodziny zastępczej, rodziny z różnymi doświadczeniami, przez co możliwe jest uzyskiwanie i dawanie wsparcia w sytuacjach życiowych (dzielenie się doświadczeniami, przeżywanymi emocjami, sposobami rozwiązywania problemów). Zabezpieczono miejsca spotkań (Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny) oraz materiały do wspólnych zajęć manualnych i poczęstunku oraz osobę prowadzącą – jako spotkania tematyczne z elementami psychoedukacji. W dniach: 17.12.2018, 08.02.2019, 21.08.2020 roku i 11.09.2020 roku. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 1.314,14 zł.
poz. 10 Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej-opiekunów zastępczych - zajęcia z trenerami	
poz. 11 Szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze opiekunów zastępczych, PCPR/PO-W	Szkolenia rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze opiekunów zastępczych, osób wykonujących zadania na rzecz pieczy zastępczej w PCPR i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej – pn. „Agresja i autoagresja u dzieci”, pn. „Psychoedukacja w bezpośredniej pracy z dzieckiem” dla pracowników Domów dla Dzieci: 8szkoleń (13.01.2021, 18.01.2021, 20.01.2021, 25.01.2021, 01.02.2021, 08.02.2021, 09.02.2021, 15.02.2021) x3godz.=24godz. - szkolenia grupowe oraz szkolenia koordynatorów: 4 szkolenia (16.02.2021, 18.02.2021, 19.02.2021, 20.02.2021) x 4godz.=16godz. szkoleń. Ponadto przeprowadzono cykl szkoleń w zakresie pieczy zastępczej dla opiekunów zastępczych i pracowników pieczy zastępczej: edycje: I-„Koordynator pieczy zastępczej-organizacja pracy”-12.02.2021-3godz.; II-„Wpływ i znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka przebywającego w pieczy zastępczej”-16.02.2021-3godz.; III-„Wyznaczanie zasad i wyciąganie konsekwencji w środowisku domowym”-17.02.2021-3godz.; IV-„Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży”-25.02.2021-3godz. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 22.292,09 zł.
poz. 12 Szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje społeczne opiekunów zastępczych	Doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą-udział opiekunów zastępczych w ogólnodostępnych szkoleniach, warsztatach, kursach rozwijających kompetencje społeczne. Wzrost kompetencji społeczno-zawodowych opiekunów zastępczych wpływa na poprawę funkcjonowania rodziny, zwiększenie ich mobilności, poprawia jakość świadczonej pieczy, podniesienie aktywności społeczno-zawodowej. Były to kursy: - pierwszej pomocy przedmedycznej Ochotniczej Służby Ratowniczej - kurs prawa jazdy kat. B dla opiekuna zastępczego - „Psychoedukacja w bezpośredniej pracy z dzieckiem” (kurs prawa jazdy dostępny był tylko w uzasadnionych przypadkach zamieszkiwania na obszarach wiejskich lub przebywanie w okresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej minimum 3 podopiecznych - wynika to z diagnozy w takich przypadkach problemu braku możliwości zapewnienia optymalnej jakości pieczy zastępczej (np. znaczne trudności w dotarciu do specjalistów). Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 4.240,00 zł.
poz. 13 Superwizja opiekunów zastępczych: RDD, rodziny zawodowe, niezawodowe, spokrewnione	Realizowano superwizję opiekunów zastępczych w czterech grupach - w podziale na opiekunów spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych (1 grupa) oraz opiekunów rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka (2 grupa), a także osób wykonujących zadania w zakresie pieczy zastępczej – PO-W (3 grupa) i PCPR (4 grupa). Sesje superwizyjne – indywidualne i grupowe mają na celu doskonalenie kompetencji, poszerzenie wiedzy i umiejętności osób wykonujących zadania w zakresie pieczy zastępczej, poprawę jakości świadczonych usług oraz nawiązanie przez te osoby relacji partnerskiej współpracy. Zrealizowano łącznie 82,5 godzin superwizji. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 37.400,00 zł.
poz. 14 Superwizja osób wykonujących zadania związane z pieczą zastępczą – PCPR/POW	

poz. 15 Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych (opiekunów z dziećmi) - 1dn.wyjazdowe	Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych - opiekunów wraz z dziećmi – 1-dniowe wyjazdowe oraz rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka - opiekunów wraz z dziećmi - 4dniowe wyjazdowe. W związku z obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi przez stan pandemii w 2020 roku nie zorganizowano tych warsztatów wyjazdowych dla opiekunów zastępczych. W zastępstwie uzyskano zgodę Instytucji Zarządzającej i dokonano zakupu planszowych gier edukacyjnych-47 szt.
poz. 16 Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych zawodowych i RDD (opiekunów z dziećmi)-4dn.-wyjazdowe	Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 13.153,31 zł. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 41.271,29 zł.
poz. 17 Wyjazdy edukacyjno-integracyjne dla rodzin zastępczych-dzieci z opiekunami	Przedsięwzięcia polegające na organizacji i przeprowadzaniu wyjazdów dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W związku z obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi przez stan pandemii w 2020 roku, unikając sytuacji przebywania wielu osób z różnych środowisk w zamkniętej przestrzeni np. podczas transportu, zorganizowano tu w zastępstwie I Rodzinny Rajd Rowerowy. Było to działania animacyjne lokalne środowisko pieczy zastępczej i tworzenie przestrzeni dla rodzinnych aktywności-organizacji czasu wolnego dedykowane dla wychowanków pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej – wraz z opiekunami. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 6.825,68 zł.
poz. 18 Spotkania integracyjne dla rodzin zastępczych i PO-W (dzieci z opiekunami)	Spotkania integracyjne dla małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka - dzieci z opiekunami - w związku z obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi przez stan pandemii w 2020 roku, unikając sytuacji przebywania wielu osób z różnych środowisk w zamkniętej przestrzeni np. podczas transportu oraz zorganizowano pobyt w dniu 18.08.2020 roku w Łeba Park w Nowęcinnie. Wzięło w nim udział 69 osób. Ponadto, w zastępstwie uzyskano zgodę Instytucji Zarządzającej i dokonano zakupu planszowych gier integracyjnych-47 szt. W 2021 roku natomiast przeprowadzono dnia 16.02.2021r. kuligu saniami w zaprzęgu konnym oraz ognisko z kiełbaskami dla 30 osób. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 21.118,86 zł.
poz. 19 Specjalista pracy z rodziną w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Celem zadania było zabezpieczenie wsparcia dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej rodzinnej – rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Specjalista pracy z rodziną w ramach projektu świadczy pomoc rodzinom zastępczym i RDD. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 45.165,87 zł.
poz. 20 Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny-rodzin zastępczych, RDD, rodziców naturalnych - wynajem mieszkania-czynsz, media, środki czystości	Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR) - to miejsce realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w projekcie - prowadzenie działań projektowych np. wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego, terapii, diagnoz, konsultacji, dyżurów lekarza psychiatrów, warsztatów, grup wsparcia pieczy zastępczej oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. W warunkach funkcjonowania PCPR nie było miejsca na prowadzenie w/w działań. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęło na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju. Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były tu w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia. PWDziR funkcjonował w ramach tego projektu od 01.12.2018 do 28.02.2021 roku. Wydatek w okresie 01.12.2018-28.02.2021: 44.565,90 zł
poz. 21 Osoba prowadząca Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny w PCPR	Bezpośredni nadzór nad ww. Punktem Wsparcia Dziecka i Rodziny pełniła osoba wyznaczona przez Kierownika PCPR w Łęborgu – do zadań jego należało m.in.: Organizacja i prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny - jako miejsca, w odrębnym lokalu, do realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w w/w projekcie; Uzgadnianie możliwości i terminów korzystania (przebywania) w PWDziR przez osoby uprawnione; Uzgadnianie z osobami uprawnionymi do korzystania z PWDziR odpowiedzialności za: pobranie kluczy, otwarcia i zamknięcia lokalu po zakończeniu zajęć, podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z Regulaminem PWDziR, wpisu do Ewidencji Korzystania z PWDziR (dostępnej w PWDziR), w szczególności dokładnego terminu przebywania w lokalu, wskazania wszystkich osób obecnych i złożenie własnoręcznego czytelnego podpisu, wykonania prac porządkowych tj. przywrócenia estetyki miejsca do stanu pierwotnego, wyłączenia wszystkich urządzeń elektrycznych, wyłączenia światła, zamknięcia wszystkich okien oraz zastosowania się do zasad dotyczących właściwego zabezpieczenia lokalu, zdania kluczy do Osoby Prowadzącej lub innej wskazanej osoby (osoba ta ponosiła odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo osób obecnych w tym czasie w lokalu); Sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem i korzystaniem osób z PWDziR zgodnie z Regulaminem uczestnictwa w projekcie – Regulaminem Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny; Utrzymanie lokalu w należytym porządku i czystości; Prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem PWDziR; W przypadku wystąpienia awarii, uszkodzeń lub zdarzeń mających istotne znaczenie np. włamania, zalania, pożaru, a także wypadków, w szczególności uszkodzeń ciała (itp.) - niezwłoczne zawiadomienie odpowiednich służb, a także Kierownika PCPR i/lub koordynatora realizacji działań PCPR projektu. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 44.188,16 zł
poz. 22 Mieszkanie chronione treningowe dla osób usamodzielnianych opuszczaj. pieczę zastępczą kontynuujących naukę-3 miejsca -wynajem mieszkania	Mieszkanie chronione treningowe funkcjonowało od 1 stycznia 2019 roku. Było formą pomocy społecznej wspierającą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, ubóstwem i opuszczając pieczę zastępczą, w szczególności, gdzie zapewnia się usługi bytowe, naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienie ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną. Organizacja i prowadzenie mieszkania chronionego treningowego odbywało się na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018r. w sprawie mieszkań chronionych oraz pkt 6 Mieszkania wspomagane załącznika nr 3 Minimalne wymagania świadczenia usług w społeczności lokalnej do załącznika nr 3 – Standardy realizacji wsparcia w zakresie działania 6.02. Usługi społeczne RPO WP 2014-2020 do regulaminu konkursu w ramach RPO WP nr RPPM.06.02.02-IZ.00-22-002/17. W 2019 roku do mieszkania zostały skierowane w ramach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia dwie osoby, w 2020 przebywała tu 1 usamodzielniania wychowanka. Mieszkanie w ramach Projektu mogło funkcjonować do 31.12.2020 roku. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 35.691,39 zł.

poz. 23 Opiekun mieszkania chronionego treningowego	Do zadań opiekuna mieszkania chronionego treningowego należało m.in.: organizacja i prowadzenie mieszkania chronionego treningowego zgodnie w/w przepisami, koordynacja działań o charakterze administracyjnym związanych z bezpośrednim zarządzaniem mieszkaniem, w tym także sprawowanie opieki nad właściwym użytkowaniem mieszkania przez jego mieszkańców, a w szczególności sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem i korzystaniem osób z mieszkania treningowego zgodnie z uchwałami Rady Powiatu Lęborskiego w sprawie utworzenia mieszkania chronionego treningowego i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą oraz regulaminem mieszkania chronionego treningowego, bieżące monitorowanie poziomu funkcjonowania społecznego i stanu zdrowia mieszkańców i reagowanie w sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia czy zaprzestania zażywania leków, współpraca i wspieranie mieszkańców w rozwiązywaniu ich problemów, w szczególności udzielanie pomocy i wskazywanie sposobów załatwiania bieżących spraw codziennych, osobistych, urzędowych, wspieranie mieszkańca mieszkania treningowego w realizacji programu usamodzielnienia lub programu wsparcia oraz dokonywanie oceny sytuacji mieszkańca warunkującej zakres i rodzaj świadczonego wsparcia, prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem mieszkania treningowego. Funkcję opiekuna mieszkania chronionego treningowego pełniły łącznie 2 osoby w łącznej ilości do 60 godzin w miesiącu w rozliczeniu kwartalnym – łącznie 506 godzin realizacji ww. zadań. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 34.285,48 zł.
poz. 24 Zakup wyposażenia mieszkania pieczy zastępczej i chronionego treningowego	Zakup podstawowego, niezbędnego do realizacji celów funkcjonowania mieszkań – Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz mieszkania chronionego treningowego – wyposażenia. Wynajęcie lokali dotyczyło umeblowanych lokali, jednak konieczne było uzupełnienie wyposażenia o brakujące meble, sprzęty oraz zabezpieczenie środków czystości, dorabiania kluczy dla pracowników i osób wykonujących zadania. W 2020 roku zakupiono pralkę i kuchenkę oraz dorabiano klucze. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 6.595,06 zł.
poz. 25 Transport osób na zajęcia-(wynajem przewozu/zwrot kosztów dojazdów	Transport osób na zajęcia w formie organizacji przewozu lub dokonywania zwrotu kosztów dojazdów dla uczestników/czek i ich opiekunów. W ramach zadania możliwe było wynajęcie usług przewozu lub dokonywane były zwroty kosztów dojazdu lub rozliczenie biletów – na podstawie przyjętego regulaminu uwzględniającego oświadczenie lokalnego przewoźnika przy transporcie prywatnym o cenie biletów na podanej trasie (zgodnie z pkt 5 załącznika nr 3-Standardy realizacji wsparcia w zakresie Działania 6.2. Usługi społeczne RPO WP 2014-2020). Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 2.718,12 zł.
poz. 26 Opieka nad dziećmi podczas zajęć	W ramach projektu możliwe było zorganizowanie i sfinansowanie opieki nad dziećmi podczas zajęć - nad dziećmi do lat 7 podczas udziału opiekunów w zajęciach projektu w formie umowy zlecenia zakupu usługi lub opłat za przedszkole czy żłobek (proporcjonalnie do ilości godzin pobytu dziecka w placówce podczas obecności opiekuna na zajęciach projektu). W okresie realizacji projektu nie wystąpiła sytuacja konieczności realizacji tej formy wsparcia. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 0,00 zł.
poz. 27 Utworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych 14-osobowych-zakup: meble, pomoce dydaktyczne, edukacyjne	W 2020 rok tut. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zaplanowało i zrealizowało w ramach tworzenia nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych 14-osobowych – możliwość zakupu wyposażenia domów np. w meble, pomoce dydaktyczne i edukacyjnych, a także sprzętów AGD i akcesoriów kuchennych (w tym biurek, łóżek, krzeseł, lampek na biurka, szaf, komód, stolików, dywaników, robotów kuchennych, sztućców, itp.) o wartości łącznej 82.900,00zł. Dzięki temu działaniu PCPR przekształcana Placówka, w obecnie funkcjonujące Domy dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIKO”, zostały kompleksowo wyposażone, aby dać im możliwość świadczenia wysokiego standardu opieki i wychowania dla podopiecznych wychowanków. Wydatek w okresie 01.01.2019-28.02.2021: 82.893,30 zł
poz. 28 Kampania informacyjna o rodzicielstwie zastępczym	Przeprowadzenie kampanii informacyjnej promującej rodzicielstwo zastępcze, mającej na celu rozpowszechnianie idei rodzinnej pieczy zastępczej, poprawy świadomości społecznej o ważności realizacji funkcji rodzin zastępczych, pozyskania kandydatów do prowadzenia rodzin zastępczych, tak, aby utrzymać lub zwiększyć ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej – spoty w Radio Kaszebe, informacje na stronie internetowej jednostki i portalu społecznościowym FB, wykonanie informatorów, wykonanie plakatów oraz zwrócono się do parafii o udostępnienie informacji w tym zakresie, a także zakup materiałów promocyjnych oraz organizacja konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 5 616,55 zł.
poz. 29 Zakup oprogramowania do realizacji zadań merytorycznych projektu	W związku z tym, iż zajęcia w ramach projektu prowadzone były przez różnych specjalistów, którzy przygotowywali projekcje i materiały do zajęć zakupiono sprzęt komputerowy wraz oprogramowaniem. Wydatek w okresie 01.01.2018-28.02.2021: 3.635,00 zł.
poz. 30 Zakup artykułów spożywczych (poczęstunek kawowy) i przemysłowych na zajęcia uczestników/czek projektu	Dokonano zakupów artykułów spożywczych na poczęstunek kawowy i przemysłowych (talerzyki, serwetki, obrusy, papier. itp.), które wykorzystywano podczas organizowanych zajęć grupowych dla uczestników/czek projektu np. szkoleń, warsztatów, spotkań grupowych. W 2020 i do II.2021 roku, w związku z obowiązkiem reżimu sanitarnego unikano organizacji grupowych zajęć, a w przypadku takich spotkań nie zabezpieczano poczęstunku, aby minimalizować ryzyko zakażenia wirusem. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 216,66 zł.
poz. 31 Opiekun merytoryczny uczestników/uczestniczek projektu.-opracowanie i realizacja indywidualnych ścieżek reintegracji	Opiekunowie merytoryczni uczestników/czek projektu odpowiedzialni są za opracowanie, aktualizację i realizację indywidualnych ścieżek reintegracji zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Indywidualna ścieżka reintegracji jest opracowywana we współpracy: opiekuna merytorycznego, uczestnika/czkę i właściwego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku małoletnich - ich opiekunów, w PO-W wychowawców, natomiast w uzasadnionych przypadkach także np. psychologa, pedagoga lub innego specjalisty np. diagnozującego, psychiatrę rodziców naturalnych, asystentów rodziny, pracowników socjalnych. W/W osoby uzgadniają którymi poszczególnymi działaniami są objęci uczestnicy/czki projektu. Opiekunowie merytoryczni zobowiązani są do zachowania spójności indywidualnych ścieżek reintegracji małoletnich z planem pomocy dziecku w pieczy zastępczej. Do ich zadań należy także konsultacja, uzgadnianie, aktualizowanie i realizacja form wsparcia dla uczestników/czek. W okresie od 1 listopada 2018 roku opiekunami merytorycznymi były w ramach dodatkowych zadań 2 osoby, które realizowały zadania w ilości do 60 godzin w miesiącu w rozliczeniu kwartalnym, względem łącznie 145 uczestników. Wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 102.766,68 zł

poz. 32 Wkład własny - Świadczenia- obligatoryjne	Wkład własny w ramach projektu stanowi przyznawane i wypłacane w ramach budżetu PCPR świadczenia na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej. Były to:	
poz. 33 Wkład własny-Świadczenia fakultatywne	- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej-obligatoryjne wypłacane comiesięcznie opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 65.277,01 zł, - świadczenia fakultatywne - np. dofinansowanie do wypoczynku dla małoletnich przebywających w pieczy zastępczej, świadczenia losowe, na przyjęcie dziecka do pieczy zastępczej wypłacane opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 5.800,00 zł, - świadczenia dla osób usamodzielnianych - na kontynuację nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie - wydatek w okresie 01.11.2018-28.02.2021: 4.734,00 zł.	
poz. 34 Wkład własny-Świadczenia dla osób usamodzielnianych		
poz. 35 Działania PCPR związane z epidemią COVID-19 w Projekcie	W okresie od 1 stycznia 2020 roku umożliwiono w ramach projektu, na rzecz realizacji zadań w jego ramach, dokonywania zakupu na środki ochrony osobistej i czystości dla zachowania obowiązujących zasad reżimu sanitarnego w czasie pandemii. Wydatek w okresie 01.11.2019-28.02.2021: 3.195,29 zł	

Finansowanie projektu:	Kwota wydatków określona w zakresie finansowym w umowie: Kwalifikowane - 1.076.989,45 zł Dofinansowanie – 995.700,00 zł	Kwota wydatków narastająco od początku realizacji projektu (01.11.2018-28.02.2021): Kwalifikowane – 986.785,33zł Dofinansowanie – 910.974,32zł
Okres realizacji projektu:	01.11.2018-28.02.2021	
Łączna ilość uczestników:	Łącznie w okresie od 01.11.2018-28.02.2021 w projekcie w PCPR - przystąpiło do projektu-145 uczestniczek i uczestników.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków o płatność - podane kwoty wydatków wynikają z kumulatywnych kwot wniosków o płatność za okres od 01.11.2018 do 28.02.2021 roku – zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

III.4.2. Partnerstwo w projekcie ZHP KH Lębork

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach partnerstw w realizacji projektów z 6.2.2. Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 w 2021 roku współpracowało na rzecz wsparcia rodzin z Chorągwią Gdańską - Hufiec ZHP w Lęborku projekcie pn. „Stacja Lębork, Kościerzyna, Kwidzyn, Miastko, Słupsk - usługi społeczne wsparcia rodziny” (umowa nr RPPM.06.02.02-22-0092/20).

Projekt pn. „Stacja Lębork, Kościerzyna, Kwidzyn, Miastko – usługi społeczne wsparcia rodziny” jest kontynuacją realizowanego w latach 2018-2020 projektu pn. „Otwieramy horyzonty! Rozwój usług społecznych na rzecz dziecka i rodziny w powiecie lęborskim poprzez uruchomienie placówki wsparcia dziennego typu podwórkowego”. Od dnia 1 listopada 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przystąpiło do wdrażania działań projektu. W projekcie realizowane są działania na rzecz dzieci (7-11 lat) i młodzieży (12-21 lat) oraz seniorów. Wsparciem zostało objętych 40 rodzin oraz 20 seniorów z terenu naszego powiatu. Projekt zakłada animację środowiskową, socjoterapię, rozwój kompetencji kluczowych, konsultacji ze specjalistami, włączanie do działań również dorosłych, opiekunów prawnych i seniorów.

W ramach projektu uczestnicy mogą skorzystać z różnych form wsparcia z zakresu usług społecznych, indywidualnie dobranych na podstawie wynikających z opinii z diagnozy ich potrzeb. Do działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku należą:

- diagnozy psychologiczne uczestników – funkcjonowania psychospołecznego z uwzględnieniem potrzeb i wskazań do objęcia wsparciem,
- pakiet wsparcia rodziny – indywidualne specjalistyczne poradnictwo, terapie, mediacje,
- wsparcie specjalistyczne grupowe – spotkania edukacyjne i psychoedukacyjne.

Łączny budżet na zadania PCPR wynosi 117.300,00 zł. Okres realizacji projektu: 01.11.2020 roku – 30.06.2023 roku.

III.4.3. Projekt pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim* – w zakresie pieczy zastępczej

PCPR przystąpiło jako jeden z siedmiu podmiotów – partnerów do przygotowania i wdrożenia projektu powiatu lęborskiego pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim*. Nasza jednostka odpowiedzialna jest za zadanie 1 - *Realizacja indywidualnej ścieżki reintegracji przez uczestników projektu-rozwój usług społecznych realizowanych przez PCPR W Lęborku*. W ramach tego zadania PCPR w Lęborku Projekt skierowany jest do łącznie 210 osób – Uczestników Projektu oraz do osób z ich otoczenia – rodzin Uczestników Projektu, w tym 150 osób z obszarów pieczy zastępczej. Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny. Projekt realizowany jest na rzecz następujących osób z grup docelowych, w tym w obszarach pieczy zastępczej:

- a) Osoby przebywające w pieczy zastępczej – 78 Uczestników/czek – to osoby w wieku 0-25 roku życia, przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej z terenu Powiatu Lęborskiego,
- b) Osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – 12 Uczestników/czek – to osoby w wieku 18-25 roku życia, usamodzielniane opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą z terenu Powiatu Lęborskiego,

- c) Opiekunowie zastępczy i rodzice naturalni – 60 Uczestników/czek - to osoby z terenu Powiatu Lęborskiego, sprawujące rodzinną pieczę zastępczą (rodzice zastępczy rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, a także kandydaci na opiekunów zastępczych), a także rodzice naturalni małoletnich przebywających w pieczy zastępczej – 4 Uczestników/czek,

W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej projekt PCPRu skierowany jest do osób przebywających w pieczy zastępczej¹⁰ lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Projekt realizowany jest w okresie 01.11.2020 – 30.06.2023. Łączna wartość projektu – Zadania 1 – PCPRu to 2.476.732,50 zł, w tym 2.205.796,71 zł dofinansowania i 270.936,27 zł wkład własny. Wartość pozycji budżetu obejmujących wsparcia rodziny i pieczy zastępczej to 1.667.307,32 zł.

Ponadto, w ramach partnerstw w realizacji tego projektu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2021 roku współpracowało na rzecz wsparcia rodzin, w szczególności wychowanków pieczy zastępczej z Regionalnym Centrum Młodzieży, które realizowało wsparcie dedykowane do osób przebywających i opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w wieku od 16 do 25 roku życia, gdzie zapewniane było m.in.: wsparcie mentora, psychologa, doradcy zawodowego, pakiety usamodzielnienia (w ramach kontraktów Robinsona), warsztaty letnie i zimowe, coaching, zajęcia integracyjne i inicjatywy społeczne. W ramach ww. projektu natomiast Polskie Towarzystwo Psychotraumatologii realizowało także na rzecz tut. jednostki superwizję koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i osób wykonujących zadania w obszarach pieczy zastępczej w łącznej ilości 33 godzin – podczas 11 spotkań po 3 godziny.

Realizację poszczególnych działań na rzecz pieczy zastępczej w ramach projektu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawia poniższa tabela.

¹⁰ W tym również osoby przebywające w pieczy zastępczej na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela 19. Działania PCPR w Łęborku w ramach projektu pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie łębskim

NR PUNKTU/DZIAŁANIE PCPR w ŁĘBORKU	REALIZACJA ZADAŃ – DZIAŁANIA (w okresie realizacji projektu) – w ramach DPZ
poz. 1 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne - konsultacje pedagogiczne	Konsultacje i poradnictwo pedagogiczne świadczone było w ramach projektu dla opiekunów zastępczych i ich podopiecznych oraz dla rodziców naturalnych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Spotkania te odbywały się w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny. Odbyły się 97 godzin konsultacji i poradnictwa. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 9.602,98 zł.
poz. 2 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne konsultacje psychiatryczne	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne psychiatryczne dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej zrealizowano w okresie sprawozdawczym w ilości 62 godzin i objęło 26 osób - były to jednostkowe konsultacje i objęcie stałą opieką medyczną. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 21.700,00 zł.
poz. 3 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne konsultacje psychologiczne	Konsultacje i poradnictwo psychologiczne świadczone w ramach projektu to specjalistyczne wsparcie świadczone przez psychologa. Objęci byli tu oni pomocą psychoedukacyjną opiekunowie osób małoletnich dzieci przebywające w pieczy zastępczej. Zrealizowano – przez 1 psychologa - dla 4 osób - 8 godzin konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.008,00 zł.
poz. 4 Terapie i mediacje-prowadzenie terapii dla dzieci przebywającej w pieczy i ich opiekunów-indywidualna	Terapia osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej oraz opiekunów zastępczych w okresie sprawozdawczym obejmowała: - terapię logopedyczną – 16 osób małoletnich – 1 logopeda – 250 godz., - terapię integracji sensorycznej – 8 osób małoletnich – 176 godz., - terapię doświadczeń traumatycznych opiekunów zastępczych – 1 psycholog – 1 osoba – 6 godzin, - terapię w formie hipoterapii dla małoletnich – 4 osoby - 115 sesji, - terapię biofeedback – 10 osób małoletnich – 162 godz., - terapię dietetyczną – 9 osób – 66 wizyt - zajęcia terapeutyczne - fizjoterapię – 1 osoba małoletnia – 49 godz., Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 68.474,00 zł.
poz. 5 Terapie i mediacje-prowadzenie terapii dla dzieci przebywającej w pieczy i ich opiekunów-grupowe ogólnodostępne	Zajęcia terapeutyczne grupowe, w ramach których realizowano wsparcie dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej to łącznie 121 osobogodziny na: - trening umiejętności społecznych – 17 osób – 62 godz., - „metoda Dobrego startu” – aktywizowania rozwoju psychomotorycznego i rehabilitacji psychomotorycznej. Zajęcia ukierunkowane na jednoczesne rozwijanie funkcji językowych, funkcji spostrzeżeńowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych (czucie ruchu) i motorycznych oraz współdziałanie między tymi funkcjami, tzn. integracji percepcyjno-motorycznej – 8 osób – 53 godz., - zajęcia grupowe terapeutyczno-uspołeczniające z elementami treningu zastępowania agresji – 6 osób – 6 godz. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 6.234,00 zł.
poz. 6 Diagnoza i wytyczne do terapii małoletnich przyjmowanych i przebywających w pieczy zastępczej	W ramach projektu dokonano następujących diagnoz: - psychofizyczne osób małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i przebywających w pieczy zastępczej – 35 diagnoz, - psychotraumatologiczne – seksuologiczne - dzieci przebywających w pieczy zastępczej – dot. 7 osób - 41 godz. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 26.470,00 zł.
poz. 7 Superwizja osób wykonujących zadania związane z pieczą zastępczą	Realizowano superwizję opiekunów zastępczych w dwóch grupach - w podziale na opiekunów spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych (1 grupa) oraz opiekunów rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka (2 grupa). Sesje superwizyjne – indywidualne i grupowe mają na celu doskonalenie kompetencji, poszerzenie wiedzy i umiejętności osób wykonujących zadania w zakresie pieczy zastępczej, poprawę jakości świadczonych usług oraz nawiązanie przez te osoby relacji partnerskiej współpracy. Zrealizowano łącznie 46 godzin superwizji. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 10.120,00 zł.
poz. 8 Wsparcie opiekunów/usługa zdrowotna - konsultacje i poradnictwo specjalistyczne np. konsultacje stomatologiczne i neurologiczne	W ramach rozszerzenia dostępu do świadczonych usług zdrowotnych, tj. do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego – neurologicznego i stomatologicznego, w związku z zaobserwowaniem znaczącego wzrostu ilości dzieci objętych pieczą zastępczą, które wymagają wsparcia, konsultacji, diagnostyki oraz leczenia neurologicznego i stomatologicznego z uwagi na uszkodzenia układu nerwowego, zaburzenia natury sensorycznej, wysokie lub zaniżone napięcia mięśniowe, diagnostyki i wskazań do pracy i rehabilitacji dzieci z alkoholowym zespołem płodowym, deficytami w zakresie zaawansowanej próchnicy i wieloletnimi zaniedbaniami - podczas gdy na terenie powiatu łębskiego nie przyjmuje żaden lekarz świadczący usługi jako neurolog dziecięcy w ramach NFZ. Łącznie dofinansowano 12 wizyt, w tym 1 stomatologiczną i 11 neurologicznych. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.545,00 zł.
poz. 9 Doradztwo zawodowe	Poradnictwo i konsultacje doradcy zawodowego było organizowane dla młodzieży przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej i osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze. Doradca zawodowy udzielił 6 godzin tego wsparcia dla 6 osób. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 600,00 zł.

poz. 10 Warsztaty kompetencji społecznych – poradnictwo indywidualne i grupowe (dla młodzieży przebywającej i opuszczającej pieczę zastępczą)	Rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą o charakterze społecznym - warsztaty kompetencji społecznych – zajęcia grupowe i indywidualne – poradnictwo. Spotkania organizowane cyklicznie co miesiąc m.in. w Urzędzie Miasta, Starostwie Powiatowym, na poczcie, w ZUS-ie, Urzędzie Skarbowym i innych instytucjach, celem nauki, jakie zadania pełnią te organizacje, czym się zajmują, jakie i jak załatwia się tam sprawy. W ramach warsztatów uczestnicy uczyli się także jak napisać list motywacyjny, podanie o pracę, podanie o mieszkanie, cv, czy też jak rozliczyć PIT. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 11.219,06 zł.
poz. 11-12 Zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia konsultacji, warsztatów i terapii – materiały papiernicze - testy diagnostyczne, materiały edukacyjne	Zakupiono dla uczestników materiały papiernicze – notesy, teczki, długopisy, segregatory, materiały do zajęć manualnych dla 210 uczestników, a w ramach kolejnego zadania testy diagnostyczne psychologiczne i pedagogiczne oraz materiały edukacyjne. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 5.402,94 zł.
poz. 13 Zakup artykułów spożywczych na zajęcia grupowe, catering, na warsztaty, terapię itd.	Zakupiono artykuły spożywcze na zajęcia grupowe - na warsztaty kompetencji społecznych, grupę wsparcia pieczy zastępczej, superwizję, poradnictwo pedagogiczne oraz na spotkania i zajęcia w PWDziR oraz zapewniono catering - zimny bufet na grupowe zajęcia szkoleniowe w dniu 7 i 17.12.2021 roku nt. „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach ich rozwoju” i „Symptomy wykorzystywania seksualnego – praca z dzieckiem obciążonym traumą”. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.496,36 zł.
poz. 14 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych dla osób usamodzielnianych kursy/szkolenia	Sfinansowano lub dokonano refundacji na kursy i szkolenia dla osób realizujących indywidualne programy usamodzielnienia z rodzinnej pieczy zastępczej – kursy prawa jazdy kat. B dla 4 osób (kurs, badania lekarskie, koszty egzaminu teoretycznego i praktycznego), kurs trenera personalnego i instruktora siłowni oraz pircingu. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 11.162,00 zł.
poz. 15 Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny - wynajem, koszty utrzymania - na okres adaptacji budynku CUS	Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR) - to miejsce realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w projekcie - prowadzenie działań projektowych np. wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego, terapii, diagnoz, konsultacji, dyżurów lekarza psychiatrów, warsztatów, grup wsparcia pieczy zastępczej oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. W warunkach funkcjonowania PCPR nie było miejsca na prowadzenie w/w działań. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęło na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju. Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były tu w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia. PWDziR funkcjonował w ramach tego. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 17.478,01 zł.
poz. 16 Osoba prowadząca Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny	Bezpośredni nadzór nad PWDziR pełniła osoba wyznaczona przez Kierownika PCPR w Lęborku - do zadań jego należało m.in.: Organizacja i prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny; Uzgadnianie możliwości i terminów korzystania (przebywania) w PWDziR przez osoby uprawnione; Uzgadnianie z osobami uprawnionymi do korzystania z PWDziR odpowiedzialności za: pobranie kluczy, otwarcia i zamknięcia lokalu po zakończeniu zajęć, podpisania oświadczeń o zapoznaniu się z Regulaminem PWDziR, wpisu do Ewidencji Korzystania z PWDziR, w szczególności dokładnego terminu przebywania w lokalu, wskazania wszystkich osób obecnych i złożenie własnoręcznego czytelnego podpisu, wykonania prac porządkowych tj. przywrócenia estetyki miejsca do stanu pierwotnego, wyłączenia wszystkich urządzeń elektrycznych, wyłączenia światła, zamknięcia wszystkich okien oraz zastosowania się do zasad dotyczących właściwego zabezpieczenia lokalu, zdania kluczy do Osoby Prowadzącej lub innej wskazanej osoby (osoba ta ponosiła odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo osób obecnych w tym czasie w lokalu); Sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem i korzystaniem osób z PWDziR zgodnie z Regulaminem uczestnictwa w projekcie – Regulaminem Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny; Utrzymanie lokalu w należytym porządku i czystości; Prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem PWDziR; W przypadku wystąpienia awarii, uszkodzeń lub zdarzeń mających istotne znaczenie np. włamania, zalewania, pożaru, a także wypadków, w szczególności uszkodzeń ciała (itp.) - niezwłoczne zawiadomienie odpowiednich służb, a także Kierownika PCPR i/lub koordynatora realizacji działań PCPR projektu. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 17.890,67 zł.
poz. 17 Usługi wspierające aktywizację edukacyjną - korepetycje przedmiotowe	Zrealizowano wsparcie edukacyjne – korepetycje dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. To zajęcia indywidualne lub w małych grupach celem wsparcia edukacyjnego, wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju podopiecznych pieczy zastępczej. Korepetycje były dostępne dla osób z rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej. Małoletni umieszczani w pieczy zastępczej częściej mają deficyty edukacyjne co wynika najczęściej z wcześniejszych zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych. Wymagają, szczególnie w początkowym okresie od umieszczenia w pieczy zastępczej, podejmowania zintensyfikowanych działań niwelujących te różnice. Wsparcie edukacyjne dostępne było dla osób mających trudności edukacyjne poświadczone słabszymi wynikami szkolnymi zweryfikowane na podstawie wydruków ocen i ze świadectw. W ramach projektu zrealizowano tu następujące wsparcie: - 80godz.-j.angielski / - 66godz.-matematyka / - 16godz.-j.polski / - 11godz.-fizyka / -40godz.-chemia. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 16.598,80 zł.
poz. 18 Zajęcia o charakterze dydaktyczno-terapeutycznym ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych	Zorganizowano dla podopiecznych przebywających w pieczy zastępczej trzy edycje zajęć nauki pływania po 20 godzin każda z edycji – dla 16 osób oraz sfinansowano zajęcia treningu piłki nożnej dla 1 osoby – przez 3 miesiące – 52 godz. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 15.390,00 zł.

poz. 19 Wspieranie rodzin w organizacji wolnego czasu – kolonie/obozy	Kolonie i obozy socjoterapeutyczne i edukacyjne - wybrane w opracowaniu indywidualnych ścieżek reintegracji wg indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji osób małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Dofinansowanie udziału w zorganizowanych ogólnodostępnych formach wypoczynku koloniach lub obozach trwających min. 10 dni. Dzieci i młodzież uczestniczyły w tej formie zajęć z innymi rówieśnikami, na powszechnych zasadach, bez względu na stygmatyzowanie przebywaniem w pieczy zastępczej. Dofinansowanie dotyczyło wyjazdów edukacyjnych, gdzie oprócz wypoczynku i rekreacji, rozwijały posiadaną wiedzę, umiejętności, zainteresowania i talenty to np. obozy nauki języka obcego, rozwoju zainteresowań np. taneczne, przygodowe, sportowe, jazdy konnej, fotograficzne, itp. Była to też nauka samodzielności oraz wpajania zasad współżycia społecznego i norm społecznych. Wysokość dofinansowania uzależniona była od ceny i możliwości finansowych opiekunów - maksymalnie 90% ceny, w części niedofinansowanej z innych środków publicznych. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 16.839,00 zł.
poz. 20 Wspieranie rodzin w organizacji czasu wolnego - udział w zajęciach ogólnodostępnych-salach zabaw	Zabezpieczono dla podopiecznych z rodzinnych form pieczy zastępczej w formie organizacji zajęć w czasie wolnym w Grąbkowie podczas przerwy wakacyjnej – dla 7 osób oraz w sali zabaw Jumping Park Trampolin – dla 1 osoby – 24 godziny. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 5.782,00 zł.
poz. 21 Opieka nad dzieckiem/osobą zależną	W ramach projektu możliwe było zorganizowanie i sfinansowanie opieki nad dziećmi podczas zajęć - nad dziećmi do lat 7 podczas udziału opiekunów w zajęciach projektu w formie umowy zlecenia zakupu usługi lub opłat za przedszkole czy żłobek (proporcjonalnie do ilości godzin pobytu dziecka w placówce podczas obecności opiekuna na zajęciach projektu). W okresie realizacji projektu nie wystąpiła sytuacja konieczności realizacji tej formy wsparcia. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.
poz. 22 Specjalista pracy z rodziną	Celem zadania było zabezpieczenie wsparcia dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej rodzinnej – rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Specjalista pracy z rodziną w ramach projektu świadczy pomoc rodzinom zastępczym i RDD. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 37.178,88 zł.
poz. 23-27 Sprzęt niezbędny do realizacji zadań merytorycznych	Sprzęt niezbędny do realizacji zadań merytorycznych Zakupiono laptopa wraz z oprogramowaniem-4.490,00 zł / aparat fotograficzny-2.499,00 zł / magnetofon z usb - 519,00 zł. Pozostało do zakupu w kolejnym okresie realizacji projektu: rzutnik multimedialny wraz z ekranem projekcyjnym i drukarka. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 7.508,00 zł.
poz. 28 Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej	Przeprowadzono spotkania grupy wsparcia dla osób pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. Spotkania grupy wsparcia mają na celu wymianę doświadczeń opiekunów zastępczych, zapobieganie izolacji rodzin. To spotkania tematyczne i warsztaty prowadzone przez samych opiekunów zastępczych i zaproszonych przez nich specjalistów. Uczestnicy grupy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. Wartością grup wsparcia jest zaangażowanie uczestniczących w nich osób oraz ich gotowość do wprowadzania zmian w swoim życiu i rodzinie. W grupach uczestniczą osoby znajdujące się w różnych momentach funkcjonowania rodziny zastępczej, rodziny z różnymi doświadczeniami, przez co możliwe jest uzyskiwanie i dawanie wsparcia w sytuacjach życiowych (dzielenie się doświadczeniami, przeżywanymi emocjami, sposobami rozwiązywania problemów). Zabezpieczono miejsca spotkań (Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny) oraz osobę prowadzącą - psychologa. W dniach: 29.06.2021 roku, 13.10.2021 roku i 01.12.2021 roku. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.200,00 zł.
poz. 29 Warsztaty umiejętności rodzicielskich - samorozwój, samoświadomość i autoprezentacja dla opiekunów zastępczych i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej	Zrealizowano pierwszą edycję warsztatów umiejętności rodzicielskich dla opiekunek zastępczych - to łącznie 150 godzin zajęć grupowych i indywidualnych tematyce obejmującej np.: dbania o higienę dzieci oraz własną, doboru dla dzieci oraz rodziny zastępczej odpowiedniego ubrania, dostosowania ubioru, dbania o schludny wygląd oraz dobrą prezencję, racjonalnego i zdrowego odżywiania oraz wprowadzania pełnowartościowych i zbilansowanych posiłków w codzienną dietę dziecka i rodziny zastępczej, właściwej komunikacji z dzieckiem, pielęgnacji dziecka oraz postawy ciała, korekcja wad postawy, tj. lordoza, skolioza i kifoza, uwrażliwienie na dbałość o odpowiednią postawę ciała ale także motywowania i zachęcania dzieci i rodzin zastępczych do podejmowania aktywności fizycznej/ruchowej niezbędnej do prawidłowego rozwoju psychofizycznego – wraz z wykonaniem sesji fotograficznej grupowej przed rozpoczęciem warsztatów oraz po ich zakończeniu, celem realnego zaobserwowania powstałych zmian zaistniałych poprzez udział w warsztatach. Pierwszą edycję warsztatów zrealizowało 10 opiekunek zastępczych, kolejna jest w trakcie realizacji. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 10.800,00 zł.
poz. 30 Doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą	Przeprowadzenie szkoleń pn. „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju” oraz „Symptomy wykorzystywania seksualnego - praca z dzieckiem obciążonym traumą w dniach 07.12.2021 roku i 17.12.2021 roku - 15os. i 17os. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.120,00 zł.
poz. 31 Wyjazdy edukacyjno-integracyjne/ spotkania integracyjne/wycieczki dla rodzin zastępczych	Spotkania i wyjazdy integracyjne dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (dzieci z opiekunami) - w związku z obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi przez stan pandemii, unikając sytuacji przebywania wielu osób z różnych środowisk w zamkniętej przestrzeni (np. podczas transportu) organizowano w okresach i formach najbardziej tak, aby minimalizować ryzyko zarażenia – przede wszystkim w przestrzeni otwartej i w mniejszych grupach – odbyły się: spotkanie edukacyjno-integracyjne w plenerze jako gry terenowe w grupach w Runowie, rodzinny spływ kajakowy, wyjazd do do Sea Parku oraz dwa wyjazdy do teatru i wyjazd do wioski świętego Mikołaja, a także Świąteczne Spotkanie Rodzin Zastępczych. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2021: 38.570,70 zł.

poz. 32 Pracownik socjalny	Celem zadania jest zabezpieczenie wsparcia wobec osób usamodzielnianych opuszczających i przebywających w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej). Ze względu na warunki lokalowe jednostki zadanie to zaplanowano po zmianie siedziby jednostki dlatego dotąd nie jest ono wdrażane. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.	
poz. 33 Kampania społeczna/informacyjna o rodzicielstwie zastępczym	Przeprowadzono kampanię informacyjno-społeczną celem promowania idei rodzicielstwa zastępczego. Przygotowano informatory w zakresie funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności naboru i kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych, w formie kolorowanek dla dzieci, które były rozpowszechniane w placówkach edukacyjnych oraz w formie kalendarzy, powielano informacje na stronach internetowych oraz zorganizowano konkurs plastyczny o te tematyce dla dzieci i młodzieży. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 7.259,49 zł.	
poz. 34 Animator działań uczestników projektu - opracowanie i realizacja ścieżek reintegracji	Animator działań uczestników projektu realizował zadania związane z opracowaniem i realizacją ścieżek reintegracji - organizacją zadań zawartych w indywidualnych ścieżkach reintegracji w ramach zadań jednostki dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej, informowania opiekunów merytorycznych projektu o organizowanych działaniach, dokonywania naboru i kwalifikacji uczestników i dokonywania wyboru wykonawców usług społecznych. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 26.617,0,3 zł.	
poz. 35 Opiekun merytoryczny uczestników projektu RPZ-ścieżki reintegracji	Opiekunowie merytoryczni uczestników/czek projektu odpowiedzialni są za opracowanie, aktualizację i realizację indywidualnych ścieżek reintegracji zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Indywidualna ścieżka reintegracji jest opracowywana we współpracy: opiekuna merytorycznego, uczestnika/czkę i właściwego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku małoletnich - ich opiekunów, natomiast w uzasadnionych przypadkach także np. psychologa, pedagoga lub innego specjalisty np. diagnozującego, psychiatry, rodziców naturalnych, asystentów rodziny, pracowników socjalnych. W/W osoby uzgadniają którymi poszczególnymi działaniami są objęci uczestnicy/czki projektu. Opiekunowie merytoryczni zobowiązani są do zachowania spójności indywidualnych ścieżek reintegracji małoletnich z planem pomocy dziecku w pieczy zastępczej. Do ich zadań należy konsultacja, uzgadnianie, aktualizowanie i realizacja form wsparcia dla uczestników/czek. Opiekunami merytorycznymi były w ramach dodatkowych zadań 3 osoby, które realizowały zadania w ilości do 60 godzin w miesiącu w rozliczeniu kwartalnym, względem łącznie 141 uczestników. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 60.792,40 zł.	
poz. 36 Transport uczestników projektu na zajęcia-zwrot kosztów dojazdu	Transport osób na zajęcia w formie organizacji przewozu lub dokonywania zwrotu kosztów dojazdów dla uczestników/czek i ich opiekunów - w ramach zadania możliwe było wynajęcie usług przewozu lub mogą być dokonywane zwroty kosztów dojazdu lub rozliczenie biletów – na podstawie przyjętego regulaminu uwzględniającego oświadczenie lokalnego przewoźnika przy transporcie prywatnym o cenie biletów na podanej trasie (zgodnie z pkt 5 załącznika nr 3-Standardy realizacji wsparcia w zakresie Działania 6.2. Usługi społeczne RPO WP 2014-2020). W okresie sprawozdawczym nie było konieczności dokonywania takiej refundacji. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.	
poz. 37 Wkład własny-świadczenia pieczy zastępczej obligatoryjne i fakultatywne	Wkład własny w ramach projektu stanowi przyznawane i wypłacane w ramach budżetu PCPR świadczenia na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej. Są to: - świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej-obligatoryjne wypłacane comiesięcznie opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 61.986,87 zł, - świadczenia fakultatywne - np. dofinansowanie do wypoczynku dla małoletnich przebywających w pieczy zastępczej, świadczenia losowe, na przyjęcie dziecka do pieczy zastępczej wypłacane opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł, - świadczenia dla osób usamodzielnianych - na kontynuację nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie - wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.	
Finansowanie projektu*:	Kwota wydatków określona w zakresie finansowym w umowie: Kwalifikowane – 2.314.703,27 zł Dofinansowanie – 2.043.767,00 zł	Kwota wydatków narastająco od początku realizacji projektu (01.11.2020-31.12.2021): Kwalifikowane – 633.803,32 zł Dofinansowanie – 571.816,45 zł
Okres realizacji projektu:	01.11.2020-30.06.2023	
Łączna ilość uczestników:	Łącznie w okresie od 01.11.2020-31.12.2021 w projekcie w PCPR - przystąpiło do projektu-199 uczestniczek i uczestników, w tym w ramach DPZ – 141U.	

* dane dotyczą całego ww. projektu (także działań opisanych dla DPOON – w zakresie rozwoju usług społecznych w obszarach pomocy społecznej). DPZ – znaczy działania w ramach podopiecznych Działu Pieczy Zastępczej PCPR w Lęborku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków o płatność - podane kwoty wydatków wynikają z kumulatywnych kwot wniosków o płatność za okres od 01.11.2020 do 31.12.2021 roku – zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, z tym, że WOP za okres 01.10.2021-31.12.2021 jest w trakcie weryfikacji.

III.4.4. Projekt pn. *Pomorskie Dzieciom*

Projekt pn. „*Pomorskie Dzieciom*” to grant realizowany w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Grant realizowany jest na podstawie umowy powiatu lęborskiego z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego – Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, której realizatorem jest PCPR w Lęborku. Celem projektu jest złagodzenie skutków pandemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie negatywnym konsekwencjom poprzez wsparcie dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach grantu w 2021 roku zrealizowano:

a) specjalistyczne poradnictwo rodzinne

wyłoniono wykonawcę zadania i zrealizowano usługę polegającą na specjalistycznym poradnictwie rodzinnym dla małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i ich opiekunów w związku z panującą pandemią Covid-19. Poradnictwo dotyczyło stabilizacji emocjonalnej oraz psychicznej uczestników projektu „Pomorskie Dzieciom”. Spotkanie zostało poprowadzone przez psychologa w dniu 20.11.2021 roku Omówiono sytuację trudnych doświadczeń związanych z pandemią Covid-19 przez uczestników i wspólnie szukano pozytywnych rozwiązań. Zorganizowano ćwiczenia integracyjne, a także podano propozycje aktywności mających na celu poprawę komfortu psychicznego przybyłych osób, jak również ich bliskich. W poradnictwie brało udział 25 osób, w tym 17 małoletnich umieszczonych w rodzinach zawodowych i rodzinnych domach dziecka.

b) warsztaty edukacyjne – dla opiekunów zastępczych i pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

- wyłoniono wykonawcę zadania i zrealizowano działanie polegające na organizacji w dniu 26.11.2021 roku wyjazdowych warsztatów edukacyjnych dla opiekunów zastępczych z rodzin zawodowych, niezawodowych, spokrewnionych oraz rodzinnych domów dziecka. Warsztaty dotyczyły tematyki – „Psychologiczne skutki izolacji i porzucania dzieci”. Odbły się w cyklu jednodniowym i uczestniczyło w nich 20 osób. Każdy uczestnik miał zapewniony transport na warsztaty oraz wyżywienie,
- wyłoniono wykonawcę zadania i zrealizowano działanie polegające na organizacji w dnach 13-14.11.2021 roku wyjazdowych warsztatów edukacyjnych dla pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Warsztaty dotyczyły tematyki – „Stres i wypalenie zawodowe”. Odbły się w cyklu dwudniowym i uczestniczyło w nich 11 osób. Każdy uczestnik miał zapewniony transport na warsztaty, zakwaterowanie oraz wyżywienie.

c) bonny edukacyjne

Wydano Regulamin przyznawania bonów edukacyjnych w ramach projektu pn. Pomorskie Dzieciom (zarządzenie nr 27/2021 Kierownika PCPR w Lęborku z dnia 22.10.2021 roku) w sprawie wprowadzenia tego regulaminu. Dotąd 2 osoby złożyły wnioski o przyznanie bonów na realizację kursu prawa jazdy kat. B. Osoby te wybrały ośrodek realizujący kurs. W związku z tym zawarto z wykonawcą, uczestnikiem oraz jego przedstawicielem ustawowym umowy. Termin realizacji kursów dla ww. osób to uzyskanie zaświadczeń lekarskich dopuszczających do uczestnictwa

w kursie – do 31.12.2021 roku natomiast odbycie kursu do 31.05.2022 roku. Uczestniczki zgodnie z zawartą umową pozyskały zaświadczenia lekarskie ww., mają założone profile kandydatów na kierowcę. Obecnie zadanie to jest przez nie realizowane.

- d) doposażanie pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w sprzęt niezbędny do wykonywania pracy zdalnej oraz w środki ochrony indywidualnej

Wyłoniono wykonawcę zadania i zrealizowano zakup polegający na doposażeniu pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w sprzęt niezbędny do wykonywania pracy zdalnej, tj. zakupiono i przekazano pracownikom organizatora 7 laptopów firmy ASUS ExpertBook (komputerów przenośnych wraz z oprogramowaniem), 7 drukarek przenośnych HP OfficeJet 202 Printer oraz 7 tonerów do drukarek 651. Sprzęt przekazano 7 pracownikom działu pieczy zastępczej. Zakupiono także w ramach tego zadania jednorazowe maseczki ochronne na twarz w ilości 2200 sztuk, rękawiczki nitrylowe bezpudrowe 1100 sztuk oraz płyn do dezynfekcji ITSEPTIC 1000ml w ilości 55 sztuk. Środki ochrony osobistej przekazano 11 pracownikom organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

- e) usługi dekontaminacji

Wyłoniono wykonawcę zadania i zrealizowano usługę polegającą na dekontaminacji pomieszczeń przeznaczonych do realizacji zadań pieczy zastępczej w dniu 10.12.2021 roku. Zabieg przeprowadzono zamgławiaczem metodą zimnej pary. Po przeprowadzeniu zabiegu zastosowano środek „Virkon-2%”. Usługa powtarzana będzie co miesiąc na czas trwania wzmożonej zachorowalności związanej z pandemią Covid-19.

- f) specjalistyczne wsparcie psychologiczne i psychiatryczne

Działanie skierowane do jest do 1 osoby małoletniej przebywającej w zawodowej rodzinie zastępczej, w związku z zaleceniem diagnozy dziecka. Wyłoniono wykonawcę – specjalistę psychologa psychotraumatologa (w dniu 20.10.2021 roku zawarto umowę). Spotkania terapeutyczne prowadzone są średnio 1 w tygodniu. Wsparcie obejmuje 50 godzin zegarowych po 190,00zł – są to oddziaływania psychoterapeutyczne w nurcie psychotraumatologicznym.

Łączna wartość pozyskanych środków na realizację grantu wyniosła 136.800,00zł, w tym w 2021 roku wydatkowano 62.541,00zł. Termin realizacji projektu: od 30.06.2022 roku.

IV. POMOC SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania celem wykonania zadań Powiatu z zakresu pomocy społecznej własne i z zakresu administracji rządowej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze,

- młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób – Starosta Lęborski przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej,
 - prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, w tym udzielenie pomocy osobom znajdującym się w stanie kryzysu, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych,
 - udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
 - szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
 - podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

IV.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i interwencja kryzysowa

IV.1.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania celem wykonania zadań Powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie własne i z zakresu administracji rządowej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej, oraz
- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2021 roku opracowano i realizowano powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, przyjęty uchwałą Uchwała nr XXVII/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027. W ramach niniejszego programu – zgodnie z jego załącznikami opracowano i realizowano także:

- Powiatowym programem oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 1,
- 2) Powiatowym programem psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 2,
- Powiatowym programem profilaktycznym w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 3,
- Powiatowym programem pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 4.

Szczegółowe dane dotyczące wdrażania ww. programów zostały przedstawione w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Od czerwca 2021 roku Powiat Lęborski realizował projekt pn. *Aktywni AntyPrzemocy* w ramach Programu Oślonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. *Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie* - edycja 2021. Projekt przygotowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku otrzymał dotację na realizację zadań wynikających z treści projektu w kwocie 12.760,00 zł., z czego wykorzystano 12.737,08 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 19.637,08 zł. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

1. W dniu 21.09.2021 roku zorganizowano 8 godzinne szkolenie on-line przez platformę ZOOM, dotyczące aspektów psychologicznych przemocy w rodzinie, a w szczególności o tematyce:
1) Kiedy osoba doznająca przemocy nie chce pomocy – jak to rozumieć i co można w tej sytuacji zrobić; 2) Procedura „Niebieskiej Karty” – szkolenie wprowadzające; 3) Dziecko w sytuacji konfliktu między rodzicami – co mogą zrobić służby? 4) Praca z osobą stosującą przemoc, która nadużywa alkoholu; 5) Pomoc dziecku doznającemu przemocy – procedura „Niebieskiej Karty” w służbie dobra dziecka; 6) Budowanie planu pomocy w oparciu o potrzeby i zasoby rodziny; 7) Interwencja wobec osoby stosującej przemoc – co warto robić? 8) Rodzina jako system – jak prowadzić procedurę „Niebieskiej Karty” w sytuacji rodzin, które chcą zostać razem? 9) Trudne wyzwania w procedurze „Niebieskiej Karty”; 10) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych i z niepełnosprawnością. Szkolenie skierowane było do specjalistów z resortów: pomocy społecznej, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, Policji oraz organizacji pozarządowych. W szkoleniu wzięło udział 50 osób.
2. Warsztaty umiejętności rodzicielskich – „Szkoła dla rodziców”, przeznaczone dla mieszkańców powiatu lęborskiego, rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym. Rekrutacja uczestników szkoły dla rodziców została przeprowadzona we wrześniu 2021 roku. Został przeprowadzony cykl 10 spotkań w okresie od 04.10.2021 roku do 24.11.2021 roku, przy współudziale pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lęborku. W warsztatach wzięło udział 15 osób.
3. Zakupiono 15 sztuk poradników: „Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, które przekazano w październiku 2021 roku osobom biorącym udział w „Szkoła dla rodziców”.
4. W dniu 18 września 2021 roku w Nowęcinnie na placu zabaw przeprowadzono grę edukacyjną w plenerze pn.: „Rodzina w plenerze”- celem działania było propagowanie prawidłowych form

- spędzania czasu wolnego, integracji członków rodziny, właściwego komunikowania się. Zadanie skierowane było do rodzin z powiatu lęborskiego. Była to jednocześnie impreza integracyjna dla skupiająca rodziny: objęte wsparciem w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Lęborku, ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Więcej Radości z Wicka, z Sołectwa Roszczyce oraz z Sołectwa Nowęcin. W programie były: gry edukacyjne, konkursy, wspólne zabawy na świeżym powietrzu dla całych rodzin na dmuchańcach, modelowanie balonów, rozgrywki w piłkę nożną, przejażdżki bryczką z Ośrodka Jeździeckiego „SENNY” w Nowęcinie, biesiadowanie przy ognisku z kielbaską, pokaz sprzętu i wozu strażackiego z Ochotniczej Straży Pożarnej w Wicku. W imprezie wzięły udział 93 osoby. Do obsługi zakupiono namiot i trybunę informacyjną.
5. Na przełomie października, listopada i grudnia 2021 roku w ramach kampanii: „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” zorganizowano Powiatowy Konkurs Fotograficzny – fotografia przeciwko przemocy pn.: „Uśmiechnij się” dla uczniów ze szkół podstawowych i z placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu lęborskiego. Na konkurs wpłynęło łącznie 45 zdjęć z 14 szkół i z placówki powiatu lęborskiego. Jury oceniło prace w dwóch kategoriach wiekowych: klas I-III i klas IV-VIII. W każdej kategorii nagrodzono po 3 dzieci oraz wyróżniono 11 fotografii. Wyniki konkursu zostały podane do publicznej wiadomości w mediach lokalnych oraz na stronach internetowych PCPR Lębork i Starostwa Powiatowego w Lęborku. Nagrodzone zdjęcia zostały wystawione na holu w budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku. Laureatów nagrodzono w dniu 13 grudnia 2021 roku podczas spotkania mikołajkowego dla pieczy zastępczej. Uroczystość odbyła się w Kinie „Fregata” w Lęborku. Nagrodzone fotografie stanowią oprawę graficzną kalendarzy OIK na 2022 rok.
 6. W okresie od października do grudnia 2021 roku nagrano trzy filmiki edukacyjne z udziałem ekspertów: przewodniczącej zespołu interdyscyplinarnego, przedstawiciela policji i pedagoga szkolnego. Celem działania była rzetelna, aktualna i praktyczna edukacja dla bezpieczeństwa wewnątrzrodzinnego w zakresie zjawiska przemocy. Nagrania zawierają krótkie wypowiedzi ww. specjalistów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, m.in. odpowiedzi na podstawowe pytania: jak się zachować w obliczu zagrożenia? Gdzie szukać pomocy? oraz informacje, praktyczne rady zachowań w celu zadbania o swoje i najbliższych bezpieczeństwo dla osób doznających przemocy. Płyty z filmikami przekazano do instytucji i placówek niosących pomoc osobom uwięzonym w przemoc na terenie powiatu lęborskiego oraz przesłano drogą elektroniczną. Umieszczono na stronie internetowej PCPR i na Facebook.
 7. Opracowano, wydano i rozpowszechniono poradniki o charakterze informacyjno-praktycznym „Vademekum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim – edycja 2021” oraz ulotki składane. Publikacje zawierają informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz aktualne adresy i dane kontaktowe instytucji i organizacji pomagających osobom uwięzonym w przemoc z powiatu lęborskiego, a także ogólnopolskie podmioty udzielające pomocy. Ulotki zawierają dane kontaktowe oraz podstawowe informacje o zakresie usług świadczonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Lęborku. Zgodnie z planem wydrukowano 300 sztuk „Vademekum...” i 500 sztuk ulotek składanych. Materiały przekazano do ośrodków pomocy społecznej, przychodni, poradni zdrowia, szkół, przedszkoli i innych miejsc publicznych oraz na bieżąco rozpowszechniane są wśród mieszkańców powiatu lęborskiego.

Wymienione działania projektu w ramach Programu Ośłonowego przyczyniły się do realizacji wszystkich wskazanych rezultatów wybranego I Priorytetu dla założeń:

- wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmiana postaw rodzicielskich,
- propagowanie prawidłowych form spędzania czasu wolnego,
- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy, skutecznych sposobów przeciwdziałania, a w przypadku występowania problemu – reagowania,
- propagowanie afirmacji życia wolnego od przemocy wśród dzieci,
- upowszechnianie informacji o realizowaniu projektu i działań antyprzemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego.

Realizowany projekt „Aktywni AntyPrzemocy” miał na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej, uwzględnił potrzeby wsparcia rodziny jako podstawowej jednostki społecznej.

W celu poprawy jakości usług pracownicy OIK regularnie brali udział w spotkaniach superwizji. W 2021 roku odbyło się 7 spotkań superwizji po 3 godziny, w których wzięło udział 5 pracowników.

W ramach zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie w OIK w 2021 roku organizowane i prowadzone było specjalistyczne poradnictwo: socjalne, psychologiczne i prawne, świadczone osobom i rodzinom, które znalazły się z różnych powodów w kryzysie, bez względu na dochód, w szczególności doświadczonych przemocą w rodzinie:

- psycholog pełnił dyżury w wymiarze 40 godzin miesięcznie od dwóch do trzech razy w tygodniu. W 2021 roku z poradnictwa psychologicznego skorzystało 38 osób, udzielono 110 porad;
- poradnictwo prawne w 2021 roku prowadzone było w PCPR w każdą środę w godzinach 11.00-13.00. Osobom zgłaszającym się do OIK udzielono 5 porad prawnych;
- w ramach projektu CUS prowadzone było poradnictwo: psychologiczne – skorzystały 4 osoby, pedagogiczne – skorzystało 14 osób, poradnictwo prawne – skorzystało 6 osób, udzielono 10 porad oraz 29 osoby wzięły udział w terapii, w tym 16 dzieci – szczegółowe informacje w zakresie ilości godzin udzielonego tu wsparcia zawarto w rozdziale IV.3 niniejszego sprawozdania – Projekt Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim – w zakresie pomocy społecznej.

IV.1.2. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od grudnia 2019 roku. Jest on placówką wsparcia o zasięgu lokalnym powołaną do realizacji zadań w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem przemocy oraz osobom w sytuacjach kryzysowych, wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2021 roku wdrażał działania w zakresie udzielania pomocy:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym,
- poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego,
- poradnictwa prawnego,

- przyjęcia do Hostelu - ośrodka wsparcia dla kobiet w ciąży lub matek/ojców z dziećmi,
- programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - mających trudności w powstrzymywaniu zachowań agresywnych,
- programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- telefonu informacyjno-interwencyjnego.

Do realizacji powyższych zadań w strukturach OIK od 2020 roku utworzono 1,00 etat, w tym pracownika socjalnego i psychologa oraz w 2021 roku w ramach projektu CUS dodatkowo ¼ etatu pracownika socjalnego.

W ramach obowiązujących programów w 2021 roku zrealizowano następujące cele i zadania:

- udzielanie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie schronienia w Hostelu,
- realizacja Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
- realizacja Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- przesłanie do Prezesa Sądu Rejonowego w Lęborku, Prokuratora Rejonowego w Lęborku, Komendanta Policji, OPS-ów, Urzędów Gmin, szkół z powiatu lęborskiego, WTZ Informatorów o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz bazy kontaktów dotyczących podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- skierowanie pism do Sądu Rejonowego w Lęborku i Prokuratury Rejonowej w Lęborku o zobowiązanie oskarżonych przez sąd do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- informowanie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych o możliwości kierowania osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- prowadzenie naboru do edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz w sierpniu 2021 rozpoczęcie kolejnych zajęć,
- prowadzenie naboru do I edycji programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz w listopadzie 2021 rozpoczęcie zajęć,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w: Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej, Wicku, Cewicach oraz z kuratorami Sądu Rejonowego w Lęborku w zakresie realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lęborku,
- informowanie OPS-ów o bezpłatnej pomocy specjalistycznej świadczonej w ramach OIK,
- przekazanie do Parafii i Związków wyznaniowych materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy, motywowanie do nawiązania współpracy w zakresie wsparcia osób doznających przemocy oraz informowanie o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- przekazanie do szkół z powiatu lęborskiego informacji o pomocy świadczonej w OIK w związku z realizacją Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej

- pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na rok 2021,
- promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie podczas gry edukacyjnej w plenerze, pn.: *Rodzina w plenerze* w miesiącu wrześniu 2021 roku,
 - informowanie Policji w Lęborku o możliwości skorzystania z pomocy interwenta obejmującej wsparcie psychologiczno-emocjonalne osobom i rodzinom po doświadczeniu incydentalnej traumy, po nagłych zdarzeniach i współpraca w tym zakresie,
 - informowanie przychodni i gabinetów podstawowej opieki medycznej z terenu powiatu lęborskiego o pomocy specjalistycznej udzielanej przez OIK rodzinom zagrożonym przemocą w rodzinie, prośba o kierowanie ww. osób, przekazanie materiałów edukacyjno-informacyjnych,
 - informowanie OPS -ów, Sądu, szkół, przedszkoli i żłobków z terenu powiatu lęborskiego oraz WTZ, placówek opiekuńczo-wychowawczych i PPP w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności *Rodzicielskich – Szkoła dla rodziców*,
 - kontynuowanie współpracy z Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Lęborku działającym z ramienia Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach Funduszu Sprawiedliwości w celu rozszerzenia oferty pomocy dla mieszkańców powiatu lęborskiego, upowszechnienia materiałów informacyjnych,
 - współpraca ze Stowarzyszeniem EDUQ w celu wszechstronnego wsparcia osób samotnych, w podeszłym wieku, z niepełnosprawnością oraz zapewnienia osobom potrzebującym pomocy wolontariuszy,
 - uaktualnienie poradników: *Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim* - praktyczny poradnik poświęcony zjawisku przemocy w rodzinie z bazą placówek niosących pomoc ofiarom przemocy, opracowanie ulotek składanych i ulotek dwustronnych informujących o zakresie pomocy świadczonej przez OIK oraz plakatów propagujących Kampanię Przeciwdziałania Przemocy *Biała Wstążka*.

Opracowano także materiały edukacyjno-informacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które wydrukowano i upowszechniono w następujących ilościach:

- *Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim* – 300 szt.,
- ulotki składane – 600 szt.,
- ulotki dwustronne – 1 000 szt.

W 2021 roku po pomoc do OIK zgłosiło się łącznie 121 osób, w tym było: 1 osoba zakwalifikowana jako stosująca przemoc, 7 osób stosujących przemoc zakwalifikowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego, 2 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, 7 osób doznających przemocy, 2 matki z dzieckiem, którym zapewniono pobyt w Hostelu i 102 osoby poszukujące specjalistycznego poradnictwa. Wśród ww. osób: 58 jest mieszkańcami Lęborka, 34 osoby mieszkają na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska, 12 – w gminie Wicko, 8 – w gminie Cewice i 4 – w Łebie; 5 osób nie ujawniło miejsca zamieszkania.

W 2021 roku w OIK prowadzono łącznie 140 spraw, z których: 8 dotyczyło udzielania wsparcia ofiarom przemocy, 1 - dla sprawcy przemocy, 20 - rekrutacji do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy, w 2 - w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, 107 - poradnictwa

specjalistycznego i 2 - udzielenia wsparcia przez zapewnienie pobytu w Hostelu samotnym matkom z dzieckiem.

W związku z prowadzeniem ww. spraw w 2021 roku odbyło się 10 Zespołów interwencji kryzysowej dotyczących 4 przypadków, podpisano 10 kontraktów z klientami OIK oraz sporządzono 3 *Niebieskie Karty*. W 6 sprawach złożono do Sądu wnioski o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich.

W OIK pełniono dyżury telefonu interwencyjno-informacyjnego, który umożliwiał osobom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie, bądź osobom znajdującym się z różnych przyczyn w sytuacji kryzysowej, uzyskanie pomocy psychologicznej, a w razie zaistnienia potrzeby uruchomienia innych służb. Dyżury pełniono w każdą środę w godzinach 15.30-17.30, podczas 47 dyżurów udzielono 30 porad. W ramach Projektu pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim*, w grudniu 2020 roku uruchomiono infolinię - dodatkowe dyżury telefonu interwencyjno-informacyjnego w poniedziałki i w czwartki. W 2021 roku dyżury pełniono od stycznia do maja, w tym od stycznia do marca w godz. 15.30-22.00, od kwietnia do maja w godz. 15.30-21.30. Podczas 43 dyżurów udzielono 5 porad.

Udział w kampaniach:

- 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży, w tym celu nawiązano współpracę z Fundacją *Po drugie* i w ramach kampanii przeprowadzono działania:
 - a) powiatowy konkurs fotograficzny – fotografia przeciw przemocy pn.: *Uśmiechnij się dla dzieci* ze szkół podstawowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych z powiatu lęborskiego,
 - b) rozesłanie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz materiałów dotyczących kampanii (plakat, przewodnik po kampanii),
 - c) przesłanie informacji o nieodpłatnych szkoleniach on-line dla specjalistów oraz dla młodzieży, a także dla młodzieży usamodzielnianej z placówek,
 - d) udział w dwudniowym szkoleniu on-line: *Profilaktyka i interwencja – jak pracować z młodzieżą by nie chciała brać...* w dniach 23-24.11.2021 roku,
 - e) udział w konferencji on-line *VI Ogólnopolskie Forum Dobrych Praktyk* w dniu 29.11.2021 roku dotyczącej udziału w kampanii, prezentacji wybranych działań,
 - f) wydruk i rozesłanie do szkół, przedszkoli, ośrodków pomocy społecznej, policji i wybranych jednostek z terenu powiatu lęborskiego kalendarzy na 2022 rok zawierających nagrodzone w konkursie fotografie,
 - g) umieszczenie informacji o kampanii, o wynikach konkursu oraz z rozdania nagród laureatom na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Lęborku, PCPR w Lęborku oraz w mediach lokalnych: <https://lebork.naszemiasto.pl>,
- przeciwdziałania przemocy *Biała Wstążka* - kampania skierowana do mężczyzn, przeciwko przemocy wobec kobiet:
 - a) rozwieszenie na terenie Lęborka na słupach i tablicach informacyjnych plakatów propagujących kampanię oraz informacji o bezpłatnym poradnictwie prawnym, psychologicznym i socjalnym świadczonym w OIK przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
 - b) umieszczenie na stronie internetowej PCPR w Lęborku informacji o kampanii oraz o możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn.: *Rodzina w plenerze* – kampania skierowana do rodzin z powiatu lęborskiego. Celem kampanii było propagowanie prawidłowych form spędzania czasu

wolnego, integracja rodziny, właściwe komunikowanie się. Impreza integracyjna w formie gry edukacyjnej odbyła się w Nowęcinie w dniu 18 września 2021 roku:

- a) przeprowadzenie gier edukacyjnych, konkursów i różnorodnych zabaw na świeżym powietrzu dla całych rodzin,
- b) rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz materiałów informujących o zakresie pomocy świadczonej przez OIK,
- c) umieszczenie informacji o imprezie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Łęborku oraz w mediach lokalnych: <https://lebork.naszemiasto.pl>.

Osobom, które zgłosiły się do OIK udzielono wsparcia i podjęto następujące działania:

- motywowanie i kwalifikowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie,
- kierowanie sprawców przemocy, osób dotkniętych przemocą oraz osób będących w kryzysie na indywidualne spotkania z psychologiem,
- poradnictwo psychologiczne, prawne, pracownika socjalnego,
- informowanie o zakresie bezpłatnej pomocy specjalistycznej udzielanej w ramach OIK, w tym o propozycji udziału w różnych formach wsparcia w ramach programu CUS,
- informowanie o możliwości dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla osób niepełnosprawnych,
- zabezpieczenie matek z dziećmi w Hostelu, monitorowanie pobytu, współpraca pracowników socjalnych w kierunku usamodzielnienia klientek,
- złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Łęborku, III Wydz. Rodzinny i Nieletnich w celu dokonania wglądu w sytuację rodzinną małoletnich,
- nawiązanie kontaktu z kuratorami w celu zmotywowania sprawców przemocy posiadających w Wyroku wskazanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym do systematycznego udziału w zajęciach,
- wskazanie Poradni prowadzącej terapię długoterminową,
- przekazanie klientowi instruktarzu postępowania w sytuacji kryzysowej – dotyczy osób doświadczających przemocy, mających myśli suicydalne, inne problemy,
- wsparcie klientów po stracie bliskiej osoby,
- przekazywanie materiałów edukacyjnych informujących osoby doświadczające przemocy o ich prawach i możliwościach pomocy,
- przekazanie klientowi kontaktu do Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonych Przystępstwem w Łęborku,
- współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny w celu świadczenia pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie,
- złożenie pisma do Burmistrza Miasta Łęborka o udzielenie pomocy w uzyskaniu lokalu mieszkalnego z zasobów miasta Łęborka,
- przekazanie osobom samotnym, w wieku senioralnym, z niepełnosprawnością kontaktu do Stowarzyszenia EDUQ w celu uzyskania wszechstronnego wsparcia i pomocy wolontariuszy,

- udzielanie wsparcia, pomocy specjalistycznej dzieciom z rodzin uwikłanych w przemoc, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, często spowodowanej rozwodem rodziców,
- informowanie rodziców mających problemy opiekuńczo-wychowawcze o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej psychologiczno-terapeutycznej w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Centrum Zdrowia Psychicznego przy SPS ZOZ w Lęborku,
- udzielenie wsparcia rodzicom mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze, możliwość udziału w warsztatach umiejętności rodzicielskiej - w szkole dla rodziców,
- udzielenie wsparcia osobom i rodzinom mającym problem z uzależnieniem od alkoholu, kierowanie na terapię indywidualną,
- założenie procedury *Niebieskiej Karty* w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie.

IV.1.3. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi

W ramach interwencji kryzysowej, w szczególności zapewnienia schronienia na terenie powiatu lęborskiego w 2021 roku funkcjonował Hostel przy Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku. Hostel przy Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku został utworzony, aby zapewnić realizację art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej: „Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz art. 47 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej: „Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi”.

Hostel zapewnia standard podstawowych usług w zakresie interwencyjnym oraz opiekuńczo - wspomagającym na poziomie wskazanym w § 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 8 marca 2005 roku (Dz.U. z 2005 nr 43 poz. 418) tj. :

„1. Standard podstawowych usług świadczonych przez dom obejmuje:

1) w zakresie interwencyjnym:

- a) zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
- b) izolowanie osób ubiegających się o pomoc przed sprawcami przemocy,
- c) wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- d) zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny, partnerów czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przezwyciężenia sytuacji kryzysowej,
- e) zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
- f) zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;

2) w zakresie potrzeb bytowych:

- a) zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
- b) odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
- c) pokoje dla mieszanek w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
- d) ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
- e) ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
- f) pomieszczenia do prania i suszenia;

3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:

- a) podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
- b) umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,
- c) pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
- d) środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu”.

Hostel nie zapewnia jednak standardu w zakresie usług bytowych porównywalnego ze standardem obowiązującym w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 8 marca 2005 roku (Dz.U. z 2005 nr 43 poz. 418).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przystąpiło do realizacji projektu pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim* - w ramach projektu na terenie Lęborka zostaną utworzone miejsca całodobowe przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej - „Hostel”, funkcjonującym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, przeznaczone dla dziesięciu osób (w tym trzech kobiet lub mężczyzn wraz z dziećmi) zgodnie ze standardem usług bytowych określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, który w bieżącym roku należy zweryfikować w związku z wejściem w życie zmian przepisów prawnych tj. – Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2022 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2022 roku, poz. 150).

Hostel ma zapewniać następujący standard bytowy:

- ogólnodostępna kuchnia do samodzielnego sporządzania posiłków,
- ogólnodostępne pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
- 3 odrębne pomieszczenia do spania,
- wspólne odrębne pomieszczenie do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
- 2 łazienki ogólnodostępne wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców jak i dzieci (jedna łazienka z przeznaczeniem dla max. 5 osób) z prysznicem,

- miską ustępową, umywalką, uchwytami ułatwiającymi korzystanie z urządzeń higieniczno - sanitarnych, podestami dla dzieci,
- pomieszczenie do prania i suszenia.

Wdrożenie realizacji zapewnienia miejsc całodobowych przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej - „Hostel” planuje się zgodnie z projektem i koniecznymi w tym zakresie pracami adaptacyjnymi obiektu, w którym ma on funkcjonować, w 2023 roku.

Aktualnie funkcjonujący w strukturze Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku Hostel z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 43 jest przeznaczony dla 3 matek z dziećmi. Prawo do pobytu w Hostelu mają mieszkańcy Powiatu Lęborskiego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest umieszczenie klientów spoza Powiatu Lęborskiego. Warunkiem przyjęcia do Hostelu jest decyzja wydana przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na wniosek Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Lęborskiego. Pobyt w Hostelu jest odpłatny. Odpłatność ponosi klient, a w przypadku niemożności pokrycia tych kosztów, ponoszą je ośrodki pomocy społecznej, właściwe do miejsca jego zamieszkania na podstawie Uchwały Nr 178/2016 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 22.08.2016 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku. Koszt pobytu w Hostelu ustala Dyrektor Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku w oparciu o kalkulację kosztu pobytu osoby na dany rok kalendarzowy zatwierdzonego zarządzeniem Starosty.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Hostelu na rok 2021 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 6/2021 z dnia 22 lutego 2021 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 771 z dnia 24 lutego 2021 roku):

- samotna matka – 917,00 zł,
- matka z 1 dzieckiem – 1.376,00 zł,
- matka z 2 dzieci – 1.835,00 zł,
- matka z 3 dzieci – 2.296,00 zł.

Pobyt w Hostelu obejmuje okres do 3 miesięcy, jednak w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przedłużony do 6 miesięcy. Warunkiem niesienia wszechstronnej pomocy osobom/rodzinom przebywającym w Hostelu jest zawarcie Porozumienia Trójstronnego pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a Domem Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku i właściwym do miejsca zamieszkania osoby/rodziny Ośrodkiem Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Lęborskiego. W 2021 roku zawarto 2 takie porozumienia, 1 z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lęborku, 1 z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej.

Hostel zapewnia: miejsce do zamieszkania, możliwość swobodnego korzystania ze sprzętu i urządzeń stanowiących wyposażenie Hostelu, całodzienne wyżywienie, pościel i ręczniki, środki czystości, wsparcie pracownika socjalnego.

OIK dla osób przebywających w Hostelu zapewnia: bieżące wsparcie i poradnictwo pracownika socjalnego, wsparcie psychologa, konsultacje psychologiczne, a w razie potrzeby udział w terapii krótkoterminowej, poradnictwo prawne.

Na rzecz unormowania sytuacji życiowej osób przebywających w Hostelu Strony Porozumienia realizują wspólnie następujące działania:

- z osobą/rodziną przebywającą w Hostelu sporządzany jest kontrakt zawierający plan pomocy określający zasady pobytu i współpracy, w celu wsparcia i rozwiązania trudnej sytuacji życiowej,

- podejmowana jest współpraca z najbliższą rodziną na rzecz unormowania, ustabilizowania sytuacji rodzinnej,
- podejmowana jest współpraca z innymi instytucjami, organizacjami, osobami prywatnymi, itp. na rzecz powrotu rodzica i dziecka do środowiska rodzinnego, albo umożliwienia rozpoczęcia samodzielnego funkcjonowania w nowym środowisku.

W 2021 roku z pobytu w Hostelu korzystali 2 matki i 2 dzieci.

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zawarło porozumienie ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w sprawie udzielenia bezpłatnego specjalistycznego wsparcia i schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pochodzącym z terenu powiatu lęborskiego.

IV.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku świadczone również pomoc dla osób usamodzielnianych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą osoby pełnoletnie opuszczające całodobową opiekę - schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, obejmuje się wsparciem mającym na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pomoc:

- pieniężną na usamodzielnienie;
- pieniężną na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W okresie sprawozdawczym osoby korzystające z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej, realizujące Indywidualne Programy Usamodzielnienia nie składały wniosków do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku o przyznanie pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej i pieniężnej na usamodzielnienie, gdyż nie wystąpiły okoliczności wskazujące na konieczność skorzystania z ww. świadczeń w trakcie trwania nauki. Usamodzielniani nie zwracali się również o pomoc w uzyskaniu warunków mieszkaniowych, ze względu na to iż mają zabezpieczone potrzeby w tym zakresie. W 2021 roku 1 osobę usamodzielnianą skierowano na bezpłatne poradnictwo prawne, w związku ze zgłoszeniem wystąpienia okoliczności wskazujących na potrzebę skorzystania z tego rodzaju pomocy.

Ponadto, na podstawie art. 19 pkt 6 i art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej o ww. świadczenie wystąpiły dwie osoby. Łączna kwota wydatków powiatu na świadczenia dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki – młodzieżowe ośrodki wychowawcze na podstawie ustawy wyniosła 8.462,40 zł – była to pomoc pieniężną na kontynuację nauki dla 2 wychowanków opuszczających MOW w wysokości ustawowej po 528,90 zł miesięcznie.

IV.3. Projekt pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim – w zakresie pomocy społecznej

PCPR, jako jeden z siedmiu podmiotów – partnerów przystąpiło do realizacji projektu powiatu lęborskiego pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborski*. Nasza jednostka odpowiedzialna jest za zadanie 1 - *Realizacja indywidualnej ścieżki reintegracji przez uczestników projektu-rozwoj usług społecznych realizowanych przez PCPR W Lęborku*. W ramach tego zadania PCPR w Lęborku Projekt skierowany jest do łącznie 210 osób – Uczestników Projektu oraz do osób z ich otoczenia – rodzin Uczestników Projektu. Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny. Projekt realizowany jest m.in. na rzecz 60 uczestników - osób lub rodziny korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Projekt realizowany jest w okresie 01.11.2020 – 30.06.2023. Łączna wartość projektu – Zadania 1 – PCPRu to 2.476.732,50 zł, w tym 2.205.796,71 zł dofinansowania i 270.936,27 zł wkład własny. Wartość pozycji budżetu obejmujących wspieranie rodziny w obszarach przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej to 647.395,95 zł.

Realizację poszczególnych działań na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanych w przemoc w rodzinie, w ramach projektu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Działania PCPR w Łęborgu w ramach projektu pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie łęborskim.

NR PUNKTU/DZIAŁANIE PCPR w ŁĘBORKU	REALIZACJA ZADAŃ – DZIAŁANIA (w okresie realizacji projektu) – w ramach DPON-OIK
poz. 38 Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin-15UP	Przeprowadzono spotkania grupy wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. Spotkania grupy wsparcia mają na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin. To spotkania tematyczne z elementami psychoedukacji prowadzone przez psychologa. Podczas odbywających się spotkań grupy we wspólnych rozmowach osoby uczą się rozpoznawać trudności i pokonywać je we wsparciu specjalistów. W centrum pracy grupowej stoi wspólna wymiana doświadczeń i informacji osób o podobnych doświadczeniach. Uczestnicy grupy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. Miejsce odbywania spotkań - „Modus” Łęborg. W dniach: : 06.10.2021, 21.10.2021, 04.11.2021, 18.11.2021, 02.12.2021 Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 1.056,21 zł.
poz. 39 Wspieranie rodzin w organizacji czasu wolnego - zajęcia uspołeczniające	Wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uwikłanych w przemoc w rodzinie, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – t.j. rodzinne wyjścia do Jumping Park Trampolin Łęborg, do kina, przeprowadzenie edukacyjnej gry w plenerze, konkursów i różnorodnych zabaw na świeżym powietrzu. Forma wsparcia realizowana była w grupach rodzinnych. W dniach: 26.06.2021 (w 3 grupach) oraz 10.07.2021 i 18.09.2021. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 4.143,13 zł.
poz. 40 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne - interwencyjne wsparcie psychologiczne lub emocjonalne	Interwencyjne wsparcie psychologiczne lub emocjonalne na miejscu zdarzenia - związane ze zdarzeniami nagłymi, traumatycznymi, gdzie należy zabezpieczyć natychmiastowe wsparcie psychologiczne i emocjonalne dla osób biorących udział w zdarzeniu i/lub świadków zdarzenia. Specjalista interwent pomaga osiągnąć utraconą równowagę psychiczną, zapobiegać rozwojowi stresu pourazowego poprzez wczesną interwencję psychologiczną na wezwanie zamawiającego lub osób przez niego wyznaczonych. W 2021 roku łącznie wykonano 2 godziny świadczenia interwencyjnego w miesiącu grudniu. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 428,44 zł.
poz. 41 Uruchomienie telefonu informacyjno-interwencyjnego - zakup telefonu	Zakupiono telefon komórkowy w miesiącu XI 2020r., opłata abonamentu dokonywana jest na bieżąco w czasie trwania projektu. Uruchomienie telefonu umożliwiło osobom pokrzywdzonym przestępstwem, przemocą w rodzinie lub innymi zdarzeniami kryzysowymi z terenu Powiatu Łęborskiego natychmiastowy kontakt. W okresie od stycznia do maja 2021 r. odbyły się 43 dyżury. Pracownicy OIK pełnili dyżury w godz. 15.30-22.00 dwa razy w tygodniu. Wydatek w okresie 01.01.2021-31.12.2021: 10.880,39 zł
poz. 42 Uruchomienie telefonu informacyjno – interwencyjnego - opłata abonamentu	
poz. 43 Uruchomienie telefonu informacyjno – interwencyjnego - obsługa infolinii	
poz. 44 Poradnictwo prawne grupowe i indywidualne dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc	Przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie – doznających przemocy i zachowań agresywnych. Zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.: informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w. Poradnictwo odbywało się w dniach: 15.11.2021, 06.12.2021 oraz 13.12.2021 dla 6 osób w wymiarze 17 godzin. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 2.040,00 zł.
poz. 45 Opiekun merytoryczny Uczestników Projektu OIK-ścieżki reintegracji	Opiekunowie merytoryczni uczestników/czek projektu odpowiedzialni są za opracowanie, aktualizację i realizację indywidualnych ścieżek reintegracji zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Indywidualna ścieżka reintegracji jest opracowywana we współpracy: opiekuna merytorycznego, uczestnika/czkę, a w przypadku małoletnich - ich opiekunów, natomiast w uzasadnionych przypadkach także np. psychologa, pedagoga lub innego specjalisty asystentów rodziny, pracowników socjalnych. W/W osoby uzgadniają którymi poszczególnymi działaniami są objęci uczestnicy/czki projektu. Opiekunowie merytoryczni zobowiązani są do zachowania spójności indywidualnych ścieżek reintegracji. Do ich zadań należeć konsultacja, uzgadnianie, aktualizowanie i realizacja form wsparcia dla uczestników/czek. Opiekunami merytorycznymi były w ramach dodatkowych zadań 3 osoby, które realizowały zadania na rzecz 60 uczestników Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 30.247,10 zł
poz. 46 Warsztaty umiejętności rodzicielskich	Warsztaty umiejętności rodzicielskich - zajęcia grupowe warsztatowe pn. Szkoła dla rodziców (cykl zajęć - 2 edycje w roku po 8 spotkań, łącznie przeprowadzono dla 17 osób). Cykle zajęć grupowych dla rodziców/opiekunów dzieci-rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie lub mających trudności z zachowaniami agresywnymi członka rodziny, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Zakupione zostały również art. spożywcze oraz materiały szkoleniowe niezbędne do przeprowadzenia warsztatów. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 11.219,06 zł.
poz. 47 Prowadzenie mediacji-dla osób i rodzin w sytuacjach konfliktów, kryzysu w rodzinie	Mediacje dostępne dla osób i rodzin, w których występuje sytuacja konfliktów wewnątrzrodzinnych powodujących trudności w funkcjonowaniu rodzin i spełnianiu jej funkcji, w szczególności opiekuńczo-wychowawczych. W bieżącym roku działanie nie było realizowane, nie zachodziła potrzeba realizacji powyższego zadania zgodnie z opracowanymi indywidualnymi ścieżkami reintegracji uczestników. Wydatek w okresie 01.01.2021-31.12.2021: 0,00 zł

poz. 48 Udział w ogólnodostępnych grupowych zajęciach terapeutycznych - uspołeczniających dla dzieci i młodzieży	Zajęcia terapeutyczne grupowe - uspołeczniające, w ramach których realizowano wsparcie dla dzieci i młodzieży dedykowane rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie lub kryzys – celem wyrównywania szans rozwojowych, niwelowania skutków zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych, zmniejszania występujących deficytów, rozwoju dziecka. W okresie sprawozdawczym zajęcia wskazane przez rodziców/opiekunów osób małoletnich w uzgodnieniu z opiekunem merytorycznym o wskazaniu do udziału - odbywały się na pływalni - kurs nauki pływania, w hali sportowej - boks, zajęcia kickboxing, zajęcia na siłowni, arteterapia i socjoterapia. W 2021 roku zabezpieczono tę formę wsparcia dla łącznie 16 osób małoletnich. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 6.620,00 zł.	
poz. 49 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne - psychologiczne - indywidualne	Zrealizowano dla 4 uczestników 39 godzin konsultacji i poradnictwa specjalistycznego psychologicznego. Wydatek w okresie 01.11.2021-31.12.2021: 5.070,00 zł.	
poz. 50 Konsultacje i poradnictwo rodzinne - pedagogiczne	Ze wsparcia pedagogicznego korzystało 14 uczestników. Zrealizowano 82 godziny konsultacji i poradnictwa. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 6.560,00 zł.	
poz. 51 Terapie i psychoterapie-indywidualne	Terapie i psychoterapie – indywidualne specjalistyczne wg zdiagnozowanych we współpracy w opracowaniu ścieżek reintegracji uczestników, w szczególności dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, psychoterapia poznawczo-behawioralna, terapia uzależnień, terapia dla ofiar przemocy w rodzinie, terapia psychotraumatologiczna. Zabezpieczono wsparcie dla 13 osób. Zrealizowano łącznie 129 godzin terapii i psychoterapii indywidualnych. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 20.110,00 zł.	
poz. 52 Kampania informacyjna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej „Powiat Lęborski AntyPrzemocy”	Celem realizacji zadania przygotowano, powielono i rozpowszechniono informatory i ulotki na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kalendarze w ramach kampanii informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej „Powiat Lęborski AntyPrzemocy”. Wykonane materiały rozpowszechniono i przekazano do OPS/MOPS, przychodni, poradni zdrowia, szkół, przedszkoli i innych miejsc publicznych oraz wśród mieszkańców Powiatu Lęborskiego. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 3.215,40 zł.	
poz. 53 Zwrot kosztów dojazdów uczestników/czek na zajęcia projektu oraz specjalistów do środowisk rodzinnych	Transport osób na zajęcia w formie organizacji przewozu lub dokonywania zwrotu kosztów dojazdów dla uczestników/czek i ich opiekunów. W ramach zadania możliwe było wynajęcie usług przewozu lub dokonywane były zwroty kosztów dojazdu lub rozliczenie biletów – na podstawie przyjętego regulaminu uwzględniającego oświadczenie lokalnego przewoźnika przy transporcie prywatnym o cenie biletów na podanej trasie. Z powyższego wsparcia skorzystało 20 osób. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 6.924,48 zł.	
poz. 54 Opiekun miejsc całodobowych - Hostelu osób tu przebywających w ośrodku wsparcia	Zadanie zabezpieczono na kolejny okres – po dostosowaniu obiektu CUS i utworzeniu miejsca całodobowego pobytu przeznaczonego dla 3 osób dorosłych matek/ojców z dziećmi lub kobiet w ciąży - osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanych w przemoc w rodzinie. Opiekun osób przebywających w w/w miejscu odpowiedzialny będzie za zapewnienie wsparcia specjalistów osobom podczas pobytu w miejscu całodobowym, ustalanie dyżurów specjalistów, dbanie o przestrzeganie regulaminu pobytu i realizację programu usamodzielnienia osób przebywających w ośrodku, a także administrowanie miejscem całodobowym, dbanie o warunki bezpieczeństwa, opłaty administracyjne itp. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.	
poz. 55 Funkcjonowanie miejsc całodobowych - Hostelu	Zadanie zabezpieczono na kolejny okres – po dostosowaniu obiektu CUS i utworzeniu miejsca całodobowego pobytu przeznaczonego dla 3 osób dorosłych matek/ojców z dziećmi lub kobiet w ciąży - osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zadanie obejmuje zabezpieczenie miejsca do zamieszkania, całodzienne wyżywienie, wsparcie pracownika socjalnego PCPR, psychologa w ramach projektu w zakresie rozwiązania sytuacji kryzysowej oraz inne wsparcie wskazane w działaniach projektowych ustalone wg indywidualnych potrzeb - w zadaniu ujęte są opłaty za media, środki czystości, sprzątanie, bieżące naprawy, uzupełnienie wyposażenia, ale także dla przebywających podopiecznych zapewnienie podstawowych środków spożywczych i higienicznych. Wydatek w okresie 01.11.2020-31.12.2021: 0,00 zł.	
Finansowanie projektu*:	Kwota wydatków określona w zakresie finansowym w umowie: Kwalifikowane – 2.314.703,27 zł Dofinansowanie – 2.043.767,00 zł	Kwota wydatków narastająco od początku realizacji projektu (01.11.2020-31.12.2021): Kwalifikowane – 633.803,32 zł Dofinansowanie – 571.816,45 zł
Okres realizacji projektu:	01.11.2020-30.06.2023	
Łączna ilość uczestników:	Łącznie w okresie od 01.11.2020-31.12.2021 w projekcie w PCPR - przystąpiło do projektu-199 uczestniczek i uczestników, w tym w ramach DPON-OIK 58U.	

* dane dotyczą całego ww. projektu (także działań opisanych dla DPZ – w zakresie rozwoju usług społecznych w obszarach pieczy zastępczej). DPON – znaczny działania w ramach podopiecznych Działu Pomocy Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych PCPR w Lęborku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków o płatność - podane kwoty wydatków wynikają z kumulatywnych kwot wniosków o płatność za okres od 01.11.2020 do 31.12.2021 roku – zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, z tym, że WOP za okres 01.10.2021-31.12.2021 jest w trakcie weryfikacji.

IV.4. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu lęborskiego w 2021 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób przewlekle psychicznie chorych, liczba miejsc – 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku, ul. Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc – 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Aktami regulującymi zadania, prawa i obowiązki mieszkańców, organizację domów pomocy społecznej powiatu lęborskiego regulują statuty, odpowiednio - Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr XXXVI/278/09 z dnia 30.10.2009 roku oraz Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr XXIX/249/2013 z dnia 19 czerwca 2013 roku.

Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku określa Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 113/2011 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 grudnia 2011 roku, natomiast Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku – Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 266/2013 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 3 lipca 2013 roku.

Domy te posiadają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 – od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony osiągając standardy świadczonych usług.

W 2021 roku do tut. jednostki wpłynęło 81 zapytań z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia osób w domach pomocy społecznej, w tym 6 dotyczących umieszczenia osób psychicznie chorych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadząc w 2021 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego, z uwagi na ograniczoną ilość miejsc w placówkach wydało 45 decyzji administracyjnych w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej (w tym 41 dotyczyło nowo przyjętych osób, natomiast 2 decyzje dotyczyły przedłużenia pobytu, 2 decyzje zmieniające termin pobytu na wniosek mieszkańca), w tym dotyczących umieszczenia osób w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 – 23, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 - 22.

Liczba osób przewlekle psychicznie chorych przyjętych w latach 2015 – 2021 przez DPS 1 posiadający 23 miejsca dla osób z tymi schorzeniami przedstawia się następująco:

Tabela 21. Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych w latach 2015 - 2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób przyjętych	0	1	1	0	2	0	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2015 – 2021

Odeszło z w/w Domów łącznie 35 osób, z tego 15 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 20 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym zmarło 28 osób, 1 osoba odeszła do rodziny, 2 odeszły do innej placówki, 4 usamodzielnili się.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 31.12.2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2021 roku

Lp.	DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2021 r.	Liczba mieszkańców przebywających wg starych zasad	Odeszło w 2021 roku	Liczba osób przyjętych w 2021 roku
1.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	89	12	15	21
2.	Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	57	3	20	20
Razem:		146	146	15	35	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2021 rok

Tabela 23. Liczba osób, które odeszły z DPS w latach 2015 - 2021

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób, które odeszły, w tym	33	34	40	24	27	26	29	35
– DPS 1	18	20	21	10	16	16	18	15
– DPS 2	15	14	19	14	11	10	11	20
Odeszły do rodziny	2	0	3	3	2	2	3	1
Odeszły do innej placówki	2	1	2	0	3	2	1	2
Usamodzieliły się	1	3	1	0	0	0	1	4
Zmarły	28	31	34	21	22	22	24	28

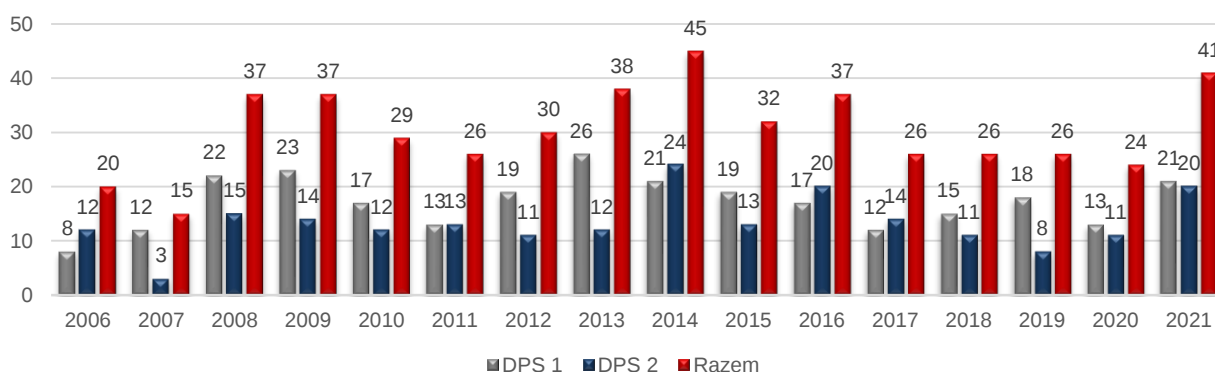
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2014 – 2021

Tabela 24. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2021

Przyjęcia do DPS	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
DPS 1	8	12	22	23	17	13	19	26	21	19	17	12	15	15	13	21
DPS 2	12	3	15	14	12	13	11	12	24	13	20	14	11	8	11	20
Razem	20	15	37	37	29	26	30	38	45	32	37	26	26	23	24	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021

Wykres 9. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021

Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego zapewniają swoim mieszkańcom wymagane przepisami prawa standardy zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 roku poz. 1876 ze zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2018 roku, poz. 734, z późn. zm.)

Wszyscy mieszkańcy domów to osoby wymagające wsparcia i opieki w codziennym funkcjonowaniu, o zróżnicowanym poziomie sprawności ruchowej.

W DPS Nr 1 przebywało:

- 5 osób nieopuszczających łóżek,
- 29 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 13 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 16 bez pomocy,
- 12 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 43 osoby sprawne ruchowo.

W DPS Nr 2 przebywało:

- 12 osób nieopuszczających łóżek,
- 14 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 4 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 10 bez pomocy,
- 15 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 16 sprawne ruchowo.

Domy świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, w tym:

1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniają:

- a) miejsce zamieszkania,
- b) wyżywienie,
- c) odzież i obuwie,
- d) utrzymanie czystości;

2) w zakresie usług opiekuńczych, zapewniają:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- b) pielęgnację,
- c) niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych;

3) w zakresie usług wspomagających, zapewniają:

- a) umożliwienie udziału w terapii zajęciowej,
- b) podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- c) umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
- d) warunki do rozwoju samorządności mieszkańców domu,
- e) stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
- f) działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
- g) pomoc usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniiec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia,
- h) bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- i) finansowanie mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- j) przestrzeganie praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
- k) sprawne wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

W 2021 roku w obydwu domach prowadzono konieczne prace remontowe, celem przystosowania jednostki do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz utrzymania standardów świadczonych usług.

W Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zrealizowano następujące zadania inwestycyjne i remontowe:

- remont kuchni głównej wraz z pomieszczeniami przyległymi (zakres robót: uzupełnianie ubytków ścian, malowanie drzwi, ścian i wentylatorów, montaż okapów przemysłowych ze stali nierdzewnej) – robocizna we własnym zakresie, koszt materiałów zakupionych przez inwestora – 12.236,12 zł,
- remont łazienki w budynku kuchni-pralni (zakres robót: montaż sufitu podwieszanego, malowanie sufitu, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłodze, montaż armatury sanitarnej, montaż oświetlenia, montaż narożników ze stali nierdzewnej) – robocizna we własnym zakresie, koszt materiałów zakupionych przez inwestora – 3.395,80 zł,
- remont 8 pokoiów mieszkańców i 2 łazienek (zakres robót w pokojach: położenie gładzi na ściany, malowanie ścian, sufitu i drzwi, położenie tapety na ścianę, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłodze, montaż parapetów okiennych, montaż armatury sanitarnej, montaż nowej instalacji elektrycznej i oświetlenia, montaż narożników ze stali nierdzewnej, zakres robót w łazienkach: montaż sufitów podwieszanych, malowanie sufitu, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłodze, montaż armatury sanitarnej, montaż nowej instalacji elektrycznej i oświetlenia, montaż narożników ze stali nierdzewnej) koszt robocizny - 60 000,00 zł, koszt materiałów zakupionych przez inwestora 40.180,49 zł,
- naprawa instalacji wodno-kanalizacyjnej - koszt robocizny 3.160,00 zł, koszt materiałów zakupionych przez inwestora 1.559,80 zł,
- naprawa i modernizacja instalacji elektrycznej kuchni głównej i pralni - koszt robocizny 1 830,00 zł, koszt materiałów zakupionych przez inwestora 854,07 zł,
- modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej w pralni - koszt robocizny 1.180,00 zł, koszt materiałów zakupionych przez inwestora 1.215,63 zł,
- naprawa centrali telefonicznej - koszt robocizny z materiałami 1.574,40 zł,
- modernizacja monitoringu - koszt robocizny z materiałem – 2.475,00 zł,
- naprawa instalacji telewizyjnej, montaż nowych anten – koszt robocizny z materiałem – 2.360,00 zł,
- modernizacja systemu przeciwpożarowego - koszt robocizny z materiałem – 2.376,00 zł,
- zakup pralnicowirówki – 30.135,00 zł.

Ponadto ze środków Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku wykonano remont korytarza na I piętrze budynku głównego - łózkowego (zakres robót: montaż nowej instalacji elektrycznej i oświetlenia, montaż podwieszanego dwupoziomowego sufitu, malowanie ścian i sufitu).

W Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zrealizowano następujące zadania inwestycyjne i remontowe:

- naprawa pralnicy,
- wymiennikownia ciepła.

W celu podniesienia standardu usług dla mieszkańców oraz pracowników domu w 2021 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku zakupiono ponadto:

- wyposażenie do pokoiów mieszkańców oraz izolatek, w tym: 6 łóżek rehabilitacyjnych, 12 szafek przyłóżkowych, sofę, 17 szaf ubraniowych, 8 luster, 4 komody, 25 szafek z umywalkami – 83.764,87 zł.,

- wyposażenie do łazienek, kuchenek pomocniczych i kuchni głównej, w tym: wannę z hydromasażem, suszarkę do rąk, pralkę automatyczną, blender ręczny, 3 stoły ze stali nierdzewnej, wernik, 5 wózków do przewożenia posiłków ze stali nierdzewnej – 17.973,69 zł,
- wyposażenie do sali rehabilitacji, gabinetów medycznej pomocy doraźnej, w tym: fotel masujący, masażer presoterapeutyczny, podnośnik transportowo - kąpielowy, stolik medyczny, elektryczny stół rehabilitacyjny, wagę krzesłową, 2 inhalatory – 28.916,01 zł,
- wyposażenie do sali terapii zajęciowej, w tym: 2 wentylatory, tablicę magnetyczną, komodę, telewizor, lodówkę – 8.611,64 zł.,
- sprzęt komputerowy dla pracowników, w tym: 2 monitory, 2 zestawy komputerowe, drukarkę, 7 dysków przenośnych, mysz, klawiaturę, UPS – 9.617,98 zł,
- sprzęt warsztatowy, w tym: laser płaszczyznowy, dalmierz laserowy, miernik telewizji naziemnej, mieszarkę budowlaną, sprężarkę – 3.264,00 zł.,
- sprzęt fryzjerski, w tym: 3 suszarko - lokówki, 2 maszynki do włosów - 525,00 zł,
- łóżka dla mieszkańców, taboret elektryczny do kuchni, pościel dla mieszkańców, sprzęt sprząający pomieszczenia (odkurzacze, polerki, zmywarki, szorowarki do podłóg) i sprzęt do dezynfekcji pomieszczeń mieszkalnych i biurowych.

Razem na remonty, inwestycje i zakup sprzętu w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wydatkowano: 303.449,46 zł, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wydatkowano 29.259,12 zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2021 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił: ogółem zatrudnionych 54 osób, w przeliczeniu na pełne etaty 54,00. Stan zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił natomiast: ogółem zatrudnionych 37 osób, w przeliczeniu na pełne etaty 36,25.

Dochody domów pomocy społecznej w 2021 roku wykonane zostały na poziomie łącznie 6 831 568,33 zł, (tj. w DPS Nr 1 – 4 039 060,67 zł, a w DPS Nr 2 – 2 792 507,66 zł, w tym dochody z tytułu odpłatności za pobyt pensjonariuszy wyniosły łącznie 6 793 636,16 zł: w DPS Nr 1 – 4 009 379,13 zł, a w DPS Nr 2 – 2 784 257,03 zł, natomiast dotacja z budżetu Wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej wyniosła łącznie 830 020,00 zł, z tego DPS Nr 1 otrzymał 652 581,00 zł, DPS Nr 2 zaś 177 439,00 zł. Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2021 roku wyniosły łącznie 8 005 352,38 zł, w tym DPS Nr 1 – 4 773 464,38 zł oraz DPS Nr 2 – 3 231 888,00 zł.

Realizację planu finansowego w 2021 roku przez domy pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2021 roku

DPS	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2021* w zł
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	4 797 119,00	4 773 464,38	4 461,65
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	3 280 614,00	3 231 888,00	4 379,42

*Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2021 na podstawie Zarządzenia Starosty nr 6/2021 z dnia 22 lutego 2021 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 771 z dnia 24 lutego 2021 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2021.

Domy pomocy społecznej w Lęborku otrzymały dodatkowe środki finansowe w formie dotacji i grantów w związku z panującą sytuacją epidemiologiczną COVID-19. Dom Pomocy Społecznej Nr 1 oraz Dom Pomocy Społecznej Nr 2 otrzymały odpowiednio:

Tabela 26. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2021 roku

Wyszczególnienie	Kwota
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ NR 1	161 530,74 zł
Dotacja umowa nr GLE/1/2021 dotacja (na wydatki osobowe)	33 440,00 zł
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na rok 2021 (wydatki osobowe 30 174,81 zł, na ochronę osobistą, środki biobójcze 17 157,19 zł i zakup sprzętu 6 369,00)	53 701,00 zł
Grant Narodowego Funduszu Zdrowia (umowa nr COVID-19.02.11.18) (na wydatki osobowe)	17 738,34 zł
Środki z PFRON umowa nr POS/000011/11/D (zakup sprzętu)	56 651,40 zł
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ NR 2	150 584,82 zł
Dotacja umowa nr GLE/1/2021 dotacja (na wydatki osobowe)	22 040,00 zł
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na rok 2021 (gratyfikacje dla pracowników świadczących pracę oraz zapewniających ciągłość świadczonych usług)	36 879,00 zł
Środki z Narodowego Funduszu Zdrowia (dodatki do wynagrodzeń dla pielęgniarek, których jedynym miejscem zatrudnienia jest dom pomocy społecznej)	51 665,82 zł
Środki z PFRON umowa POS/0000/11/11/D (na zakup wyposażenia)	40 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji, umów i sprawozdań DPS nr 1 i nr 2 w Lęborku w 2021 roku.

IV.5. Pomoc cudzoziemcom – w związku z nadaniem im statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku dotąd nie udzielało wsparcia cudzoziemcom ponieważ nie występowały przypadki ubiegania się o ustawowo przysługującą pomoc¹¹, tym niemniej, w związku z obecną trudną, rozwojową sytuacją napływu cudzoziemców, którzy mogą ubiegać się o nadanie statutu uchodźcy lub objęcia ochroną uzupełniającą, w niniejszym rozdziale ujęto podstawowe informacje w tym zakresie.

Art. 19 pkt 8 i art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wskazuje, iż pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej), mającym trudności w integracji ze środowiskiem – należy do zadań własnych powiatu. Natomiast pomoc ww. cudzoziemcom, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

¹¹ W ubiegłym roku Urząd do Spraw Cudzoziemców wydał decyzje wobec 4,7 tys. osób. Warunki przyznania ochrony międzynarodowej spełniało 2155 cudzoziemców. Byli to przede wszystkim obywatele: Białorusi – 1150 osób, Afganistanu – 750 osób (głównie ewakuowani w sierpniu współpracownicy polskiego wojska i dyplomacji) oraz Rosji - 90 osób – na podstawie www.gov.pl/web/udsc/prawie-8-tys-wnioskow-uchodzacych-w-2021-r

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej *cudzoziemcowi nadaje się status uchodźcy, jeżeli na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju*. Natomiast na podstawie art. 15 ww. ustawy *cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, udziela się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez:*

- 1) *orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji,*
- 2) *tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie,*
- 3) *poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego*

– *i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.*

Organem właściwym do nadania cudzoziemcom statusu uchodźcy lub udzieleniem mu ochrony uzupełniającej jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców czyli centralny organ administracji rządowej¹².

W ww. przypadkach zakres pomocy dla cudzoziemca¹³ - udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona:

1. świadczenia pieniężne w wysokości od 721,00 zł do 1450,00 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na:
 - a) utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,
 - b) pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;
2. opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
3. pracę socjalną;
4. poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne;
5. udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
6. inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Wydatki, o których mowa w ww. pkt 1, mogą być pokrywane w uzgodnieniu z cudzoziemcem bezpośrednio przez powiatowe centrum pomocy rodzinie.

¹² Na podstawie art. 16 ust. 1 Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach:

- 1) wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego;
- 2) nadawania statusu uchodźcy;
- 3) udzielania ochrony uzupełniającej;
- 4) udzielania zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
- 5) udzielania cudzoziemcom azylu;
- 6) udzielania ochrony czasowej.

¹³ Na podstawie art. 92 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe dla deklarowanego przez cudzoziemca miejsca pobytu zobowiązane jest powiadomić w formie pisemnej Wojewodę Pomorskiego o deklarowanym przez cudzoziemca przystępującemu do realizacji programu integracji miejscu pobytu na terenie województwa pomorskiego. Wojewoda Pomorski akceptuje w formie pisemnej zadeklarowane na terenie województwa pomorskiego miejsce pobytu przez cudzoziemca opuszczającego ośrodek dla uchodźców. Pomoc dla cudzoziemca jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie niezwłocznie przekazuje Wojewodzie, celem zatwierdzenia, podpisany przez cudzoziemca program integracji wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji (zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) - wszelkie zmiany mające wpływ na realizację indywidualnego programu integracji należy wnosić do Wojewody w formie pisemnej wraz z wnioskiem i uzasadnieniem o celowości dokonywanych korekt. Przyjęcie działań wykraczających poza zatwierdzony przez Wojewodę indywidualny program integracji, w szczególności rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach województwa oraz niewywiązywanie się przez cudzoziemca z warunków określonych w IPI, zgodnie z art. 94 ust. 3 i art. 95 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej stanowi podstawę do wstrzymania bądź ograniczenia pomocy z budżetu państwa.

Koordinowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, oraz prowadzenie rejestru zatwierdzonych indywidualnych programów integracji należy do kompetencji wojewody.

V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań Powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 roku, poz. 573 z późn. zm.).

W powiecie lęborskim w obszarze wykonywania zadań samorządu na rzecz mieszkańców – osób z niepełnosprawnością, obowiązywał w ubiegłym roku Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2017-2022, przyjęty uchwałą Nr XXX/187/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku. Program ten określał zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 26/2019 Starosty Lęborskiego z dnia 24 czerwca 2019 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 62, poz. 560). Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych to inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej

osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji projektów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkami Rady, na okres 4 lat kadencji, są państwo: Barbara Stachowska, Bożena Klinkosz, Maria Machola, Maria Wenta i Zygmunt Wilczyński. W 2021 roku przewodniczącym Rady była pani Maria Wenta, jego zastępcą pani Barbara Stachowska natomiast sekretarzem pan Zygmunt Wilczyński.

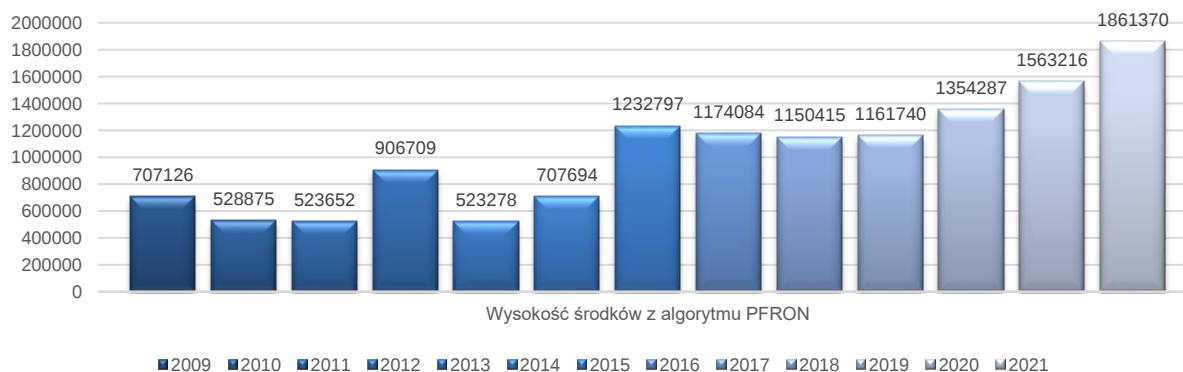
W 2021 roku Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów ww. ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605 z późn. zm.). Przekazano w 2021 roku w ramach tego algorytmu powiatowi lęborskiemu łączną kwotę 1.861.370,00 zł, w tym na rehabilitację społeczną kwotę 1.845.066,23 zł oraz na rehabilitację zawodową kwotę 16.303,77. Dla porównania wysokości przyznanych środków w ubiegłych latach, na przestrzeni ostatniej dekady, przedstawia poniższa tabela i wykres na lata 2009 – 2021.

Tabela 27. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2021

Wysokość środków z algorytmu PFRON (w zł)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	707.126	528.875	523.652	906.709	523.278	707.694	1.232.797	1.174.084	1.150.415	1.161.740	1.354.287	1.563.216	1.861.370

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2009 – 2021.

Wykres 10. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2009 – 2021.

Otrzymywane środki finansowe podlegają, w zakresie przeznaczenia na konkretne ustawowe zadania, podziału przez Radę Powiatu Lęborskiego. W 2021 roku organ ten podjął w tej sprawie uchwałę Nr XXVII/205/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2021 roku, która została zmieniona uchwałą Nr XXIX/213/2021 z dnia 27 maja 2021 roku oraz uchwałą Nr XXXIV/238/2021 z dnia 29 listopada 2021 roku Kwota 1.845.066,23 zł została w całości przeznaczona na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. Szczegółowe zestawienie limitów przyznanych środków i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2021 roku

LP	Nazwa zadania	Limit środków w zł	Wykorzystanie w zł	Realizacja w %
Zadania w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych				
1.	– dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. a i e)	49.120,00	49.120,00	100,00
2.	– dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. b)	20.000,00	20.000,00	100,00
3.	– dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. c)	675.490,00	675.446,90	99,99
4.	– dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. d)	449.576,23	449.576,23	100,00
5.	– dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ (art. 35a ust. 8)	650.880,00	645.697,07	99,20
Razem:		1.845.066,23	1.839.840,20	99,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za rok 2021

Łącznie na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań z PFRON otrzymano w 2021 roku 1.845.066,23 zł, wykorzystano tę kwotę na poziomie 99,72 % wydatkując 1.839.840,20 zł.

Przedstawione dane dotyczące ilości złożonych wniosków i udzielonego dofinansowania w 2021 roku, wskazują na niewystarczającą ilość środków finansowych do realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych, a także pogłębianie się tej tendencji w ostatniej dekadzie. Szacuje się, iż zrealizowane zadania zabezpieczają ogółem niewiele ponad 47,51% otrzymanych wniosków, jednakże w przypadku likwidacji barier architektonicznych dostępne środki PFRON wystarczyły na realizację niespełna 35,86% potrzeb. W konsekwencji tego, w porozumieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, ustalono kryteria udzielania w/w dofinansowań, w stosunku do warunków ubiegania się o wsparcie wynikających z samej ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przepisów wykonawczych. Tym niemniej, w ubiegłym roku znaczący wpływ na wykorzystanie środków miała także sytuacja epidemiologiczna. Brak możliwości bezpośredniego kontaktu w realizacji podstawowych spraw życia codziennego – edukacji, konsultacji lekarskich czy załatwiania spraw urzędowych, determinowała wzmożone potrzeby w zakresie zaopatrzenia w sprzęt komputerowy i syntezy mowy oraz programy do ich obsługi. Sytuacja związana z Covid-19 spowodowała również ograniczenie możliwości bieżącej i terminowej realizacji prac remontowych i budowlanych, co z kolei powodowało rezygnacje wnioskodawców z dofinansowania w zakresie likwidacji barier architektonicznych lub też aneksowanie terminów realizacji umów. Opisana sytuacja wymagała od nas szczególnej elastyczności w dostosowaniu form wsparcia i wysokości środków finansowych na poszczególne zadania w zależności od bieżących potrzeb i możliwości podopiecznych.

W roku 2021 kontynuowano realizację zadań w Systemie Obsługi Wsparcia PFRON. To nowoczesna platforma, za pomocą której Osoby Niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie finansowane przez PFRON, dystrybuowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Celem projektu, w ramach którego powstał System SOW, jest zwiększenie dostępności pomocy oferowanej w ramach zadań i programów finansowanych ze środków PFRON, których realizatorem są Jednostki Samorządu Terytorialnego. System SOW umożliwia Osobom Niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON

będące w gestii jednostek samorządowych bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego. Pozwala na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON. Możliwe jest załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie:

- uzyskanie informacji,
- wypełnienie wniosku,
- podpisanie i złożenie wniosku (za pośrednictwem platformy e-PUAP)
- dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień,
- zapoznanie się ze wzorem umowy,
- rozliczenie dofinansowania.

W 2021 roku w systemie SOW pracownicy Zespołu ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością obsługiwali kompleksowo dofinansowania (generacja pism, umów, rozliczeń, załączników, sprawozdań) w ramach likwidacji barier funkcjonalnych oraz programu pn. *Aktywny Samorząd*. Należy mieć jednak na uwadze, iż niemal wszystkie wnioski osób niepełnosprawnych wpływały do tut. jednostki w formie tradycyjnej. Wymagało to udzielania przez pracowników, dodatkowej pomocy wnioskodawcom, w umożliwieniu dostępu do systemu oraz w dokonaniu wprowadzenia i przekazaniu sprawy w formie elektronicznej.

V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku w ramach algorytmu PFRON to:

V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz spełniają kryteria dochodowe. W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym wpłynęło 1.169 takich wniosków na kwotę 1.113.225,14 zł. Ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie na 1107 wniosków w wysokości łącznie 641.053,67 zł.

V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano także dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. W roku sprawozdawczym wpłynęło 31 takich wniosków na kwotę 69.044,36 zł. Zawarto 25 umów na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 37.380,00 zł.

V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Realizowano także dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Ogółem na likwidację barier wpłynęło do Centrum w 2021 roku 201 wniosków, na kwotę 1.253.689,38 zł. Na to zadanie

wypłacono dofinansowanie dla 149 osób na łączną kwotę 449.576,23 zł (w tym dla 28 dzieci i młodzieży – na łączną kwotę 78.989,00 zł), z tego:

- na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się wypłacono dofinansowanie dla 48 osób – 121.073,99 zł,
- na dofinansowanie barier technicznych – 54 osób – 136.226,55 zł,
- na likwidację barier architektonicznych – 47 osób – 192.275,69 zł.

V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Do form rehabilitacji społecznej zalicza się również uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych. Dofinansowany może być również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej w przypadku, gdy jego obecność wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Wysokość tego dofinansowania dla osób niepełnosprawnych jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności tych osób i wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu rozpatrywania przedmiotowych wniosków.

W 2021 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 69 wniosków o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania na ten cel wyniosła: 49.120,00 zł dla 35 osób, w tym 20 osób niepełnosprawnych i 15 ich opiekunów, w tym dla:

- 8 dzieci i młodzieży na kwotę 13.096,00 zł,
- 7 opiekunów dzieci i młodzieży na kwotę 7.644,00 zł,
- 12 osób dorosłych na kwotę 19.644,00 zł i 8 opiekunów osób dorosłych na kwotę 8.736,00 zł.

V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Następnym zadaniem realizowanym przez naszą jednostkę z obszaru rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie w wysokości do 60% kosztów przedsięwzięcia mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W roku 2020 wpłynęło 5 wniosków na łączną wnioskowaną kwotę 28.465,00 zł. W roku 2021 zawarto 5 umów na podstawie wniosków złożonych do 31.11.2020 roku na łączną kwotę 20.000,00 zł.

Tabela 29. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON dla organizacji pozarządowych na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych

Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Ilość osób, w tym os. niepełnosprawne/ młodzieży/ mieszkańcy terenów wiejskich	Całkowity koszt w zł	Wnioskowano w zł	Przyznano w zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu "Niebieski Skarb"	Wyjazd integracyjno-rekreacyjny do Parku Wodnego TRZY FALE	51 ON: 21 DZ: 20 W: 20	1 875,00	1 125,00	1.000,00
Stowarzyszenie Amazonka w Lęborku	Rejs Kanałem Elbląskim i zwiedzanie Zamku w Malborku	18 ON: 18 DZ: 0 W: 5	6 650,00	3 500,00	3.000,00
Polski Związek Niewidomych - Koło Powiatowe w Lęborku	Aktywny czas wolny dla każdego	16 ON: 12 DZ: 0 W: 6	4 380,00	2 640,00	2.200,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Promyk"	Integracyjna wycieczka turystyczno-krajoznawcza do Zagrody Edukacyjnej "CHECZ" w Dolinie Jadwigi	40 ON: 23 DZ: 10 W: 38	2 000,00	1 200,00	1.000,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Więcej Radości"	Rozwój integracji i turystyki i rekreacji, "Dla zdrowia i Radości"	25 ON: 15 DZ: 2 W: 10	30 000,00	20 000,00	12.800,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych PCPR w Lęborku.

V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonują w powiecie lęborskim od 29 grudnia 2014 roku. Prowadzą one rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem kwalifikacji uczestnictwa. Zajęcia w warsztacie prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, gdzie przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierza się do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ są placówką dziennego pobytu. Zajęcia realizowane były w prosperujących 6 pracowniach: krawiecko-tkackiej, artystycznej, informatycznej (komputerowo-biurowej), umiejętności społecznych, gospodarstwa domowego i stolarskiej, która we wrześniu 2021 roku została przemieniona na pracownię rehabilitacyjno-terapeutyczną. Warsztat Terapii Zajęciowej w 2021 roku prowadził działalność przez jedenaście miesięcy – organizując w sierpniu miesięczną przerwę wakacyjną. Ponadto, organizacja pracy placówki zmieniła się z początkiem listopada 2020 roku kiedy to decyzją Wojewody Pomorskiego zajęcia zostały zawieszane, w związku z tym do 10.05.2021 roku placówka działała w trybie pracy zdalnej.

WTZ posiadało 30 miejsc. Według stanu na 31.12.2021 roku uczestniczyło w zajęciach 30 osób, w tym: 15 kobiet i 15 mężczyzn. Poniższa tabela przedstawia strukturę uczestników WTZ wg miejsca ich zamieszkania.

*Tabela 30. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania
(wg stanu na 31.12.2021 roku)*

Lp.	Gmina	Ilość uczestników WTZ
1.	Cewice	8
2.	Lębork	13
3.	Łeba	0
4.	Nowa Wieś Lęborska	8
5.	Wicko	1
x	Razem:	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WTZ w Lęborku za 2021 rok.

Kwota przeznaczona w 2021 roku na działalność bieżącą WTZ wynosiła łącznie 723.200,00 zł, w tym środki PFRON 650.880,00 zł. W związku z nieobecnościami uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w II i III kwartale roku 2021 dokonano pomniejszenia środków finansowych na prowadzenie działalności WTZ w kwocie 5.758,72 zł, w tym 5.182,93 zł stanowiła kwota środków PFRON, a 575,59 zł środków Powiatu. Koszty działania WTZ przy Stowarzyszeniu „Jesteśmy Razem” w 2021 roku wynosiły 717.441,28 zł, w tym ze środków PFRON wydatkowano 645.697,07 zł i 71.744,21 zł ze środków własnych powiatu.

W celu sprawdzenia poprawności realizacji zadań w 2021 roku, została przeprowadzona kontrola, którą objęte zostały zagadnienia związane z działalnością Warsztatu zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 roku, poz. 573 z póź. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 roku, poz. 2284).

Zostały zweryfikowane następujące zagadnienia:

1. prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu;
2. ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
3. prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - a) uczestników,
 - b) działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej,
 - c) współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników;
4. prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
5. zgodność postanowień umowy na prowadzenie warsztatu terapii zajęciowej ze stanem faktycznym;
6. zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
7. prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji.

W toku kontroli, sporządzono protokół z zaleceniami i ustalono, iż warsztat wywiązuje się pod względem merytorycznym z zadania będącego przedmiotem zawartej umowy na prowadzenie warsztatu terapii zajęciowej. Jednostka przeprowadzająca kontrolę wydała pozytywną ocenę ogólną kontrolowanej działalności.

V.2. Programy PFRON

V.2.1. Program pn. *Aktywny Samorząd*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2021 roku realizowało program pn. *Aktywny Samorząd*, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2021 roku, w ramach niniejszego programu realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I Obszar A Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 10.000 zł,

Moduł I Obszar A Zadanie 2 i 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 4.800 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B - 2.100 zł,
- dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii - 3.500 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy - 800 zł,
- dla kosztów usług tłumacza migowego – 500 zł.

Moduł I Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby niewidomej – 24.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 15.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 9.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 7.000 zł;

Moduł I Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 7.500 zł;

Moduł I Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 4.000 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 10.000 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 3.500 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 7.500 zł;

Moduł I Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką Wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 300 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym lub niestacjonarnym/ wieczorowym/ zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

W ramach Programu Aktywny Samorząd w 2021 roku prowadzono, celem dotarcia z informacją do jak najszerzego grona odbiorców – osób niepełnoprawnych, akcję informacyjną polegającą na przygotowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, ulotek, broszur oraz materiałów promocyjnych – długopisów, notatników i zakładek z nadrukiem logo tego Programu.

Tabela 31. Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2021 roku

Lp.	Moduł Programu	Obszar wsparcia	Kwota przekazana przez PFRON na realizację Programu w zł	Liczba wnioskodawców ogółem					Kwoty dofinansowania łącznie			
				Wnioski złożone	Wnioski zweryfikowane negatywnie	Wnioski zaakceptowane do dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski zrealizowane (wypłata dofinansowania)	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) (w zł)	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowane pozytywnie) (w zł)	W zawartych umowach (w zł)	Wysokość środków wypłaconych (w zł)
1.	I.	A-1	137.777,71	1	0	1	1	1	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
2.		A-2		2	0	2	2	2	6.800,00	5.450,00	5.450,00	5.450,00
3.		A-3		2	1	1	1	0	5.782,50	3.102,00	3.102,00	3.102,00
4.		A-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
5.		B-1		5	1	2	1	1	14.929,10	3.973,00	2.851,00	2.851,00
6.		B-2		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
7.		B-3		4	1	3	3	3	22.331,60	11.132,00	11.132,00	11.046,09
8.		B-4		14	1	12	12	12	50.178,50	38.639,00	38.639,00	38553,10
9.		B-5		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
10.		C-1		3	1	2	2	1	69.105,50	35.200,00	35.200,00	35.000,00
11.		C-2		3	0	3	3	3	6.069,01	5.569,00	5.569,00	5.569,00
12.		C-3		1	1	0	0	0	18.100,00	0,00	0,00	0,00
13.		C-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
14.		C-5		4	0	4	4	4	26.456,25	26.456,00	26.456,00	26.400,00
15.		D		2	0	2	2	2	3.414,49	2.398,00	2.398,00	2.398,00
16.	II.	X	275.512,25	78	2	75	75	42	292.752,40	275.510,00	275.510,00	203.885,00
Razem:			413.289,96	119	8	107	106	71	521.919,35	413.429,00	412.307,00	340.254,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021

Wykres 11. Wysokość środków wypłaconych w ramach programu pn. Aktywny Samorząd w latach 2012 – 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2021

V.2.2 Program pn. Program wyrównywania różnic między regionami

Celem strategicznym programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W ramach programu Powiat Lęborski dnia 3 marca 2021 roku złożył wniosek w ramach dofinansowania w obszarze B – „Likwidacja barier architektonicznych – dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością” w budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku, a także dnia 03 marca 2021 roku złożono wystąpienie w sprawie dofinansowania w obszarze B i D następujących projektów:

- 1) „Likwidacja barier poprzez zakup schodolazu dla Szkoły Podstawowej im. Leśników Polskich w Leśnicach” – obszar B;
- 2) „Likwidacja barier poprzez zakup schodolazu dla Zespołu Szkół im. Męczenników Marszu Śmierci KL Stutthof w Garczegorzu” – obszar B;
- 3) „Likwidacja barier poprzez zakup schodolazu dla Szkoły Podstawowej im. Strażaków Polskich w Nowej Wsi Lęborskiej” – obszar B;
- 4) „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” – obszar B;
- 5) „Likwidacja barier transportowych poprzez zakup drugiego samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych z Gminy Nowa Wieś Lęborska” – obszar D.

Dnia 30 września 2021 roku podpisano z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację zadania dotyczącego likwidacji barier transportowych poprzez zakup drugiego samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych z Gminy Nowa Wieś Lęborska oraz likwidacji barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych Szkoły Podstawowej nr 3 im. Olimpijczyków Polskich w Lęborku, a także likwidacji barier poprzez zakup schodolazów dla Szkoły Podstawowej im. Leśników Polskich w Leśnicach, Zespołu Szkół im. Męczenników Marszu Śmierci KL Stutthof w Garczegorzu i Szkoły Podstawowej im. Strażaków Polskich w Nowej Wsi Lęborskiej oraz podpisano umowę na realizację zadania dotyczącego dostosowania toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w Starostwie Powiatowym w Lęborku. Łączna wysokość środków w ramach tego programu pozyskana na rzecz mieszkańców powiatu lęborskiego to 174.636,83 zł.

Ponadto w 2021 roku PFRON zatwierdził rozliczenie umów programu z poprzedniego roku w ramach dofinansowania w obszarze D – „Pojazd do przewozu osób z niepełnosprawnościami dla Stowarzyszenia „Jesteśmy Razem”. Wówczas w ramach zawartej umowy otrzymano łączne dofinansowanie w kwocie 90.000,00 zł. Rozliczenie zaakceptowano na poziomie kwoty dofinansowanej, tj. 90.000,00 zł.

V.2.3. Program pn. Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęcie wsparciem samorządów powiatowych, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych. W 2021 roku Program obowiązywał w Module IV -

Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł IV

Adresatami udzielanej tu pomocy były samorządy powiatowe, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych. W powiecie lęborskim podpisano 5 sierpnia 2021 roku z PFRON umowę dotyczącą udzielenia wsparcia rzeczowego w formie zakupu wyposażenia istniejących i nowopowstałych izolatek i zakupu sprzętu do rehabilitacji dla mieszkańców DPS nr 1 w Lęborku oraz zakupu maszyn i urządzeń niezbędnych do zapewnienia osobom niepełnosprawnym skutecznej ochrony w zakresie ograniczenia rozprzestrzenienia się wirusa SARS-CoV-2 w DPS nr 2 w Lęborku. W ramach tego programu pozyskano środki w wysokości 96.651,40 zł, w tym dla DPS Nr 1 – 56.651,40 zł i dla DPS nr 2 – 40.000,00 zł.

VI. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Orzekanie o niepełnosprawności dla celów pozarentowych prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 573, z późn. zm.).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Został on powołany uchwałą nr 226/2006 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na stanowisko Przewodniczącego Zespołu Starosta Lęborski powołał Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (Zarządzenie nr 39/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku). Starosta Lęborski powołał członków Zespołu. W 2021 roku wg stanu na dzień 31.12.2021 roku zadania realizowało tu 16 osób, a w jego skład, wchodziło łącznie 23 członków, w tym:

- przewodniczący – 1 os.,
- sekretarz – 1 os.,
- lekarze – 6 os. (w tym: ortopeda - traumatolog narządu ruchu, psychiatra, okulista, laryngolog – pediatra, anestezjolog – specjalista intensywnej terapii, specjalista pediatra i alergolog,
- psycholog – 3 os.,
- pedagodzy – 2 os.,
- doradcy zawodowi – 6 os.,
- pracownicy socjalni – 4 os.
- obsługa administracyjna – 3 os.

Budżet Zespołu w 2021 roku wynosił 475 670,51 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody wynosiła 425.177,56 zł, natomiast wydatki z budżetu powiatu 50.492,95 zł.

W roku sprawozdawczym do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło łącznie 2.253 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym dla osób przed 16 rokiem życia – 186 wnioski, a osób powyżej 16 roku życia – 2.037 wniosków.

Zespół, na wniosek, wydaje:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia,
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia,
- legitymacje osób niepełnosprawnych oraz
- karty parkingowe.

VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Orzecznictwo o niepełnosprawności służy osobom, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej, umożliwiające korzystanie z przewidzianych dla nich świadczeń i przywilejów takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy, umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pozwala ukierunkować działania osoby niepełnosprawnej bądź jej opiekunów związane z prowadzoną terapią i rehabilitacją.

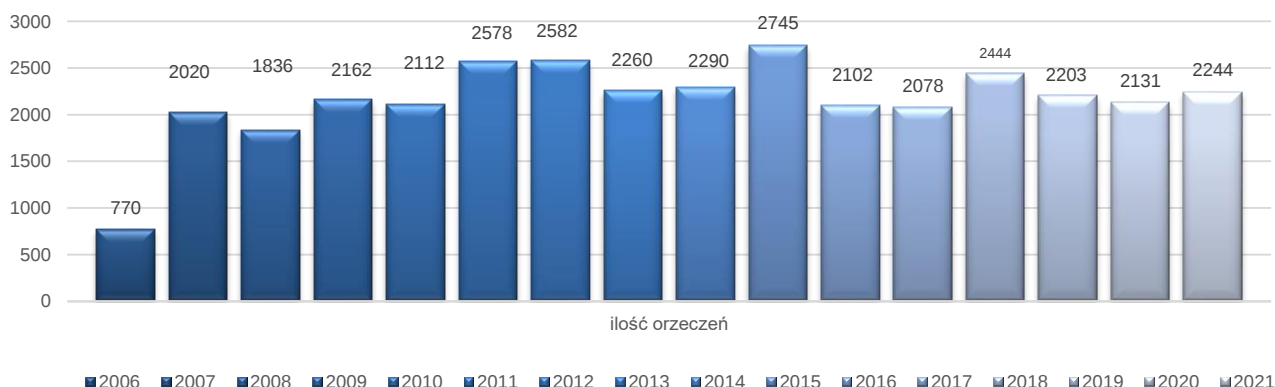
Ilość wydanych orzeczeń od początku działalności Zespołu do końca okresu sprawozdawczego 2021 roku przedstawia tabela i wykres z danymi z poszczególnych lat od 2007 do 2021.

Tabela 32. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2021

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	2020	1836	2162	2112	2576	2582	2260	2290	2745	2102	2078	2444	2203	2131	2244

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2007 – 2021.

Wykres 12. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2021

*rozpoczęcie działalności PZOON od 01.07.2006 roku,

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu – rzeczowo-finansowych PFRON za lata 2006 – 2021.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie w 2021 roku - 2.244 orzeczenia - są to orzeczenia:

- zaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych – dla osób do 16 roku życia,
- zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności – dla osób powyżej 16 roku życia
- oraz analogicznie o niezaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych i odmowie ustalenia niepełnosprawności.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące wydanych orzeczeń z tego okresu oraz z pięciu ubiegłych lat.

**Tabela 33. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
w latach 2016 - 2021 roku**

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość orzeczeń w 2016r.	Ilość orzeczeń w 2017r.	Ilość orzeczeń w 2018r.	Ilość orzeczeń w 2019r.	Ilość orzeczeń w 2020r.	Ilość orzeczeń w 2021r.
RAZEM WYDANE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI i NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, w tym:		2.102	2.078	2.444	2.203	2.131	2.244
I. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – ogółem (dla osób po 16 roku życia)		1.932	1.884	2.213	2.040	1.952	2.061
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	1.853	1.809	2.165	1.977	1.903	2.018
a.	w tym:						
	- znaczny stopień niepełnosprawności	699	689	842	890	852	872
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	921	921	1137	963	945	1042
	- lekki stopień niepełnosprawności	233	199	186	124	99	104
b.	w tym orzeczenia wydane po raz pierwszy:	466	650	649	803	590	623
	- znaczny stopień niepełnosprawności	165	221	263	409	291	281
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	202	318	288	328	246	285
	- lekki stopień niepełnosprawności	99	111	98	66	53	57
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	25	18	12	13	14	17
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	54	57	36	50	35	26
II. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności – ogółem (dla osób przed 16 rokiem życia)		170	194	231	163	179	183
1.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, w tym:	132	171	220	156	168	165
a.	- 0-3 lata	35	43	38	9	37	43
	- 4-7 lat	31	42	59	33	47	40
	- 8-16 lat	66	86	123	84	84	82
b.	- dla dziewcząt	56	56	89	92	59	68
	- dla chłopców	76	115	131	64	109	97
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	34	18	9	7	9	17
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	4	5	2	0	2	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2007 – 2021.

W 2021 roku obowiązywało 12 symboli przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe;
- 02-P – choroby psychiczne;
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O – choroby narządu wzroku;
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E – epilepsja;
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T – choroby układu pokarmowego;
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N – choroby neurologiczne;
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Tabela 34. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2021 roku

Lp.	Symbole	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności				Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności
		znaczny	umiarkowany	Lekki	Razem	
1.	01-U	0	0	1	1	4
2.	02-P	140	121	6	267	54
3.	03-L	31	71	16	118	4
4.	04-O	15	27	14	56	8
5.	05-R	280	541	39	860	15
6.	06-E	5	10	2	17	5
7.	07-S	150	108	14	272	17
8.	08-T	62	35	3	100	0
9.	09-M	65	48	5	118	0
10.	10-N	101	42	0	143	16
11.	11-I	20	39	4	63	26
12.	12-C	3	0	0	3	16
Razem		872	1.042	104	2.018	165

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2021.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane są w formie decyzji administracyjnych, dlatego też służy od nich odwołanie, kierowane do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku składa się za pośrednictwem PZOON w terminie 14 dni od dnia odbioru orzeczenia. W 2021 roku złożono łącznie 93 odwołania, w tym w 79 przypadkach osób powyżej 16 roku życia i 14 dotyczących osób poniżej 16 roku życia.

Sytuacja epidemiologiczna miała wpływ na funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności także w okresie sprawozdawczym. Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność:

- 1) upłynęła w terminie do 90 dni przed dniem wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. po 8.12.2019 roku), pod warunkiem złożenia tym terminie kolejnego wniosku o wydanie orzeczenia, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
- 2) upływa w terminie od dnia wejścia w życie ww. ustawy (tj. po 7.03.2020 roku), zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Wobec powyższego karty parkingowe wydawane przez PZOON, zachowują ważność do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, nie dłużej jednak niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Analogicznie sytuacja kształtuje się dla świadczeń, ulg i uprawnień osób z niepełnosprawnością. Jeżeli decyzja przyznająca świadczenie z pomocy społecznej została wydana w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem i okres, na który została przyznana pomoc, jest uzależniony terminem ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okres wskazany w decyzji ulega przedłużeniu na okres, na jaki zachowuje ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, na podstawie decyzji wydanej z urzędu.

Zmianie uległy także zapisy w zakresie czynności orzecznich. Zmiana rozporządzenia wskazuje, iż z przyczyn związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w okresie od dnia 8 marca 2020 roku do upływu 90 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w przypadku gdy lekarz przewodniczący składu orzekającego uzna dołączoną do wniosku dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny, ocena może być wydana bez badania oraz gdy członek powiatowego zespołu uzna dołączoną do wniosku dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny, ocena może być wydana bez badania. W tych przypadkach skład orzekający może rozpoznać sprawę i wydać orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bez uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego osoby zainteresowanej lub dziecka i jego przedstawiciela ustawowego.

Ponadto, zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane członkowi powiatowego zespołu przez wojewodę, którego ważność upływa w terminie od dnia 8 marca 2020 roku, zachowuje ważność do 90 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie dłużej jednak niż do dnia wydania nowego zaświadczenia. Jednocześnie regulacje te nie normują sytuacji uzyskania kwalifikacji orzecznich dla powołanych członków składów orzekających.

VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydawał na wniosek legitymacje osób niepełnosprawnych. W 2021 roku wydano 866 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- 828 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 67 legitymacji wydanych osobom przed 16 rokiem życia na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności.

VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych

Karta Parkingowa to dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a także potwierdzający uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Kartę parkingową, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla:

- osób niepełnosprawnych zaliczanych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- przy czym osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem: 04-O, 05-R lub 10-N, 07-S;
- osób niepełnosprawnych powyżej 2-go roku życia, które nie ukończyły 16 roku życia, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Ponadto, uprawnienia do karty parkingowej zachowują osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności jeden z trzech symboli przyczyny niepełnosprawności: 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S oraz zawierające pozytywne wskazanie o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej. Pozostałe osoby posiadające ważne orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydane na stałe lub okresowo przed 1 lipca 2014 roku, chcąc uzyskać kartę parkingową muszą wystąpić z ponownym wnioskiem o wydanie orzeczenia na zasadzie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Jest to spowodowane zmianą przesłanek materialno-prawnych w zakresie brzmienia wskazania do karty parkingowej. W stosunku do takiej osoby Zespół zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownie pełnego postępowania na zasadach ogólnych.

Karty parkingowe wydawane są na okres ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na okres do 5 lat.

O wydanie karty parkingowej mogą występować również placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, uprawnionych do uzyskania karty parkingowej. Nowe karty parkingowe dla placówek wydawane są maksymalnie na okres 3 lat.

W 2021 roku do Powiatowego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 686 wniosków o wydanie karty parkingowej. W 9 przypadkach odmówiono wydania dokumentu.

Wydano w okresie sprawozdawczym 677 kart parkingowych, w tym:

- 674 dla osób fizycznych,
- 3 dla placówki.

VII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

Art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że *kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia corocznie wykaz potrzeb w obszarze pomocy społecznej*. Jednocześnie art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że należy wskazać także *potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej*.

VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej

LP.	WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
Potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych	
1.	Zapewnienia obowiązujących standardów w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego: Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie ustawowego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Aby utrzymać wypracowaną jakość świadczonych usług istnieje potrzeba realizacji w tych jednostkach działań ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, prowadzenia zajęć terapeutycznych i kulturalno-oświatowych, a także dbania o bezpieczeństwo i warunki bytowe osób w nich przebywających. W domach przeprowadzane są w miarę możliwości konieczne remonty i zakupy inwestycyjne, tym niemniej nie wszystkie zgłaszane potrzeby są realizowane. Obecnie obydwa domy zgłaszają potrzeby zapewnienia gotowości do zabezpieczenia miejsc izolacji w przypadku zakażeń covid-19, natomiast w zakresie remontów przede wszystkim następujące potrzeby: DPS Nr 1 - remont kolejnych pokoi i łazienek mieszkańców, modernizację rozdzielni żeliwnych skrzynkowych, remont dachu na budynku głównym łóżkowym, kuchni-pralni, a DPS Nr 2: wymiana grzejników wraz zaworami ciepła, remont ogrodzenia. Należy rozważyć weryfikację ilości miejsc w domach pomocy społecznej, w szczególności dla osób przewlekle psychicznie chorych. Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc i sporadyczne przypadki zwalniania miejsc dla osób z tego typu schorzeniami, nie było możliwości przyjęcia przez Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku wszystkich osób wymagających tego zabezpieczenia. W samym 2021 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wpłynęło 43 zapytania z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia w domu pomocy społecznej, w tym 6 dla osób chorych psychicznie, z tego 5 osób zabezpieczono.
2.	Podjęcia fakultatywnych działań i programów z zakresu wsparcia i aktywizacji społecznej i integracji osób z grup szczególnego zagrożenia wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych. W powiecie lęborskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych działań w zakresie zajęć, spotkań, warsztatów i innych aktywności dla osób starszych, które wymagają zaangażowania organizacji i środków, aby możliwe było aplikowanie o ich współfinansowanie ze źródeł zewnętrznych np. konkursów MRPiPS. Należy tu uwzględnić, we współpracy z gminami i ich jednostkami oraz organizacjami, jakie są wdrażane lokalne rozwiązania w tym obszarze oraz jakie projekty są w nich planowane np. w ramach projektu pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim – w zadaniu partnera - Stowarzyszenia EDUQ.
Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej	
3.	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy powiatowe szereg zadań. Od dnia 18 lutego 2021 roku realizowany był Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027 przyjęty uchwałą nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego. Integralną jego częścią są wymagane przepisami szczegółowe programy przeciwdziałania przemocy (oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. W ramach tych programów należy zabezpieczyć realizację i podejmować w 2022 roku i kolejnych latach działania zmierzające do realizacji kolejnej edycji programu korekcyjno-edukacyjnego, wsparcie specjalistyczne psychologiczne i emocjonalne, działania profilaktyczne, edukacyjne ukierunkowane na pomoc osobom w rodzinach zagrożonych przemocą oraz prawidłowych metod wychowawczych. Przewiduje się, że realizacja zadań i działań programów nastąpi przy wykorzystaniu m.in. źródeł finansowania: budżet powiatu lęborskiego, budżet państwa, budżety samorządów gminnych, budżety innych powiatów, programy, w szczególności w ramach środków z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwa Sprawiedliwości, projekty w ramach środków Unii Europejskiej.
4.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturach PCPR w Lęborku. Aby mógł on realizować zadania adekwatnie do lokalnych potrzeb i zgodnie z standardami wsparcia, należy uwzględnić konieczność rozwoju świadczonych usług społecznych i zabezpieczenia merytorycznego w jednostce. Obecnie jest ono realizowane na jednym etacie przez pracownika socjalnego i ¼ etatu psychologa. Biorąc pod uwagę zakres zadań OIK (przede wszystkim świadczenie: pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym, poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego,

	pedagogicznego, poradnictwa prawnego, zabezpieczenia miejsc noclegowych w ośrodkach wsparcia, przyjęcia i prowadzenie kontraktu w ramach pobytu w Hostelu, organizowania programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie) należy zabezpieczyć możliwości organizacyjne, finansowe i kadrowe dla ich właściwej realizacji. Nieodzownym staje się zwiększenie do jednego etatu psychologa. Ponadto zadaniem, w ramach działania OIK jest zabezpieczenie miejsc noclegowych w ośrodkach wsparcia zgodnie z obowiązującymi standardami dla odpowiedniej ilości miejsc, co wdrażane jest w ramach tzw. projektu CUS.
5.	Celem wsparcia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zasadnym jest aplikowanie w 2022 roku w przeprowadzanych konkursach i programach osłonowych – Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej np. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także, w przypadku wystąpienia takiej możliwości złożenie zapotrzebowania na realizację Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych oraz Powiatowego Programu Psychologiczno - Terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego - Wydziału Polityki Społecznej oraz przygotowanie do aplikowania w projektach współfinansowanych ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ukierunkowanych na rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia w związku ze spełnianiem przesłanek wynikających z ustawy o pomocy społecznej.
Potrzeby w zakresie pomocy cudzoziemcom	
6.	W przypadkach, które wskazano w rozdziale IV.5 niniejszego Sprawozdania tut. jednostka ustawowo jest zobowiązana do organizacji i wdrażania Indywidualnych Programów Integracji, z uwzględnieniem: - udzielania cudzoziemcowi informacji dotyczącej pomocy określonej w programie oraz warunkach jej wstrzymania lub odmowy udzielenia, - współdziałania z cudzoziemcem oraz wspierania go w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, w tym w nawiązaniu kontaktu z właściwym dla miejsca zamieszkania cudzoziemca ośrodkiem pomocy społecznej, - pomocy w uzyskaniu możliwości zamieszkania, w tym w przypadku, gdy cudzoziemiec spełnia przesłanki udzielenia tego typu wsparcia – w mieszkaniu chronionym, - prowadzenia z cudzoziemcem pracy socjalnej, - innych uzgodnionych z cudzoziemcem działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca, - wskazania pracownika, zwanego dalej „realizatorem programu”, uzgadniającego z cudzoziemcem program oraz wspierającego cudzoziemca w okresie realizacji tego programu; PCPR od początku funkcjonowania nie realizowało niniejszego zadania i choć przygotowano podstawowe procedury dla jego obsługi, to wymagać będzie w kolejnym okresie sprawozdawczym bieżącego monitorowania i dostosowania jednostki pod względem organizacyjnym, kadrowym i finansowym w zależności od skali potrzeb osób potrzebujących tu wsparcia i nadrzędnych rozstrzygnięć, w tym obsługi programów przewidywanych w tym zakresie.
Potrzeby w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	
7.	W powiecie lęborskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych, pozaustawowych działań celem aktywizacji i integracji społecznej środowiska lokalnego osób z niepełnosprawnością oraz zabezpieczenia wsparcia społecznego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Aplikowanie i realizacja fakultatywnych programów z obszaru rehabilitacji i aktywizacji społeczno-zawodowej i wsparcia osób z niepełnosprawnością współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych – przede wszystkim PFRON czy Funduszu Sprawiedliwości. Zasadnym jest także zapewnienie dostępu, wg zgłaszanych potrzeb podmiotów z terenu powiatu lęborskiego, do następujących dodatkowych przedsięwzięć: – Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami, – Programu Aktywny samorząd, a także innych ogłaszanych w ciągu roku programów – zgodnie z bieżąco diagnozowanymi potrzebami i możliwościami oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi – w zakresie wsparcia i opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem wyznaczonych obszarów oddziaływania, ustalanych warunków brzegowych i dostępnych form finansowanego wsparcia inicjatyw.
8.	Co roku stale są rozszerzane zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach fakultatywnych programów PFRON pn. Aktywny Samorząd, czy programu ukierunkowanego na wsparcie m.in. placówek, organizacji, urzędów i osób niepełnosprawnych pn. Wyrównywania różnic między regionami, Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi. Programy te realizowane są przez PCPR w Lęborku. Programy Funduszu rok rocznie poszerzają swoją ofertę działań i ustanawiają dodatkowe obszary i formy pomocy na rzecz osób z niepełnosprawnością. Ponadto, wdrażane są ustawowe standardy zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych. Powoduje to konieczność dodatkowego zabezpieczenia organizacyjnego i merytorycznego w PCPR, umożliwiającego prawidłowe i pełne wykonanie czynności. Przy obecnie ograniczonej i nie zmieniającej się od ponad dekady obsadzie kadrowej 2 etatów jest to coraz trudniejsze i stwarza zagrożenie realizacji zadań na niewystarczającym poziomie i standardzie, nie dającym gwarancji wdrażania adekwatnego wsparcia osób niepełnosprawnych. Ponadto od 2020 roku w realizacji zadań PFRON wprowadzane jest obligatoryjnie dodatkowe narzędzie w procedowaniu obsługi wniosków - system operacyjny System Obsługi Wniosków. Cyklicznie system jest rozbudowywany i daje możliwość Wnioskodawcom składania i rozliczania się online (realizowany jest w skali 1% wszystkich wniosków składanych przez osoby zainteresowane), jednak powoduje to przede

	wszystkim (w 99%) konieczność wprowadzania otrzymywanej dokumentacji w formie papierowej przez pracowników jednostki. System na obecnym etapie wdrażania wymusza dublowanie czynności obsługi i realizacji dofinansowań w formie tradycyjnego prowadzenia akt i wprowadzania ich na każdym etapie postępowania do systemu. W związku z powyższym potęguje to sytuację niewystarczających zasobów kadrowych. Uzasadnionym jest więc zwiększenie o jeden etat zatrudnienia dla obsługi wsparcia osób z niepełnosprawnością - mieszkańców powiatu łęborskiego. Potrzeba ta jest obecnie realizowana w ograniczonym zakresie przez wsparcie wykonywania czynności administracyjno-biurowych przez osoby przyjmowane na staże i praktyki.
9.	Przepisy z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 573) określają rodzaje zadań wykonywanych na rzecz osób z niepełnosprawnością przez samorząd powiatowy, do których należą m.in. opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Programy te powinny określać zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością. Opracowanie nowego Programu ma na celu przede wszystkim podjęcie działań zmierzających do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością poprzez stworzenie im odpowiednich warunków jak i wsparcia, przekładającego się na uzyskanie przez nich większej samodzielności oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz do kształtowania pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób z niepełnosprawnością. W związku z tym, że obowiązujący akt prawny realizowanego Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnością w Powiecie Łęborskim obowiązuje na lata 2017 – 2022 zachodzi potrzeba opracowania do końca bieżącego roku kolejnego dokumentu na kolejne lata.
10.	Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 26/2019 Starosty Łęborskiego z dnia 24 czerwca 2019 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Członkowie Rady zostali wybrani na okres 4 lat kadencji, więc w czerwcu 2022 roku kończy się ich okres pełnienia funkcji. Zachodzi konieczność podjęcia działań celem powołania członków Rady na następny okres kadencji.
Potrzeby w zakresie funkcjonowania Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
11.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w kolejnym roku funkcjonowania zmaga się z nałożeniem czasochłonnych i pracochłonnych obowiązków polegających na wprowadzeniu do systemu EKSMON druków wspomagających i prowadzeniem (obok dokumentacji tradycyjnej w formie papierowej) całego postępowania w systemie informatycznym. To oznacza, oprócz wprowadzania do EKSMON wszystkich ponad 2 tysięcy dotychczasowych wniosków rocznie przyjmowanych w Zespole, konieczność prowadzenia w formie elektronicznej i drukowanej, dla każdej ze spraw np.: zawiadomień, wstępnej analizy, ocen specjalistów, w tym lekarzy, kart obiegowych, dokumentacji wspomagającej. Wprowadzenie, przy obecnej obsadzie kadrowej tego obowiązku, znacznie wydłuży czas pracy i realizacji każdej ze spraw, doprowadzi do zachwiania terminowości orzekania i wydłużeniu czasu oczekiwania na wydanie orzeczenia, legitymacji i kart parkingowych. Zespół w dotychczasowej obsadzie kadrowej funkcjonuje od wielu lat. Wydaje rokrocznie orzeczenia w podobnej ilości. Należy jednak mieć na uwadze, że w ostatnim czasie zwiększono zakres jego zadań m.in. o zmianę (na bardziej czasochłonną) procedur wydawania legitymacji, a od poprzedniego roku w/w znaczne rozbudowanie systemu EKSMON. W związku z powyższym należy uwzględnić w planowaniu dalszego funkcjonowania Zespołu zabezpieczenie zwiększonego zatrudnienia lub alternatywnie zlecenia usług. Potrzeba ta, do czasu ograniczonego funkcjonowania zespołu ze względu na sytuację epidemiologiczną i ustawowe przedłużenie ważności orzeczeń, dokumentów i świadczeń nimi związanych, nie powoduje negatywnych skutków dla osób obsługiwanych, jednak w kolejnych okresach wymagać będzie ponownej weryfikacji i podjęcia decyzji.
12.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dla prawidłowego funkcjonowania wymaga wsparcia w zakresie zapewnienia specjalistów składów orzekających, przede wszystkim lekarzy posiadających odpowiednie specjalizacje. Należy brać tu pod uwagę kontekst funkcjonowania i powszechnego braku lekarzy do wykonywania zadań oraz stawki ich zatrudniania. W zakresie specjalistów – na kolejny okres, należy mieć na uwadze zabezpieczenie szkoleń i nabycie (i przedłużenie) uprawnień przez orzeczników.

VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej

LP.	ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	
1.	W powiecie łęborskim w zakresie pieczy zastępczej obowiązuje podjęta przez Radę Powiatu Łęborskiego uchwała Nr XV/119/2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Łęborskim na lata 2020 – 2022. Należy więc w br. podjąć czynności dla przygotowania tego strategicznego dokumentu na kolejny wymagany trzyletni okres.

2.	Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej - poprzez zwiększenie ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w szczególności dążenie do powstania i rozwoju - rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, pogotowia opiekuńczego oraz rodziny specjalistycznej. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i rodzin pomocowych oraz tworzenie warunków do ich powstawania i działania.
3.	W kolejnym okresie funkcjonowania należy w szczególności podejmować pracę nad aspektami dotyczącymi zapewnieniem stabilnego środowiska wychowawczego dla podopiecznych celem niwelowania zjawiska rezygnacji z pełnienia funkcji dla poszczególnych podopiecznych.
4.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych – psychologicznego i pedagogicznego w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie łęborskim w postaci zatrudnienia w jednostce psychologa w ramach 1 etatu umowy o pracę oraz 1 etatu pedagoga w ramach umowy o pracę. Obecnie potrzeba ta jest realizowana w formie umów cywilno-pranych ze specjalistami, także w ramach wdrażanych projektów EFS w RPO WP, ale należy jako kontynuację realizowanego wsparcia i wskaźników uwzględnić także sytuację braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel. Ponadto, wymagane jest zapewnienie możliwości obecnie funkcjonującej realizacji zadań pieczy zastępczej przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (3 osoby) oraz specjalistów pracy z rodziną (2 osoby) z uwzględnieniem ww. sytuacji braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel.
5.	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych, w tym lekarskich, a także przeprowadzania diagnoz psychofizycznych przez psychologa i pedagoga. Obecnie także to obligatoryjne zadanie jest realizowane w ramach projektu, natomiast należy zagwarantować jego realizację bez względu na pozyskanie środków zewnętrznych.
6.	Tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji opiekunów zastępczych, powstawania grup wsparcia pieczy zastępczej i integracji tego środowiska - dalsze funkcjonowanie grup wsparcia i organizacja zajęć, spotkań, wyjazdów edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej i dla opiekunów zastępczych, jako kontynuacja realizowanego wsparcia i wskaźników, z uwzględnieniem także sytuacji braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel.
7.	Systematyczna, zgodna z potrzebami realizacja szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z uwzględnieniem nabycia przez pracowników jednostki kwalifikacji do ich przeprowadzania – szkolenia muszą być prowadzone przez dwóch trenerów. W PCPR w Łęborgu uprawnienia te posiada jedynie do 2022 roku psycholog i kierownik jednostki. Należy uwzględnić potrzebę zapewnienia środków finansowych i podjąć zabiegi, dla zapewnienia właściwej merytorycznej realizacji tego zadania, aby przedłużyć obowiązujące uprawnienia i przynajmniej jeden dodatkowy pracownik uzyskał wymagane uprawnienia.
8.	Zapewnienie zabezpieczenia realizacji wsparcia obligatoryjnego i fakultatywnego na rzecz funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności na świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka, świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, ale także na świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, czy zwiększenie wynagrodzeń dla osób sprawujących funkcję zawodowej rodziny zastępczej i prowadzących RDD.
Potrzeby w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	
9.	Placówki na terenie powiatu osiągnęły wymagany standard ilości miejsc dla wychowanków, znacznie poprawiły się też warunki lokalowe bytowe. Obecnie należy nieustannie dążyć do rozwoju w kontekście jakościowym sprawowanej opieki i wychowania dzieci i młodzieży, tak aby zapewnione było realizowanie zadań placówek na najlepszym i adekwatnym do potrzeb podopiecznych, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych i społecznych.
10.	Zapewnienie dla wychowanków specjalistycznego wsparcia w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej instytucjonalnej, z uwzględnieniem, iż w ostatnich latach wiele przedsięwzięć i usług społecznych były realizowane w ramach projektów zewnętrznych, a dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej powinno być kontynuowanie, bez wglądu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.
11.	Zapewnienie realizacji podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i motywacji personelu Domów, w szczególności osób bezpośrednio zaangażowanych w opiekę i wychowanie podopiecznych przez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do supervizji.
12.	Dalsza praca nad zapewnieniem stabilnego środowiska wychowawczego dla podopiecznych celem minimalizacji zjawiska samowolnego opuszczania domu przez wychowanków.
13.	Tworzenie warunków do realizacji zadań Domów na najlepszym standardzie opieki i wychowania, z uwzględnieniem możliwości pogłębionej współpracy i rzetelnej weryfikacji dotyczącej bieżącego ich funkcjonowania, w tym metod i efektywności pracy, podejmowanych działań i inicjatyw wobec dzieci, czy form pożądaných i akceptowalnych oddziaływań.
14.	W ramach funkcjonowania i realizacji zadań w jednostce w Zespole ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń zatrudnionych jest 2 pracowników. Biorąc pod uwagę dotąd nie realizowane zadania np. kontrolne oraz dążenie do poprawy jakości i kompletności realizacji zadań konieczne jest utworzenie oddzielnego, samodzielnego stanowiska pracy dla osoby, która będzie zajmowała się obsługą placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w powiecie łęborskim, prowadzeniem spraw wychowanków umieszczonych w pieczy instytucjonalnej poza naszym powiatem oraz kompleksową obsługą i pracą merytoryczną z osobami usamodzielnianymi. Doświadczania

	wskazują, że funkcjonujące placówki wymagają intensywnej pracy merytorycznej oraz wdrażane są tu zadania kontrolne, które dotąd nie były realizowane w przyjętej formule. Aby zapewnić odpowiednią realizację zadań w zakresie kontroli placówek oraz świadczonego wsparcia merytorycznego, a także zadań na rzecz usamodzielniania wychowanków zasadnym jest zapewnienie etatu w tym zakresie. Zadania te obecnie są realizowane w ograniczonym zakresie, przewiduje się w miarę możliwości, do czasu zabezpieczenia tej potrzeby, realizacji zadań także na zasadzie zlecenia, przez wsparcie zewnętrznych specjalistów.
Usamodzielnianie wychowanków	
15.	Realizacja procesów usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą obejmujących wsparcie merytoryczne, finansowe i rzeczowe. Wdrażanie standardów w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej obowiązującego w Powiecie Lęborskim zgodnie ze zindywidualizowanymi potrzebami i możliwościami tych osób. Należy, biorąc pod uwagę indywidualne możliwości, zasoby, a także ograniczenia i trudności wychowanków wynikających z ich sytuacji życiowej, dążyć do udzielenia adekwatnego monitorowanego wsparcia. Rozważenia wymaga wprowadzenie zasad kwalifikowalności osób do pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym, z uwzględnieniem w szczególności płci osób wspólnie zamieszkujących i np. przebywanie w ośrodkach wychowawczych, tak aby zapewnić tym osobom właściwe warunki usamodzielniania – bezpieczeństwa, rozwoju, nauki, integracji ze środowiskiem.
16.	Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – realizacja przedsięwzięć w formie zajęć, specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz spotkań informacyjno – edukacyjnych dla osób opuszczających pieczę zastępczą oraz współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie. Należy, realizując i planując działania wspierające usamodzielnianych wychowanków, uwzględnić kontynuację zadań w ramach dotychczasowego projektu (także we współpracy z Regionalnym Centrum Młodzieży) oraz sytuację braku możliwości dalszego współfinansowania tych działań z zewnętrznych środków z EFS.
17.	Zabezpieczenie finansowania mieszkania chronionego treningowego w postaci zapewnienia środków na bieżące funkcjonowanie i eksploatację mieszkania (ponieważ przebywają tu osoby o niskich dochodach i trudnej sytuacji) wraz z zaplanowaniem koniecznego stopniowego remontu - kuchni oraz zapewnieniem wynagrodzenia dla osoby opiekującej się tym mieszkaniem, tak aby utrzymać tu poziom merytoryczny w zakresie usług społecznych – w zakresie realizacji kontraktu i IPU wychowanka. Obecnie posiadane środki na ten cel nie dają w pełni rękojmi należytego wykonywania pracy indywidualnej z mieszkańcami w obszarze jego uspołeczniania i intensywnej pracy socjalnej, a także prowadzenia rzetelnej dokumentacji.

VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań

Potrzeby w zakresie realizowanych zadań	
1.	Poprawa warunków lokalowych, z uwzględnieniem funkcjonowania PCPR jako odrębnej jednostki oraz zapewnienia pomieszczeń dla przyjmowania interesantów z zachowaniem poufności danych wrażliwych, a także możliwości składowania akt. W przypadku wdrożenia w kolejnym roku budżetowym zmiany siedziby jednostki - uwarunkowane etapami realizacji projektu Starostwa Powiatowego pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim, należy dokonać szczegółowej analizy formalno-organizacyjnych i technicznych zmian i potrzeb w tym zakresie oraz zapewnić ich realizację także w aspekcie kadrowym i finansowym.
2.	Zapewnienie pracownikom jednostki wynagrodzenia za pracę, aby odpowiadało ono w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.
3.	Zapewnienie środków ochrony pracowników, w szczególności wykonujących zadania w terenie – preparaty dezynfekujące, przeciw wszawicy oraz rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa w przypadku agresywnych zachowań interesantów.
4.	Zapewnienie możliwości realizacji zadań w terenie z wykorzystaniem służbowego środka transportu - gdzie nie ma możliwości wykorzystania samochodów prywatnych do celów służbowych, w szczególności do przewozu osób np. w sytuacji umieszczania osób małoletnich w pieczy zastępczej, dojazdów na zespoły organizowane poza terenem powiatu, kontroli w rodzinnej pieczy zastępczej, wywiadu środowiskowego rodzin biologicznych dla celów ustalenia odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej i alimentacji oraz prowadzenia kontroli i wizji lokalnych w ramach zadań w zakresie dofinansowań z PFRON.
5.	Zabezpieczenie możliwości podnoszenia kwalifikacji osób zaangażowanych w PCPR w realizację zadań – w szczególności z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w szczególności poprzez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych studiach podyplomowych, szkoleniach czy warsztatach, a także dostępu do supervizji.

Spis tabel

TABELA 1. KOMÓRKI ORGANIZACYJNE I SAMODZIELNE STANOWISKA PRACY PCPR W ŁĘBORKU	5
TABELA 2. WYDATKI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁĘBORKU W 2021 ROKU	8
TABELA 3. WYCHOWANKOWIE PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ	15
TABELA 4. LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE I INSTYTUCJONALNE	16
TABELA 5. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO	17
TABELA 6. IŁOŚĆ RODZIN BIORĄCYCH UDZIAŁ W SZKOLENIU KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA W LATACH 2006 - 2021	22
TABELA 7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ I WYNAGRODZEŃ POWIATU ŁĘBORSKIEGO ZREALIZOWANYCH NA RZECZ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2021 ROKU	26
TABELA 8. WYDATKI Z BUDŻETU POWIATU ŁĘBORSKIEGO NA RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ	28
TABELA 9. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012 - 2021	30
TABELA 10. IŁOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W NICH UMIESZCZONYCH W POWIECIE ŁĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2021	32
TABELA 11. IŁOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W RODZINNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ŁĘBORSKIM W LATACH 2012 – 2021 (WG STANU NA 31 GRUDNIA DANEGO ROKU)	33
TABELA 12. LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2021	34
TABELA 13. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 R. W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2021	36
TABELA 14. WYCHOWANKOWIE PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ	37
TABELA 15. SKIEROWANIA DZIECI DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO	38
TABELA 16. LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH INSTYTUCJONALNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ	39
TABELA 17. STAN ZATRUDNIENIA W PLACÓWKACH OPIEKUNCTWA – WYCHOWAWCZYCH POWIATU ŁĘBORSKIEGO WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA	39
TABELA 18. DZIAŁANIA PCPR W ŁĘBORKU W RAMACH PROJEKTU PN. WSPARCIE POSTĘPU – ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH W POWIECIE ŁĘBORSKIM	46
TABELA 19. DZIAŁANIA PCPR W ŁĘBORKU W RAMACH PROJEKTU PN. CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W POWIECIE ŁĘBORSKIM	53
TABELA 20. DZIAŁANIA PCPR W ŁĘBORKU W RAMACH PROJEKTU PN. CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W POWIECIE ŁĘBORSKIM.	72
TABELA 21. LICZBA OSÓB PRZYJĘTYCH DO DPS 1 NA MIEJSCA DLA OSÓB PSYCHICZNIE CHORYCH	74
TABELA 22. BILANS LICZBY MIEJSC I MIESZKAŃCÓW W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO W 2021 ROKU	75
TABELA 23. LICZBA OSÓB, KTÓRE ODESZŁY Z DPS	75
TABELA 24. PRZYJĘCIA OSÓB DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE ŁĘBORSKIM	75
TABELA 25. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO PRZEZ DOMEK POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO W 2021 ROKU	78
TABELA 26. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO PRZEZ DOMEK POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO W 2021 ROKU	79
TABELA 27. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2009 – 2021	82
TABELA 28. ZESTAWIENIE PRZYZNANYCH LIMITÓW ŚRODKÓW PFRON Z ICH WYKORZYSTANIEM W 2021 ROKU	83
TABELA 29. ZESTAWIENIE PRZYZNANYCH LIMITÓW ŚRODKÓW PFRON DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA SPORT, KULTURĘ, REKREACJĘ I TURYSTYKĘ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	85
TABELA 30. UCZESTNICY WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA	86
TABELA 31. REALIZACJA PROGRAMU PN. AKTYWNY SAMORZĄD W 2021 ROKU	89
TABELA 32. IŁOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2006 – 2021	92
TABELA 33. IŁOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	93
TABELA 34. IŁOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ZE WZGLĘDU NA SYMBOL PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W 2021 ROKU	94

Spis wykresów

WYKRES 1. WYCHOWANKOWIE PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ	15
WYKRES 2. LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE I INSTYTUCJONALNE	16
WYKRES 3. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO	17
WYKRES 4. WYDATKI Z BUDŻETU POWIATU ŁĘBORSKIEGO NA RODZINĄ ZASTĘPCZĄ	28
WYKRES 5. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO	30
WYKRES 6. IŁOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W NICH UMIESZCZONYCH W POWIECIE ŁĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2021	32
WYKRES 7. WSPÓŁFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO	36
WYKRES 8. SKIEROWANIA DZIECI DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO W LATACH 2006 – 2021	38
WYKRES 9. PRZYJĘCIA OSÓB DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE ŁĘBORSKIM	75
WYKRES 10. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2009 – 2021	82
WYKRES 11. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW WYPŁACONYCH W RAMACH PROGRAMU PN. AKTYWNY SAMORZĄD W LATACH 2012 – 2021	89
WYKRES 12. IŁOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2006 – 2021	92

Załącznik nr 1 - Sprawozdania z efektów pracy PCPR w Lęborku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim

Niniejsze sprawozdanie przygotowano w związku z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który wskazuje, iż *do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy* – w syntetycznym ujęciu, natomiast w szerszym zakresie opis funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu lęborskiego ujęto w rozdziale III sprawozdania z działalności jednostki.

Zadania Działu Pieczy Zastępczej realizowane były w oparciu o następujące akty prawne i uregulowania wewnętrzne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 821, ze zm.),

akty wykonawcze:

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 274, poz. 1620),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011 roku, nr 272, poz. 1609);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 roku w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1303),

uregulowania prawa miejscowego i wewnętrzne:

- uchwała Nr XV/119/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2020 – 2022;
- uchwała nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim (wcześniej obowiązywała w tym zakresie uchwała Nr 233/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 sierpnia 2020 roku),
- uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- zarządzenie Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zarządzenie nr 11/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 21 stycznia 2020 roku w sprawie wprowadzenia Wewnętrznych procedur w zakresie umieszczania dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,

- zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
- zarządzenia nr 20/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 7/2021 roku z 1 marca 2021 roku i nr 8/2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku.)
- zarządzenia nr 22/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 16 września 2021 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 8/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 1 marca 2021 roku i nr 9/2020 z dnia 21.01.2020 roku).

Zgodnie z art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot któremu starosta zlecił realizację tego zadania. W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej. Zgodnie z zarządzeniem Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. W strukturach PCPR funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z przyjętymi w 2019 roku zmianami regulaminu organizacyjnego jednostki zadania dotyczące pieczy zastępczej należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe¹⁴.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje w następującym składzie:

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 3 osoby,
- specjaliści pracy z rodziną – 2 osoby (w tym 1 osoba zatrudniona w ramach projektu CUS¹⁵),
- Zespół w strukturze organizacyjnej funkcjonuje w ramach Działu Pieczy Zastępczej, który podlega Kierownikowi Działu,
- ponadto zadania w ramach umów cywilno-prawnych w 2021 roku, przede wszystkim w ramach CUS, realizowali:

¹⁴ Zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przyjętego uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku.

¹⁵ CUS – oznacza projekt pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim – szerzej w rozdziale III.4.3 Sprawozdania z działalności PCPR w Lęborku

- psycholog (oceny predyspozycji i motywacji kandydatów, diagnozy psychofizyczne osób małoletnich oraz szkolenie kandydatów) – 1 osoba
 - psycholog (poradnictwo psychologiczne – 1 osoba
 - psycholog (poradnictwo psychologiczne, terapia psychologiczna i prowadzenie spotkań grupy wsparcia pieczy zastępczej) – 1 osoba
 - psycholog (dla opiekunów zastępczych) – 2 osoby
 - psycholog (diagnozy specjalistyczne psychotraumatologiczne seksuologiczne) – 2 osoby
 - psycholog (superwizja) – 1 osoba
 - psycholog prowadzący szkolenie tematyczne – 1 osoba
 - pedagodzy (poradnictwo, diagnozy psychofizyczne, diagnozy pedagogiczne, terapia pedagogiczna) – 2 osoby, w tym 1 osoba w ramach CUS,
 - psychiatra – 1 osoba
 - doradca zawodowy - 1 osoba
 - logopeda – 1 osoba
 - hipoterapia – 1 osoba
 - terapia biofeedback – 1 osoba
 - dietetyk – 1 osoba
 - fizjoterapeuta – 2 osoby
 - terapeuta integracji sensorycznej – 1 osoba
 - trening umiejętności społecznych i zajęcia grupowe terapeutyczno-uspołeczniające z elementami treningu zastępowania agresji – 1 osoba
 - zajęcia ogólnorozwojowe prowadzone Metodą Dobrego Startu – 1 osoba
 - instruktor nauki jazdy kat. B (szkoła jazdy) – 1 osoba
 - prowadzący kurs pircingu i kurs trenera personalnego i instruktora siłowni (firmy szkoleniowe) – 2 osoby
 - korepetytorami (matematyki, fizyki, j. polskiego, chemii, j. angielskiego) – 6 osób
 - prowadzący zajęcia uspołeczniające, ogólnorozwojowe, rozwoju zainteresowań - na pływalni, piłki nożnej, park trampolin – 3 osoby
 - prowadzący warsztaty umiejętności rodzicielskich w zakresie ich samorozwoju, samoświadomości i autoprezentacji dla opiekunów zastępczych (podmiot prowadzący) – 1 osoba
 - podmioty realizujące zadania w zakresie przedsięwzięć edukacyjno-integracyjnych, spotkań integracyjnych i wycieczek dla rodzin zastępczych (podmioty) – 7 osób,
- oraz w ramach RPO WP pn. Wsparcie Postępu rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim (wskazano poniżej wyłącznie specjalistów wcześniej niewymienionych):
- ponadto PCPR w Lęborku współpracowało z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności) Dla Dzieci i Młodzieży w Lęborku, w którym nasi podopieczni (dzieci, młodzież i ich opiekunowie) objęci byli wsparciem zespołu psychologów i psychoterapeutów dla dzieci i młodzieży obejmującym: porady psychologiczne diagnostyczne, porady psychologiczne, sesje psychoterapii indywidualnej, sesje psychoterapii rodzinnej, sesje psychoterapii grupowej, sesje wsparcia psychospołecznego, wizyty, porady domowe lub środowiskowe.

- ponadto w Dziale Pieczy Zastępczej funkcjonował Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe, w którym zadania na rzecz pieczy zastępczej zadania realizowały (m.in. prowadzenie spraw w zakresie świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych, odpłatności, porozumień między powiatami, a także dotyczące usamodzielnianych wychowanków, itp.) – 2 osoby – specjaliści pracy socjalnej.

W okresie od 01.01.2021 roku do 31.12.2021 roku pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej obejmowali wsparciem łącznie 82 rodzin zastępczych i 135 podopiecznych. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali swoje obowiązki służbowe pracując w zadaniowym systemie pracy, w szczególności poruszając się w terenie swoimi samochodami wykorzystywanymi do celów służbowych (posiadając do tego wymagane, zlecone przez PCPR w Lęborku badania psychologiczne i lekarskie). Z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne związane z COVID-19 w okresach wzmożonej zachorowalności w 2021 roku wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych były okresowo ograniczone.

Niniejszym, przedstawia się poniżej realizację ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzony był w okresie sprawozdawczym oparciu o Zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Nabór do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka był procesem ciągłym przez cały rok, w każdym czasie funkcjonowania jednostki, ale także po godzinach pracy jednostki istnieje możliwość skontaktowania się i spotkania w tej sprawie. Ze względu na godziny dostępności siedziby możemy przyjmować osoby do godziny 19.30 w dni robocze. W ramach naboru kandydatów – ich pozyskania, w 2021 roku podjęto następujące działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

- 11.01.2021 roku – organizacja konkursu plastycznego promującego ideę rodzicielstwa zastępczego pt. „Rodzina to Skarb” skierowanego do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- 01.2021 roku – zaprojektowanie kalendarzy ściennych na 2021 rok promujących ideę rodzicielstwa zastępczego i rozesłanie go do wszystkich szkół funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego oraz gminnych i powiatowych instytucji współpracujących z naszą jednostką;
- 23.02.2021 roku – zamówienie i dystrybucja ulotek – broszur informacyjnych oraz plakatów w ramach kampanii informacyjnej o rodzicielstwie zastępczym;
- 10.2021 roku – powiatowa kampania promocyjna rodzicielstwo zastępcze – nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wraz z informacją o naborze na bezpłatne szkolenie dla kandydatów. Informacja o naborze kandydatów opublikowana była na stronach internetowych: szkół podstawowych i ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego,

gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej, urzędów gminnych i miejskich, powiatowego urzędu pracy, starostwa powiatowego, a także informacja o naborze odczytywana była przez księży w ramach ogłoszeń duszpasterskich;

- 06.10.2021 roku – audycja radiowa - wywiad z kierownikiem PCPR w Lęborku dla Radio Kaszebe dotyczący prowadzonego naboru na rodziny zastępcze oraz organizacji szkolenia w tym zakresie. Audycja prowadzona na żywo wraz z pytaniami dzwoniących do radio słuchaczy. Audycja emitowana cyklicznie przez kilka dni w Radio Kaszebe;
- 10.2021 roku - organizacja konkursu literackiego promującego ideę rodzicielstwa zastępczego na napisanie bajki pt. „Magia Rodziny” skierowanego do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- 12.2021 roku – zaprojektowanie kalendarzy ściennych na 2022 rok promujących ideę rodzicielstwa zastępczego i rozesłanie go do wszystkich szkół funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego oraz gminnych i powiatowych instytucji współpracujących z naszą jednostką.

2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone było w oparciu o ww. Zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W 2021 roku na podstawie działań kwalifikacyjnych w stosunku do osób ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, powołany Zespół do kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej dokonywał, w oparciu o złożoną przez rodzinę dokumentację, badania psychologiczne i pedagogiczne oraz analizę przeprowadzoną w miejscu zamieszkania, oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ocena ta, miała na celu wydanie rekomendacji w zakresie spełniania warunków przez rodzinę do sprawowania pieczy zastępczej, na podstawie której wydawano wstępne akceptacje spełniania warunków przez kandydatów wraz ze skierowaniem na szkolenie.

Zgodnie z art. 45 ustawy, po ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, na wniosek kandydatów wydaje się zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 42. W 2021 roku wydano 3 zaświadczenia kwalifikacyjne – 2 dla rodzin zastępczych niezawodowych oraz 1 dla rodziny zastępczej zawodowej.

3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

W 2021 roku szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone było przez dwóch trenerów na podstawie programu „Razem” – program szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej autorstwa Marka Hojczyka i Beaty Kowalczyk (zatwierdzany decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

nr DSR.I.83007.24.2017.AKU z dnia 27 lipca 2017 roku). Pierwszy cykl szkoleniowy rozpoczął się w dniu 18.03.2021 roku i trwał do 23.06.2021 roku, a następnie rodziny odbywały wymagane praktyki. Szkolenie to było kontynuacją naboru na szkolenie z końca roku 2020 roku jednak ze względu na sytuację epidemiologiczną nie było możliwości prowadzenia zajęć grupowych w tym okresie. Na szkolenie skierowanych było 31 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zaproszono osoby które wcześniej nie realizowały tego szkolenia. Moduł A – szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych ukończyło 17 osób. 3 osoby otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 2 osoby otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, natomiast 10 osób otrzymało świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej. 2 osoby nie otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia z uwagi na brak ukończenia i dostarczenia do Centrum karty ukończenia praktyk. Szkolenia nie ukończyło 14 osób (8 osób z powodu absencji na zajęciach, 3 osoby z powodu rozwiązania rodziny w trakcie trwania szkolenia, 2 osoby z uwagi na negatywną kwalifikację i 1 osoba z powodu zgonu). Kolejny cykl szkoleniowy rozpoczął się w dniu 22.11.2021 roku i jego zakończenie planuje się w I kwartale 2022 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 12 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniało zarówno kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jak i funkcjonującym już rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka badania psychologiczne. Badania te każdorazowo przeprowadzane były przez psychologa zatrudnionego na umowę cywilno-prawną w Centrum i odbywały się dla każdego kandydata po złożeniu przez nich wniosku oraz dla każdej funkcjonującej rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka – cyklicznie co dwa lata.

W 2021 roku badania psychologiczne określające predyspozycje i motywacje dokonano dla 45 rodzin – 74 osoby.

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w uwagi na brak kandydatów do pełnienia ww. funkcji.

5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

W 2021 roku w odpowiedzi na indywidualne potrzeby szkoleniowe przedstawicieli rodzin zastępczych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zorganizowało 8 szkoleń i warsztatów tematycznych prowadzonych przez specjalistyczne podmioty zewnętrzne – o następującej tematyce:

- 16.02.2021 roku - „Wpływ i znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka przebywającego w pieczy zastępczej” (10 osób)
- 17.02.2021 roku - „Wyznaczanie zasad i wyciąganie konsekwencji w środowisku domowym” (8 osób)
- 25.02.2021 roku - „Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” (4 osoby)
- 09.06.2021 roku - 16.08.2021 roku - warsztaty umiejętności rodzicielskich - samorozwój, samoświadomość i autoprezentacja (10 osób - 150 godzin warsztatów indywidualnych i grupowych) – edycja I i edycja II – dla kolejnych 10 osób jest w trakcie realizacji, a jej zakończenie planuje się w I kwartale 2022 roku,
- 04.10.2021 roku - 24.11.2021 roku - „Szkoła dla rodziców” – cykl 10 spotkań realizowanych dla mieszkańców powiatu, do którego przystąpiły także opiekunowie zastępczy (4 osoby)
- 26.11.2021 roku - warsztaty „Psychologiczne skutki izolacji porzucania dzieci” (20 osób)
- 07.12.2021 roku - „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju” (15 osób)
- 17.12.2021 roku - „Symptomy wykorzystania seksualnego – praca z dzieckiem obciążonym traumą” (17 osób),
- ponadto opiekunowi zastępczemu organizowano i dofinansowano kurs prawa jazdy kat. B.

6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku organizowało dla opiekunów zastępczych 4 spotkania grupy wsparcia. W dniu 26.04.2021 roku w spotkaniu uczestniczyło 7 osób, w dniu 29.06.2021 roku w spotkaniu brało udział 7 osób, w dniu 13.10.2021 roku uczestniczyło 8 osób, natomiast w dniu 01.12.2021 roku w grupie wsparcia brało udział 6 osób.

Ponadto w ramach zapewniania pomocy i wsparcia w 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku cyklicznie organizowało superwizję grupową i indywidualną dla opiekunów zastępczych. Łącznie w 2021 roku zapewniono przedstawicielom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka 46 godzin superwizji w ramach CUS i 8 godzin w ramach RPO WP WP¹⁶.

W dniu 20.11.2021 roku zorganizowano także grupowe spotkanie tematyczne - specjalistyczne poradnictwo rodzinne dla małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i ich opiekunów, w związku z panującą pandemią Covid-19. Poradnictwo dotyczyło stabilizacji emocjonalnej i psychicznej ww. W specjalistycznym poradnictwie uczestniczyło 25 osób (opiekunów wraz z podopiecznymi).

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniało wsparcie rodzinom zastępczym w postaci zabezpieczania małoletnich w rodzinach pomocowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego. Tryb i zasady udzielania tego wsparcia opisane są i ogólnodostępne - jako załącznik nr 7 - Zasady przyznawania rodzinnej pieczy zastępczej czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem oraz powierzenia pieczy zastępczej nad dzieckiem rodzinie pomocowej (uchwały nr 363/2021 Zarządu

¹⁶ RPO WP WP – projekt PCPR w Lęborku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego pn. Wsparcie Postępu – rozwój usług społecznych w powiecie lęborskim – realizowany do 28.02.2021 roku

Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim – wcześniej obowiązywała w tym zakresie uchwała Nr 233/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 sierpnia 2020 roku).

Łącznie w 2021 roku złożono 10 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. W przypadku 4 wniosków zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikało z choroby i hospitalizacji opiekuna zastępczego i dotyczyło to 6 dzieci na łączny okres dwóch miesięcy. Jednokrotnie zabezpieczono dzieci w rodzinie pomocowej, z uwagi na wyjazd do sanatorium opiekunki zastępczej i dotyczyło to 2 dzieci na okres jednego miesiąca. Natomiast w pięciu przypadkach zabezpieczenie dzieci w rodzinach pomocowych wiązało się z krótkimi, planowanymi wyjazdami opiekunów zastępczych i dotyczyło 3 podopiecznych na łączny okres 24 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Rodzinom tym, godnie z obowiązującymi przepisami udzielano przysługujące świadczenia finansowe.

Ponadto w dniu 25.11.2021 roku Centrum zorganizowało webinarium dla osób usamodzielnianych ale także opiekunów usamodzielnienia z powiatu lęborskiego, którymi są najczęściej opiekunowie zastępczy nt. „Proces usamodzielniania osób opuszczających pieczę zastępczą”. Materiały z tego spotkania (prezentacja) dostępne są na stornie internetowej jednostki. Celem udzielenie wsparcia informacyjnego dla opiekunów w tym zakresie przygotowano i rozpowszechniano także informatory szczegółowo przedstawiające proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej. Przekazywane są tu opiekunom zastępczym informacje o pomocy i wsparciu dla ich podopiecznych – przyszłych usamodzielnianych wychowankach np. w formie funkcjonującego mieszkania chronionego oraz świadczeń – przysługujących w zwiększonej wysokości (zgodnie z uchwałą Nr 233/2020 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 sierpnia 2020 roku zmieniona uchwałą Nr 263/2021 z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim).

Ważnym aspektem zapewnianym dla zapewniania pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka jest prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny – to miejsce – odrębne mieszkanie dwupokojowe, z kuchnią i łazienką – dla realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w projekcie - prowadzenie działań np. grup wsparcia pieczy zastępczej, superwizji ale także wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, konsultacji i warsztatów oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. W warunkach funkcjonowania PCPR nie było miejsca na prowadzenie w/w działań. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęło na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju. Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były tu w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia.

7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podpisało w dniu 04.01.2021 roku umowę na świadczenie usług wolontaryjnych z jedną osobą. Z uwagi na liczne utrudnienia pandemiczne

organizacja wsparcia wolontaryjnego była utrudniona. Udało się skorzystać ze wsparcia wolontariusza w łącznym wymiarze 14 godzin. W dniu 07.01.2021 roku wolontariusz świadczył wsparcie dla osób usamodzielnieniach z rodzinnej pieczy zastępczej w wymiarze 2 godzin, natomiast w dniach 24.02.2021 roku, 25.02.2021 roku oraz 26.02.2021 roku pomagał w organizacji konkursu plastycznego pt. „Rodzina to skarb” promującego ideę rodzicielstwa zastępczego w powiecie lęborskich w wymiarze 12 godzin.

W zakresie organizowania wolontariatu w tut. jednostce funkcjonują podstawowe wytyczne i dokumenty określone w załączniku nr 17 (17a-17e) pn. Wolontariat w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zarządzenia nr 20/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 7/2021 z 1 marca 2021 roku i nr 8/2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku.).

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało współpracę ze środowiskiem lokalnym, która służyła realizacji zadań ustawowych oraz promocji rodzicielstwa zastępczego. W ramach współpracy PCPR był w stałym kontakcie z ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego i realizował liczne działania zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy, w których uczestniczyli głównie pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny. W zakresie zabezpieczenia dzieci w pieczy wspomagano inne powiatowe centra pomocy rodzinie. W sprawach dotyczących małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej podejmowano współpracę z sądami, a także zespołem kuratorskiej służby sądowej, a także z miejscową prokuraturą. Dokonując okresowej oceny sytuacji dziecka i przygotowania planów pomocy dziecku każdorazowo współpracowano z przedszkolami, szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, a także z ochotniczymi hufcami pracy. Współpracowano z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (poza współpracą w zakresie bieżącej działalności, przygotowania diagnoz, opinii i orzeczeń, zawarto tu porozumienie na nieodpłatne prowadzenie przez ich specjalistów Szkoły dla Rodziców), ośrodkami adopcyjnymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komendą Powiatową Policji w Lęborku oraz zewnętrznymi podmiotami lokalnymi, które świadczą usługi na rzecz dzieci i młodzieży, m.in. Regionalne Centrum Młodzieży, Klub Osiedlowy Baza, Młodzieżowy Dom Kultury czy Miejska Biblioteka Publiczna. Przykładami takiej współpracy na poziomie powiatowym są takie działania jak:

- 11.01.2021 roku – organizacja konkursu plastycznego promującego ideę rodzicielstwa zastępczego pt. „Rodzina to Skarb” skierowanego do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury w Lęborku;
- 21.09.2021 roku – 8-godzinne szkolenie on-line pt. „Aspekty psychologiczne przemocy w rodzinie” dla pedagogów i psychologów szkolnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, funkcjonariuszy policji oraz członków zespołów interdyscyplinarnych;

- przygotowanie we współpracy z przedstawicielem Policji, MOPS Lębork i pedagoga – filmów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie i podejmowania działań w przypadkach krzywdzenia dzieci – dostępne na stronie www.pcprlebork.pl;
- 04.10.2021 roku – powiatowa kampania promocyjna rodzicielstwo zastępcze – nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wraz z informacją o naborze na bezpłatne szkolenie dla kandydatów. Informacja o naborze kandydatów opublikowana była na stronach internetowych: szkół podstawowych i ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego, gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej, urzędów gminnych i miejskich, powiatowego urzędu pracy, starostwa powiatowego, a także informacja o naborze odczytywana była przez księży w ramach ogłoszeń duszpasterskich;
- 05.10.2021 roku – organizacja spotkania konsultacyjnego dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego;
- 06.10.2021 roku – audycja radiowa, wywiad dla Radio Kaszebe dotyczący prowadzonego naboru na rodziny zastępcze oraz organizacji szkolenia w tym zakresie. Audycja prowadzona na żywo wraz z pytaniami dzwoniących do radio słuchaczy. Audycja puszczana cyklicznie przez kilka dni w Radio Kaszebe;
- 20.10.2021 roku - organizacja konkursu literackiego promującego ideę rodzicielstwa zastępczego na napisanie bajki pt. „Magia Rodziny” skierowanego do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Lęborku;
- 07.12.2021 roku – spotkanie w sprawie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego.

Szczególną formą współpracy jednostki jest partnerstwo w projekcie CUS oraz udzielane granty powiatowe dla Regionalnego Centrum Młodzieży – organizacją pozarządową, która realizuje zadania na rzecz podopiecznych przebywających i usamodzielnianych z pieczy zastępczej. Oferowane tu wsparcie obejmuje: wsparcie mentora – biuro mentoringu – tzw. Wehikuł usamodzielnienia, wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe, pomoc konsultanta, pakiet usamodzielnienia – kontrakt Robinsona, integracja społeczna – rajdy, wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, warsztaty usamodzielnienia – stacjonarne i wyjazdowe, coaching.

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

W ramach poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniało¹⁷:

- poradnictwo i terapia – pedagogiczna (47 godzin),
- konsultacje i poradnictwo – konsultacje pedagogiczne (113 godzin),
- konsultacje i poradnictwo – konsultacje psychiatryczne (72 godziny),

¹⁷ Dane wskazano na podstawie postępu rzeczowo-finansowego, tj. na podstawie dowodów finansowych dlatego wskazane ilości godzin w poszczególnych okresach rozliczeniowych mogą stanowić niewielkie różnice.

- konsultacje i poradnictwo – konsultacje psychologiczne (9 godzin),
- poradnictwo i terapia – psychologiczne (167 godzin)
- poradnictwo (doradztwo) – zawodowe (6 godzin),
- terapie - fizjoterapia (69 godzin),
- terapie - hipoterapię (115 godzin),
- terapie - logopedyczna (262 godziny),
- terapie - biofeedback (162 godziny),
- terapie - dietetyczna (66 wizyt),
- terapie i mediacje – psychoterapię indywidualną (6 godzin),
- terapie - integracji sensorycznej (176 godzin),
- terapie - zajęcia ogólnorozwojowe prowadzone Metodą Dobrego Startu (53 godziny),
- terapie grupowa - trening zastępowania agresji (6 godzin),
- terapie grupowa - trening umiejętności społecznych (62 godziny),

ponadto PCPR do 02.2021 roku zapewniał terapie psychologiczne w ramach projektu RPO WP WP, które po jego zakończeniu są zapewniane w miarę potrzeb przez Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności) Dla Dzieci i Młodzieży w Lęborku. Do czasu jego uruchomienia realizowano w 2021 roku:

- terapia systemowa – 1 psycholog – 1 osoba – 4 godziny,
- psychoterapię traumatologiczną dzieci, które doświadczyły przemocy seksualnej – 2 dzieci – 15 godzin,
- terapię poznawczo-behawioralną – 3 osoby małoletnie – 2 psychologów - 6 godzin,
- terapię rodzinną – 1 psycholog – 2 osoby – 3 godziny,
- terapię psychotraumatologiczną – doświadczeń traumatycznych – 2 psychologów - 8 osób małoletnich – 11 godzin,
- terapię doświadczeń traumatycznych opiekunów zastępczych – 1 psycholog – 1 osoba – 1 godzina,

oraz wdrażało następujące przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej i ich opiekunów:

- superwizje indywidualne oraz grupowe – (54 godziny),
- specjalistyczne, pogłębione diagnozy małoletnich - (41 godzin),
- diagnozy psychofizyczne - (37 diagnoz),
- konsultacje z doradcą zawodowym – (6 godzin)
- warsztaty dla osób usamodzielnianych (6os. – 375 godzin)
- szkolenia kursy dla osób usamodzielnianych (kurs prawa jazdy, piercingu, trenera personalnego) refundacja/dofinansowanie dla 6 os.
- wsparcie edukacyjne - korepetycje przedmiotowe dla małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, języka niemieckiego, chemii i fizyki – (315 godziny)
- zajęcia o charakterze dydaktyczno-terapeutycznym – nauka pływania (660 godzin), zajęcia z piłki nożnej (52 godziny), zajęcia na trampolinach (24 godziny);
- organizacja czasu wolnego – kolonie/obozy (11 osób), półkolonie (7 osób);
- dofinansowania/refundacje do wizyt specjalistycznych u stomatologa i neurologa (12 wizyt)

- wyjazdy edukacyjno-integracyjne dla rodzin zastępczych wraz z małoletnimi (kulig rodzinny w Słajszewie, organizacja spływu kajakowego Piaśnicą, pikniku integracyjnego w Runowie, wyjazdu do Sea Park w Sarbsku, wyjazd do teatru Muzycznego w Gdyni, organizacja spotkania świątecznego z iluzjonistą oraz wyjazd do Przystanku Św. Mikołaja do Drzewiny), a także kulig zaprzęgami konnymi z ogniskiem integracyjnym i spotkaniem z alpakami.

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

W 2021 roku w ramach zapewniania pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą odbyło się 14 konsultacji z zatrudnionym w jednostce radcą prawnym, z których skorzystało 13 osób w łącznej ilości 7 godzin.

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

W 2021 roku zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka był powoływany 26 razy na okoliczność dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednakże w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a u dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Zespół dokonał okresowych ocen sytuacji 206 małoletnich. Zgodnie z wymogami ustawowymi, w związku z koniecznością przeprowadzania okresowej oceny sytuacji dziecka – sporządzono 33 plany pomocy dziecku oraz 173 modyfikacji planów pomocy dziecku. Pracownicy PCPR w Lęborku uczestniczyli także 39 razy w posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W zakresie dokumentowania ocen sytuacji dziecka w tut. jednostce funkcjonują podstawowe wytyczne określone w załączniku nr 9 (9a-9g) zarządzenia nr 20/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 7/2021 roku z 1 marca 2021 roku i nr 8/2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku.) oraz zarządzenia nr 22/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 16 września 2021 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 8/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 1 marca 2021 roku i nr 9/2020 z dnia 21.01.2020 roku).

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;

W ramach działalności diagnostyczno-konsultacyjnej pozyskiwano, szkolono i kwalifikowano osoby zgłaszające gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Działalność diagnostyczno-konsultacyjna w tym obszarze prowadzona była w oparciu o Zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia

rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zatrudniony na umowy cywilno-prawne w jednostce dwóch psychologów i pedagog, którzy świadczyli usługi polegające na prowadzeniu diagnoz kandydatów na opiekunów zastępczych oraz sprawujących pieczę zastępczą oraz poradnictwo dla tych osób, a także wsparcie psychologiczne i terapię dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto zapewniano konsultacje psychologiczne i pedagogiczne, a także diagnozy specjalistyczne dla rodzin zastępczych i przebywających tu podopiecznych w ramach realizowanych projektów. Szczegółowe dane w tym zakresie opisano w rozdziale III i ww. pkt 9 sprawozdania. Ponadto jednostce organizowano szkolenia o tematyce psychologiczno-pedagogicznej, które wymienione zostały w pkt 5, w szczególności warto tu wskazać następującą tematykę:

- 16.02.2021 roku - „Wpływ i znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka przebywającego w pieczy zastępczej” (10 osób)
- 17.02.2021 roku - „Wyznaczanie zasad i wyciąganie konsekwencji w środowisku domowym” (8 osób)
- 25.02.2021 roku - „Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” (4 osoby)
- 04.10.2021 roku - 24.11.2021 roku - „Szkoła dla rodziców” – cykl 10 spotkań realizowanych dla mieszkańców powiatu, do którego przystąpiły także opiekunowie zastępczy (4 osoby)
- 26.11.2021 roku - warsztaty „Psychologiczne skutki izolacji porzucania dzieci” (20 osób)
- 07.12.2021 roku - „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju” (15 osób)
- 17.12.2021 roku - „Symptomy wykorzystania seksualnego – praca z dzieckiem obciążonym traumą” (17 osób),

W ramach wspierania rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jednostka podejmowała działania w zakresie powrotu dzieci pod opiekę rodziców. W 2021 roku w wyniku podjętych działań i współpracy z innymi jednostkami pomocowymi 9 małoletnich zabezpieczonych w pieczy wróciło pod opiekę rodziców biologicznych. W ramach ww. Centrum przede wszystkim:

- współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, zakładami karnymi, aresztami śledczymi, domami pomocy społecznej,
- umożliwiało dostęp do konsultacji prawnych z zatrudnionym radcą prawnym,
- pomagało w sytuacjach wymagających zabezpieczenia rodzica biologicznego w domu pomocy społecznej,
- udzielało wsparcia z elementami mediacji w zakresie trudności komunikacyjnych pomiędzy rodzicami biologicznymi a opiekunami zastępczymi,
- udzielało pomocy w ustalaniu kontaktów, spotkań z rodzicami oraz urlopowań małoletnich do miejsca zamieszkania rodziców biologicznych,
- motywowano, w ramach cyklicznej współpracy koordynatorów z rodzicami biologicznymi a także na posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, do podejmowania współpracy z asystentami rodziny,
- motywowano do podejmowania pracy na rzecz powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych (praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, kadry specjalistycznej, zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka),

- wspierano i zachęcano do utrzymywania abstynencji alkoholowej i narkotykowej, podjęcia zatrudnienia, poprawy warunków mieszkaniowych (wskazywano możliwe drogi wyjścia z kryzysów objęcia pomocą – psychologiczną, terapeutyczną, w tym terapeuty uzależnień w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej),
- oferowano udział w prowadzonej w PCPR Szkoły dla Rodziców, programach korekcyjno-edukacyjnych i innych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zapewniano możliwość dogodnego i przyjaznego, zbliżonego do warunków domowych miejsca spotkania dzieci z rodzicami.

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

W 2021 roku przeprowadzane badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, były w oparciu o Zarządzenie nr 12/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na podstawie ww. procedur zatrudniony w jednostce na umowy cywilno-prawną psycholog oraz pedagog przeprowadzili z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka spotkania diagnostyczne uwieńczone wydanymi opiniami pedagogicznymi oraz opiniami o posiadaniu przez osoby badane predyspozycji i motywacji do pełnienia ww. funkcji. Przeprowadzono badania dotyczące kandydatów przez psychologa i pedagoga dla 24 osób (13 rodzin). Jednocześnie w stosunku do kandydatów odbywała się wizyta w miejscu ich zamieszkania, celem przeprowadzenia analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7. Analizy każdorazowo dokonywał kierownik Działu Pieczy Zastępczej.

14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

W ramach poradnictwa które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego dla rodzin zastępczych w jednostce zatrudnieni są na umowy cywilno-prawne psycholog i pedagog - świadczyli usługi polegające na prowadzeniu poradnictwa. Pedagog udzielał tu wsparcia 44 razy – dla 14 osób. Dla poszerzenia możliwości wsparcia w ramach poradnictwa zapewniono tu także specjalistów psychologa i pedagoga świadczących poradnictwo i konsultacje w ramach projektów.

Ponadto dla zachowania i wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego zapewniano wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, ale także innych specjalistów dla podopiecznych rodzin i RDD, tak aby wesprzeć opiekunów w pełnieniu ich funkcji i przeciwdziałając zjawisku wypalenia zawodowego.

Celem zachowania i wzmocnienia kompetencji opiekunów zastępczych w 2021 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty, które zostały wyszczególnione w pkt niniejszego sprawozdania, tym niemniej w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu na szczególną uwagę zasługują tu następujące przedsięwzięcia:

- 09.06.2021 roku - 16.08.2021 roku - warsztaty umiejętności rodzicielskich - samorozwój, samoświadomość i autoprezentacja (10 osób - 150 godzin warsztatów indywidualnych i grupowych) – edycja I i edycja II – dla kolejnych 10 osób jest w trakcie realizacji, a jej zakończenie planuje się w I kwartale 2022 roku oraz
- w dniu 20.11.2021 roku - specjalistyczne poradnictwo rodzinne dla małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i ich opiekunów, w związku z panującą pandemią Covid-19. Poradnictwo dotyczyło stabilizacji emocjonalnej i psychicznej ww. W specjalistycznym poradnictwie uczestniczyło 25 osób (opiekunów wraz z podopiecznymi).
- w dniu 26.11.2021 roku - wyjazdowe warsztaty edukacyjne dla opiekunów zastępczych z rodzin zawodowych, niezawodowych, spokrewnionych oraz rodzinnych domów dziecka. Warsztaty dotyczyły tematyki – „Psychologiczne skutki izolacji i porzucania dzieci”. Odbłyły się w cyklu jednodniowym i uczestniczyło w nich 20 osób. Każdy uczestnik miał zapewniony transport na warsztaty oraz wyżywienie,

Ponadto, celem przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu opiekunów zastępczych w 2021 roku zorganizowano 4 grupy wsparcia oraz zapewniono 54 godziny superwizji indywidualnej i grupowej. Zorganizowano także 5 wyjazdów edukacyjno-integracyjnych dla rodzin zastępczych wraz z małoletnimi (kulig rodzinny w Słajszewie, organizacja spływu kajakowego Piaśnicą, pikniku integracyjnego w Runowie, wyjazdu do Sea Park w Sarbsku, wyjazdy do Teatru Muzycznego w Gdyni, organizację Świątecznego Spotkania Rodzin Zastępczych z iluzjonistą i paczkami świątecznymi oraz wyjazd do Przystanku Św. Mikołaja do Drzewiny). Ponadto, celem poprawy funkcjonowania i wzmocnienia dwoje opiekunów zastępczych bierze udział w cyklicznych terapiach indywidualnych prowadzonych w nurcie psychotraumatologicznym.

14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

W 2021 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu podnosili swoje kwalifikacje w formie szkoleń, ale także cyklicznie brali udział w superwizji prowadzonej przez psychologa – superwizora (12 spotkań po 3 godziny). Poniższa tabela przedstawia szkolenie, w których brali udział zarówno koordynatorzy jak pracownicy realizujący zadania na rzecz pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu.

Lp.	Imię i nazwisko stanowisko	Kurs/szkolenie
1.	Sylvia Bielamowicz-Kapel Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	„Koordynator pieczy zastępczej – organizacja pracy” „Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej”
2.	Patrycja Glubiak Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	„Koordynator pieczy zastępczej – organizacja pracy” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać”
3.	Kamila Lukowska Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	„Koordynator pieczy zastępczej – organizacja pracy” „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej” „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju”

Pozostałe osoby:

1.	Zaneta Mazur Psycholog	„Specyfika pracy z uczniem z opozycyjno-buntowniczymi zaburzeniami zachowania” „Praca terapeutyczna w nurcie schematu z osobowością”
----	---------------------------	---

		„Narzędzia psychoterapii – wprowadzenie do pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą w nurcie poznawczym” „Stres i wypalenie zawodowe” „Praca z osobowością histeryczną”
2.	Agnieszka Pietrzyk Pedagog	„Dostosowanie wymagań programowych i indywidualizacja pracy wychowawczej z uczniem” „Psychologiczne aspekty przemocy w rodzinie” „Stres i wypalenie zawodowe”
3.	dr Joanna Główniecka psycholog	„Seksuologia Kliniczna – Opiniowanie, Edukacja, Terapia” – studia podyplomowe „Stres i wypalenie zawodowe”
4.	Marta Maryniak Specjalista pracy z rodziną	„Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej”
5.	Emilia Rumińska- Malinowska Specjalista pracy z rodziną	„Koordynator pieczy zastępczej – organizacja pracy” „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej” „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju”
6.	Marta Hawruto Specjalista pracy socjalnej	„Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej” „Procedura odebrania dziecka zgodnie z orzeczeniem sądu” „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju”
7.	Michalina Bizewska Specjalista pracy socjalnej	„Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” „Arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel” „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej” „Seksualność dzieci i młodzieży w poszczególnych fazach rozwoju” „Postępowanie egzekucyjne w administracji”
8.	Joanna Dalkowska Kierownik Działu Pieczy Zastępczej	„Koordynator pieczy zastępczej – organizacja pracy” „Zachowania autodestrukcyjne i suicydalne u dzieci i młodzieży” „Seksualność podopiecznych w pieczy zastępczej” „Stres i wypalenie zawodowe” „Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać” „Mediacja jako narzędzie rozwiązywania konfliktów w pracy koordynatora pieczy zastępczej” „Prawne i merytoryczne aspekty działań podejmowanych w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” „Przedświadczenie spotkanie z psychoterapią”

15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

Sprawozdanie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w związku z faktem iż jest nim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu, składane jest rokrocznie wraz ze sprawozdaniem z działalności jednostki.

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu zgłosiło 5 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, celem poszukiwania dla nich rodziny przysposabiającej. Jednocześnie na mocy prowadzonych oddziaływań, w 2021 roku 8 dzieci zostało przysposobionych do rodzin adopcyjnych.

Ponadto w PCPR w Łęborgu przyjęto w zakresie dokumentowania zagładzania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną podstawowe druki określone w załączniku nr 13 (13a-13d) zarządzenia nr 20/2021 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu z dnia 15 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu. (wcześniej obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 7/2021 roku z 1 marca 2021 roku i nr 8/2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku).

17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniało wsparcie rodzinom zastępczym w postaci zabezpieczania małoletnich w rodzinach pomocowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego. Łącznie w 2021 roku złożono 10 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. W przypadku 4 wniosków zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikało z choroby i hospitalizacji opiekuna zastępczego i dotyczyło to 6 dzieci na łączny okres dwóch miesięcy. Jednokrotnie zabezpieczono dzieci w rodzinie pomocowej, z uwagi na wyjazd do sanatorium opiekunki zastępczej i dotyczyło to 2 dzieci na okres jednego miesiąca. Natomiast w pięciu przypadkach zabezpieczenie dzieci w rodzinach pomocowych wiązało się z krótkimi, planowanymi wyjazdami opiekunów zastępczych i dotyczyło 3 podopiecznych na łączny okres 24 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Ponadto, w ubiegłym roku jedna rodzina złożyła wniosek ubiegając się o przeszkolenie celem możliwości sprawowania funkcji rodziny pomocowej. Przeszła ona proces kwalifikacji i odbyła szkolenie, którego zakończenie planuje się na I kwartał 2022 roku.

Załącznik nr 2 - Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021-2027

Do zadań własnych powiatu wynikających z art.19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2268, ze zm.) należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o konsultacje z właściwymi terytorialnie gminami. Uchwałą Nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18.02.2021 roku przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021-2027. Celem ww. dokumentu jest przedstawienie problemów społecznych występujących w społeczności powiatu lęborskiego oraz wskazanie metod i kierunków działania, które będą je minimalizować i rozwiązywać. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu lęborskiego, a w szczególności tych, którzy zagrożeni są marginalizacją, poprzez ich włączenie społeczne.

Do realizacji Strategii zobowiązany jest samorząd powiatu oraz gmin, w szczególności jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz inne podmioty zaangażowane w realizację polityki społecznej. Głównym koordynatorem realizacji strategii z ramienia powiatu lęborskiego i realizatorem kierunków działań jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Kluczowa rola dla realizacji zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, oparta jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej samorządów powiatowego, gminnych i wojewódzkiego oraz sektora pozarządowego.

Zgodnie z rozdziałem IX pn.: „Monitoring i Ewaluacja” ww. Strategii, po zakończeniu roku kalendarzowego należy dokonać merytoryczną ocenę realizacji Strategii. Monitoring Strategii prowadzony jest w oparciu o określone wskaźniki. Źródłem pozyskania danych na potrzeby organizacji procesu monitoringu są dane z oceny zasobów pomocy społecznej, sprawozdań z działalności jednostek pomocy społecznej z powiatu lęborskiego oraz statystyk publicznych.

Z uwagi na powyższe, w celu przeprowadzenia wnikliwej oceny realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027 za rok 2021, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zwróciło się do jednostek pomocy społecznej oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku i wybranych organizacji pozarządowych o udostępnienie danych.

Szczegółowe zestawienie wskaźników realizacji działań za 2021 rok wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Priorytet I - RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU W RODZINIE			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
I.1.	Wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji	- Integracja środowiska rodzin poprzez zapewnienie rodzinom i jej członkom dostępu do poradnictwa specjalistycznego i terapii. - Uczestnictwo rodzin w integracyjnych przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych jako alternatywa aktywnego i pożądanego spędzania czasu wolnego. - Realizacja programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny. - Działania profilaktyczne oraz edukacyjno-informacyjne dla rodziców z zakresu kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich.	- ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne, rodzinne, itp.) – 1612os. - ilość osób korzystających z terapii w związku z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi – 42os. - ilość osób biorących udział w przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych organizowanych dla rodzin na terenie powiatu lęborskiego – 858 osób - ilość realizowanych programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny - 8 - ilość osób uczestniczących w projektach/programach wsparcia rodziny – 540os. - wartość środków finansowych wykorzystanych na rzecz wspierania rodzin powiatu lęborskiego – 771.757,57 zł - ilość działań z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej skierowanych do mieszkańców powiatu – 24 działań - ilość osób biorących udział w działaniach profilaktycznych oraz edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej – 213os.
I.2.	Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej	- Podjęcie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym zapewnienie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa. - Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom i osobom dotkniętym kryzysem. - Integracja instytucji i organizacji pozarządowych w celu budowania systemu skutecznej pomocy na rzecz rodziny i osób znajdujących się w kryzysie - Podjęcie inicjatyw popularyzujących działania OIK	- ilość osób zgłaszających się po pomoc do OIK (z uwzględnieniem kategorii problemu) – 121 osób, w tym: 1 osoba zakwalifikowana jako stosująca przemoc, 7 osób stosujących przemoc, zakwalifikowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego, 2 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, 7 osób doświadczających przemocy, 2 matki z dzieckiem, którym zapewniono pobyt w Hostelu i 102 osoby poszukujące specjalistycznego poradnictwa - ilość osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, mediacji) – 121 osób – poradnictwo socjalne, - 42 osoby – poradnictwo psychologiczne, 11 osób – poradnictwo prawne, - ilość osób korzystających z terapii – 29 osób, w tym 16 dzieci - ilość osób, którym zapewniono pobyt w hostelu – domu dla matek (ojców) z dziećmi lub kobiet w ciąży – 4 osoby, w tym 2 dzieci. - ilość przeprowadzonych szkoleń – 1 szkolenie - ilość osób biorących udział w szkoleniach – 50 osób - ilość partnerów, z którymi podjęto współpracę – 117 partnerów - ilość zawartych porozumień – 3 porozumienia - ilość osób, wobec których podjęto działania oparte na porozumieniu lub współpracy – 4 osoby - ilość wdrożonych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – 3 projekty - ilość inicjatyw popularyzujących działania OIK – 28 inicjatyw - ilość i rodzaj materiałów informacyjnych - 300 szt.- „Vademekum antyPrzemocy”, 600 szt.- ulotki składane, 1000 szt. – ulotki dwustronne, 100 szt. – kalendarze na rok 2022, 50 szt. – płyty z filmikami edukacyjnymi, 5 – artykułów w mediach lokalnych.
I.3.	Podjęcie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska	Doskonalenie systemu profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiar przemocy w rodzinie poprzez:	- ilość dostępnych form wsparcia specjalistycznego – 18 form wsparcia - ilość osób korzystających ze wsparcia w zakresie przemocy w rodzinie – 52os.

	przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy	a) wdrażanie form wsparcia specjalistycznego, b) doskonalenie i poprawę infrastruktury pomocowej dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową 2. Zapewnienie dostępnego dla mieszkańców powiatu bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego oraz możliwość uczestnictwa w terapii specjalistycznej 3. Zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i sytuacją kryzysową 4. Podejmowanie działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych na rzecz osób stosujących przemoc. 5. Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych w celu zmiany mentalności społeczności lokalnej w postrzeganiu zjawiska przemocy w rodzinie. 6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży na rzecz przeciwdziałania przemocy.	– ilość szkoleń, konferencji i osób w niej uczestniczących – kadry pomocy społecznej o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 1 szkolenie (50os.) – ilość osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, rodzinnego, itp.) – 121os. – poradnictwo socjalne, - 42 osoby – poradnictwo psychologiczne, 11os. – poradnictwo prawne, 14os. – poradnictwo pedagogiczne, 25os. – poradnictwo rodzinne – liczba osób korzystających z terapii specjalistycznej krótkoterminowej – 29os., w tym 16 dzieci – ilość dostępnych miejsc zapewnienia schronienia dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową – 3 miejsca (dla 3 matek z dziećmi i kobiet w ciąży) – liczba osób , którym zapewniono schronienie, w tym liczba dzieci – 4os., w tym 2 dzieci – ilość osób biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie – 26os. – ilość osób biorących udział w programie psychologiczno-terapeutycznym dla sprawców przemocy w rodzinie – 4os. – ilość zorganizowanych kampanii – 3 kampanie – liczba partnerów, z którymi podjęto współpracę, w celu realizacji kampanii 42 partnerów – ilość podejmowanych działań – 14 działań – ilość placówek objętych działaniami – 51 placówek – ilość materiałów wykorzystywanych do działań o charakterze profilaktycznym, 51 szt. „Vademekum antyPrzemocy”, 150 szt. ulotek składanych, 500 szt. ulotek dwustronnych, 33 szt. płyt z filmikami edukacyjnymi, 56 kalendarzy na 2022 rok, – ilość realizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych o zasięgu powiatowym – 3 programy
I.4.	Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie	1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich informacji, zastosowanie instrumentów rynku pracy. 2. Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków bezrobocia. 3. Wdrażanie różnych form aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych 4. Wspieranie idei samozatrudnienia oraz wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą.	– ilość osób bezrobotnych w powiecie – 2304 osoby – wskaźnik bezrobocia w powiecie – 10,3% stan na dzień 30.11.2021 – ilość ofert pracy – 2656 ofert – ilość programów i działań aktywizujących dla osób bezrobotnych – 4 programy i 7 działań aktyw. – ilość osób objętych pomocą finansową z tytułu bezrobocia – 403 osoby – ilość podejmowanych inicjatyw w celu wsparcia osób zagrożonych bezrobociem, ubóstwem – 7 – ilość osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej, 190os.-staż, 61os.-prace interwencyjne, 41os.-roboty publiczne, 5os.-bon zatrudnieniowy dla os. bezrobotnej do 30r.ż., – ilość osób z niepełnosprawnością objętych rehabilitacją zawodową – 2os.- dofinansowanie os. bezrobotnej, która ukończyła 50 r.ż., 13os. – bon na zasiedlenie, 131os. – szkolenia w tym: 90os. – szkolenia grupowe, 15os. – szkolenia indywidualne, 26os. – bony szkoleniowe – ilość przeprowadzonych szkoleń – 6 szkoleń – ilość osób podejmujących z powodzeniem działalność gospodarczą – 80os.
I.5.	Współpraca instytucjonalna – prawidłowa komunikacja i podnoszenie jakości usług świadczonych przez instytucje realizujące zadania polityki społecznej	1. Pogłębienie współpracy między instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz społeczności lokalnej – budowanie partnerskich relacji pomiędzy mieszkańcami, samorządem i instytucjami. 2. Bieżące prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych działających w powiecie na rzecz rodzin. 3. Opracowanie i wdrażanie projektów i programów związanych z podnoszeniem jakości życia. 4. Inicjowanie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.	– ilość inicjatyw podejmowanych w celu pogłębienia współpracy – 17 inicjatyw – ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin – 41 organizacji – ilość projektów/programów związanych z podnoszeniem jakości życia w powiecie łęborskim – 4 projekty/programy – ilość zorganizowanych kampanii tematycznych – 3 kampanie

Priorytet II - DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
II.1.	Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Wzmacnianie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej - – pozyskiwanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia rodzinnych domów dziecka i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej	– ilość dzieci w rodzinach zastępczych (umieszczonych i przebywających) – 108 osób umieszczonych, 135 przebywających w ciągu roku – ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka – 70 rodzin zastępczych, w tym: 7- rodziny zawodowe, 2- pogotowia, 16- rodziny zastępcze niezawodowe, 45- rodziny zastępcze spokrewnione oraz 6- rodzinne domy dziecka, – ilość kampanii promujących rodzinne formy pieczy zastępczej – 7 kampanii – ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 47 wychowanków, w tym: 10 - do domu rodzinnego, 12 - do rodziny zastępczej, 8 – do adopcji, 4 – do instytucjonalnej pieczy, 13 – program usamodzielnienia
		2. Wspieranie, wzmacnianie i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.	– ilość szkoleń i osób biorących udział w szkoleniach, skierowanych do rodzinnej pieczy zastępczej – 8 szkoleń, średnio wzięło w nich udział 12 osób – ilość spotkań grupy wsparcia – 4 spotkania – ilość spotkań superwizji dla rodzin zastępczych i liczba opiekunów biorących w nich udział – 46 superwizji, średnio wzięło udział po 10 osób,
		3. Zapewnienie warunków sprawowania pieczy zastępczej.	– ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej – 35 miejsc – ilość dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych – 8 osób – ilość dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej – 9 osób – ilość programów i wielkość środków finansowych uzyskanych ze źródeł zewnętrznych na finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej – tzw. dodatek wychowawczy – 517.714,00 zł – ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, psychiatryczne, socjalne, rodzinne, itp.), - 70 osób
		4. Podnoszenie kwalifikacji, umiejętności i rozwój działalności kadry systemu wsparcia rodzin na rzecz pieczy zastępczej	– ilość osób biorących udział w superwizji, kursach, szkoleniach oraz innych formach rozwoju zawodowego – 25 osób
II.2.	Podnoszenie standardu usług w istniejącej instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Utrzymanie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie zaspokajającym potrzeby umieszczenia dzieci z terenu Powiatu Lęborskiego.	– ilość miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu – 2 placówki, łącznie 28 miejsc, w tym: 27 – socjalizacyjnych, 1 miejsce interwencyjne, – ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 25 dzieci – miejsce socjalizacyjne, 1 dziecko- miejsce interwencyjne
		2. Zapewnienie usług na poziomie obowiązujących standardów.	– ilość pracowników w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 13 osób – ilość osób biorących udział w szkoleniach i formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 15 osób, w tym: 12 wychowawców i 3 specjalistów – ilość spotkań superwizji i liczba osób biorących w nich udział – 5 spotkań (12 wychowawców i 3 specjalistów), – ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 2 wychowanków - powrót do rodziny, 5 wychowanków - rozpoczęcie procesu usamodzielnienia, 1 wychowanek– ukończony 18 rok życia, 1 wychowanek – przeniesienie do innej placówki, 1 wychowanek– przeniesienie z miejsca interwencyjnego na socjalizacyjne – ilość wychowanków korzystających ze specjalistycznego wsparcia i pomocy w placówce i na zewnątrz – 22 wychowanków-indywidualne/grupowe zajęcia z psychologiem /pedagogiem/ terapię, 17 wychowanków-alpakoterapia, 7 wychowanków-hipoterapia, 17 wychowanków-arteterapia, 5 wychowanków-korepetycje, 3 wychowanków-zajęcia na siłowni/klubie sportowym
		3. Funkcjonowanie na terenie powiatu placówek wsparcia dziennego.	– ilość placówek (miejsc) wsparcia dziennego na terenie powiatu lęborskiego – 1 (40miejsc) – ilość osób korzystających z placówek wsparcia dziennego na terenie powiatu - 40 dzieci.

II.3.	System wsparcia dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	1. Realizacja programów usamodzielnienia.	– ilość wychowanków usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej – 8 wychowanków – ilość wychowanków usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 5 osób,
		2. Objęcie usamodzielnianych wychowanków wsparciem specjalistycznym - psychologiczno-pedagogicznym, socjalnym i prawnym.	– ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem specjalistycznym – 6 osób realizujących IPU – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem pedagogicznym – 4 osoby realizujące IPU – ilość wychowanków usamodzielnianych objętych wsparciem socjalnym – 0 – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych pomocą prawną – 0
		3. Udzielanie pomocy usamodzielniającym się wychowankom zgodnie z obowiązującymi przepisami np.: na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych czy zatrudnienia.	– ilość usamodzielniających się wychowanków otrzymujących pomoc na kontynuowanie nauki oraz kwota wypłaconych środków – 27 os.-165.116,00zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki oraz kwota wypłaconych środków – 10 os.-52.708,00zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie oraz kwota udzielonej pomocy – 4 os.-6662,00zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym udzielono pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia-1
		4. Zapewnienie wsparcia poprzez zapewnienie miejsc w mieszkaniu treningowym i w mieszkaniu chronionym dla wychowanków usamodzielnianych z pieczy zastępczej.	– ilość mieszkań chronionych w tym treningowych oraz liczba w nich miejsc – 1-3miejsca – ilość usamodzielnianych wychowanków korzystających z mieszkań chronionych – 2 os.
		5. Umożliwienie uczestnictwa wychowankom w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE.	– ilość wychowanków biorących udział w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE – 100 osób
		II.4.	Współpraca instytucjonalna - budowanie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie
2. Współpraca koordynatorów z ramienia organizatora rodzinnych form pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny z ośrodków pomocy społecznej, kuratorami, szkołą, policją, środowiskiem lokalnym.	– ilość kontaktów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny, kuratorami, szkołą, policją, itp. (w tym udział w Zespołach) - 320		
3. Współpraca na rzecz zapewnienia pełnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	– ilość kontaktów z przedstawicielami gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą – 375 godz.		
Priorytet III - WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
III.1.	Zwiększenie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością	1. Realizacja programów z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	– ilość programów realizowanych z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością - 8 – wysokość środków finansowych zaangażowanych na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością – 2.451.382,62zł
		2. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w projektach systemowych i konkursowych, a także współfinansowanych ze środków UE, PFRON	– ilość osób z niepełnosprawnością, biorących udział w projektach systemowych i konkursowych, współfinansowanych z UE – ok. 100os. – wysokość środków finansowych zaangażowanych na formy wsparcia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin – PWRmR, tzw. Żywiol, Aktywny Samorząd – 707.081,23 zł

		3. Najpełniejsze wykorzystanie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania uczestnictwa na turnusach rehabilitacyjnych i kwota dofinansowań – 70os. (81.860,00zł) – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz kwota dofinansowań – 130os. (675.446,90zł) – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier – w komunikowaniu, technicznych i architektonicznych oraz kwota dofinansowania – 149 os. 121.073,99zł – ilość osób przebywających w domach pomocy społecznej ze względu na chorobę-146 osób
		4. Zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.	– ilość osób z niepełnosprawnością objętych dofinansowaniami sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 89 osób – wysokość środków finansowych udzielonego dofinansowania – 20.000,00zł
III.2.	Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy	1. Działania na rzecz podwyższenia poziomu wykształcenia, kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością w ramach programu Aktywny Samorząd.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. – 79 osoby (411.897,19zł)
		2. Objęcie osób z niepełnosprawnością instrumentami i usługami na rynku pracy.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z doradztwa zawodowego – 17 osób – ilość osób korzystających z dofinansowania instrumentów rynku pracy, w szczególności do stażu oraz kwota dofinansowań - staż: 13 osób, kwota wypłaconego stypendium: 116.580,05 zł., szkolenia: 5 osób, kwota dofinansowań: 24.288,41 zł. – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do utworzenia działalności gospodarczej oraz kwota dofinansowań - 2 osoby, łączna kwota dofinansowań: 44.000,00 zł.
		3. Wspieranie i aktywizowanie działań pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnością.	– ilość zakładów pracy chronionej na terenie powiatu lęborskiego - 2 – wysokość środków finansowych na dofinansowania do utworzenia stanowisk pracy – liczba utworzonych stanowisk pracy i kwota dofinansowań - 4 osoby niepełnosprawne, dofinansowanie: 15.507,00 zł., refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego: 2 osoby, dofinansowanie: 50.000,00 zł.
III.3.	Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością	1. Rozpowszechnianie informacji z zakresu praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością.	– ilość udzielonych porad prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnością - 61 – ilość orzeczeń wydanych przez PZOON w Lęborku – 2.244 – ilość wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością - 895 – ilość wydanych kart parkingowych - 677
III.4.	Współpraca instytucjonalna – systemowa współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnością	1. Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym na rzecz osób z niepełnosprawnością	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem – 5 organizacji – wysokość środków finansowych udzielonego wsparcia organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu – 30.950,00zł – ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób
		2. Wspieranie działań podejmowanych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.	– ilość złożonych wniosków i wysokość pozyskanych środków – 4 (61.526,94zł)
		3. Wspieranie i propagowanie wydarzeń sportowych, kulturalnych, informacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnością.	– ilość imprez kierowanych do osób niepełnosprawnych - 1
		4. Rozwój wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością	– ilość wolontariuszy – 10os.

Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
IV.1.	Zwiększenie aktywności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu osób w wieku senioralnym.	1. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób w wieku senioralnym.	– ilość projektów realizowanych na rzecz seniorów - 13 – wartość środków finansowych na przedsięwzięcia realizowane na rzecz osób starszych – 696.774,59zł – ilość kampanii - 5
		2. Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji seniorów poprzez uwzględnienie ich potrzeb w ofercie wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych.	– ilość wydarzeń skierowanych dla osób starszych - 63 – ilość seniorów biorących udział w zajęciach wsparcia dziennego - 19 – ilość miejsc w domach pomocy społecznej - 146 – ilość miejsc w klubach seniora, placówkach wsparcia dziennego - 69
		3. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym - 12
		4. Udzielanie informacji seniorom o ich prawach i uprawnieniach.	– ilość osób korzystających z poradnictwa prawnego i socjalnego, mediacji - 395
		5. Rozwój wolontariatu na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość wolontariuszy - 10
IV.2	Rozwój pomocy instytucjonalnej dla osób w wieku senioralnym	1. Zapewnienie funkcjonowania instytucyjnej opieki dla osób starszych, somatycznie i psychicznie chorych w ramach domów pomocy społecznej i dostosowanie liczby miejsc do potrzeb społeczności powiatu.	– ilość miejsc w domach pomocy społecznej na terenie powiatu lęborskiego - 146 – ilość mieszkańców domów pomocy społecznej, w tym z powiatu lęborskiego 146 – ilość osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej - 5
		2. Bieżąca standaryzacja usług świadczonych w domach pomocy społecznej.	– ilość szkoleń dla pracowników domów pomocy społecznej i liczba osób w nich uczestnicząca - 10 szkoleń, 215 osób, średnio 21,50 osoby – ilość środków przeznaczonych na utrzymanie i podnoszenie standardów świadczonych usług – 8.000.574,85
		3. Tworzenie i promowanie miejsc i instytucji przyjaznych seniorom.	– ilość utworzonych instytucji i miejsc, form proponowanej pomocy – 1 Klub Seniora
IV.3.	Współpraca instytucjonalna na rzecz osób w wieku senioralnym wymagających pomocy	1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym oraz form świadczonego wsparcia - 12
		2. Rozwój współpracy instytucji pomocy społecznej oraz mieszkańców powiatu i ich rodzin w zakresie kierowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej.	– ilość decyzji kierujących wydanych osobom ubiegającym się o przyjęcie do domu pomocy społecznej - 41 – ilość osób powracających do środowiska rodzinnego - 1

Załącznik nr 3 - Raport z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2027

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1, ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U z 2020 r., poz. 218, ze zm.) w 2021 roku opracowano i realizowano powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, przyjęty uchwałą Uchwała nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027.

Zgodnie z rozdziałem VI Programu jest on ewaluowany przez cały okres jego realizacji a niniejszy raport stanowi realizację wskazania o składaniu przez tut. jednostkę raportu z jego realizacji.

Program jest skierowany do:

1. osób doświadczających przemocy, zagrożonych przemocą i uwięzionych w przemoc w rodzinie, w tym: dzieci i młodzieży; współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych; osób niepełnosprawnych, osób starszych,
2. osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. świadków przemocy,
4. społeczności lokalnej.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy współpracy m.in. z: miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej i Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu lęborskiego, Komendą Powiatową Policji w Lęborku, Sądem Rejonowym w Lęborku, Prokuraturą Rejonową w Lęborku, placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Kościołami, związkami wyznaniowymi funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Lęborku, Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu lęborskiego.

W poniższej tabeli przedstawia się wskaźniki realizacji zadań programu w poszczególnych kierunkach działań Programu i kolejno sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji załączników do Programu, tj.:

1. Powiatowym programem oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 – 2027, zgodnie z rozdziałem VI tego Programu,
2. Powiatowym programem psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 - 2027, zgodnie z rozdziałem X tego Programu,
3. Powiatowym programem profilaktycznym w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027, zgodnie z rozdziałem VI tego Programu,
4. Powiatowym programem pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2027.

OBSZAR I	Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna		
CEL:	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego.		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
Poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności, (w tym służb) na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.	– Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego w I kwartale każdego roku i udostępnianie jej wyników do publicznej wiadomości.	liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie - 1
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.	Prowadzenie kampanii o zasięgu powiatowym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	– Organizowanie kampanii skierowanych do mieszkańców powiatu lęborskiego. – Współpraca z prasą, wymiana informacji pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. – Przygotowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. – Upowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy na stronach internetowych, portalu społecznościowym.	liczba przeprowadzonych kampanii - 3 liczba opublikowanych artykułów prasowych - 5 liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów - 3 (1900szt.) liczba udostępnionych materiałów na stronach internetowych, portalu społecznościowym – 18
	Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi z terenu powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.	– Nawiązywanie współpracy z duchownymi, osobami prowadzącymi nauki przedmażeńskie w zakresie wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych przez nich działań. – Przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. – Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie duchownych, osób prowadzącymi nauki przedmażeńskie.	liczba zrealizowanych działań - 1 liczba przekazanych materiałów - 5 liczba kościołów, związków wyznaniowych, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 20
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych przez nie działań.	– Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami w zakresie wprowadzania elementów edukacji na temat przemocy w ramach prowadzonych przez nie działań. – Przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. – Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń działających na terenie powiatu lęborskiego.	liczba zrealizowanych działań - 2 liczba przekazanych materiałów - 3 liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 1
	Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	– Realizowanie działań określonych w Powiatowym programie profilaktycznym w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027 stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego programu.	liczba podjętych działań - 30 liczba osób objętych wsparciem - 52
Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego.	– Realizacja niniejszego Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027.	liczba zrealizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie - 1

OBSZAR II	Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
CEL:	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy.	Upowszechnianie baz danych w podległych pionach organizacyjnych.	Przekazywanie do PCPR w Lęborku aktualnych baz danych przesyłanych przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku.	liczba przekazanych baz danych - 4
	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- Poszerzenie oferty Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku poprzez podjęcie następujących działań: - Adaptacja budynku przy ul. Okrzei 15 w Lęborku poprzez przystosowanie części pomieszczeń do potrzeb Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, w tym części hostelowej – całodobowego pobytu o charakterze przejściowym - tymczasowy pobyt dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej jako zadanie polegające na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dla 10 osób (3 kobiet lub mężczyzn wraz z dziećmi), - Organizacja grup wsparcia i pomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin. - Prowadzenie zajęć uspołeczniających w celu wspierania rodzin w organizacji czasu wolnego. - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego psychologicznego - interwencyjna pomoc psychologiczna. - Uruchomienie dodatkowego telefonu informacyjno - interwencyjnego. - Prowadzenie poradnictwa prawnego grupowego dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie. - Organizowanie warsztatów umiejętności rodzicielskich. - Prowadzenie mediacji dla osób i rodzin w sytuacjach konfliktów, kryzysu w rodzinie. - Organizowanie zajęć terapeutycznych uspołeczniających dla dzieci i młodzieży. - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego psychologicznego indywidualnego. - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa rodzinnego - pedagogicznego. - Organizowanie terapii i psychoterapii indywidualnych. - Organizowanie kampanii informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej „Powiat Lęborski AntyPrzemocy”. - Zapewnienie opiekuna ośrodka wsparcia - Hostelu - dla osób przebywających w ośrodku wsparcia. - Funkcjonowanie Ośrodka Wsparcia - Hostelu.	liczba zrealizowanych działań - 16 liczba utworzonych miejsc w Hostelu - 0 liczba osób objętych wsparciem - 162
	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Podejmowanie wspólnie z instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi działań w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie organizacji pozarządowych.	liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie - 2

Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	– Opracowanie i przekazywanie do publicznej wiadomości, innych jednostek z terenu powiatu lęborskiego materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.	liczba opracowanych materiałów informacyjnych liczba szacunkowa odbiorców materiałów informacyjnych - 3
	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.	– Realizacja działań skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zgodnie z Powiatowym programem pomocy osobom oświadczającym przemoc w rodzinie, w tym: – prowadzenia poradnictwa prawnego grupowego dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie, prowadzenia konsultacji i poradnictwa specjalistycznego psychologicznego.	liczba osób uczestniczących w działaniach - 7
Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Realizacja procedury „Niebieska Karty” .	– Wszczywanie procedury „Niebieska Karta” z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemoc w rodzinie. – Przekazywanie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” właściwemu miejscowo przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego	liczba sporządzonych formularzy „NK – A” - 3 liczba przekazanych formularzy „NK - A” - 3
	Realizacja form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	– Realizacja działań skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zgodnie z Powiatowym programem pomocy osobom doświadczającym przemoc w rodzinie na lata 2021-2027, stanowiącym załącznik nr 4 do niniejszego programu oraz Powiatowym programem profilaktycznym w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego programu. – Organizacja grup wsparcia i pomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin. – Prowadzenie zajęć uspołeczniających w celu wspierania rodzin w organizacji czasu wolnego.	liczba opracowanych i zrealizowanych programów dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - 1 liczba osób uczestniczących w programach dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - 7 liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej - 5 liczba grup terapeutycznych - 2 liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne - 0 liczba grup wsparcia - 1 liczba osób uczestniczących w gr. wsparcia - 5
	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	– Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR – Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	liczba miejsc całodobowego pobytu w ośrodku interwencji kryzysowej - 8 liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, w tym w formie schronienia - 7
	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemoc w rodzinie.	– Udzielanie wsparcia osobom z terenu powiatu lęborskiego dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w uzyskaniu pomocy, w tym w formie schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania.	liczba osób, którym udzielono wsparcia w uzyskaniu pomocy w specjalistycznym ośrodku wsparcia - 0
	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	– Prowadzenie telefonu informacyjno - interwencyjnego dla osób z terenu powiatu lęborskiego.	liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemoc w rodzinie - 2 liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji - 35
	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie.	– Stosowanie przyjętej procedury postępowania podczas odbierania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego programu.	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie - 1 liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka, o których mowa w art.12a/liczba zażaleń/liczba zawiadomień - 0

OBSZAR III	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie		
CEL:	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi w tym obszarze.	Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Opracowanie i zamieszczanie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Lęborku informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie.	aktualizowane na stronach internetowych inf. zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie - 1
	Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku.	– Sporządzenie i aktualizacja informatorów dotyczących realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. – Przesyłanie informatorów z powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz gminom dwa razy do roku do dnia 30 stycznia i do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku.	przekazanie podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej - 9
Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Realizowanie programu korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego programu.	liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych - 2
	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Ewidencjonowanie danych dotyczących przeprowadzanych programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	liczba podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - 1 liczba osób, które przystąpiły do udziału w programach - 26 liczba osób, które ukończyły program - 8
	Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.	– Monitoring czy podejmowane działania prowadzą do zaprzestania stosowania przemocy przez uczestników programu	liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym - 26 liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie - 2 z poprzednich edycji
Realizowanie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań	Opracowanie i realizacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego	– Realizowanie programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego programu.	liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie - 1 liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych - 4 liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne - 4
	Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	– Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie - 0

OBSZAR IV			
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
CEL:			
Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI PCPR	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2021 rok (wg stanu na 31.12.2021 roku)
Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych pracowników w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- Sporządzanie corocznie diagnozy potrzeb szkoleniowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Zgłaszanie pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie do udziału w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach itp. w zakresie zjawiska przemocy, sposobów jej zapobiegania, świadczenia pomocy ofiarom przemocy, podejmowania działań wobec jej sprawców.	liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych - 1 liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 5
Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Wdrożenie instrumentów i narzędzi dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	Zapewnianie pracownikom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia - 5 liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych - 7 liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych - 5

1. Powiatowy program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 – 2027

Realizator programu sporządza końcowe sprawozdane rzeczowo – finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Lęborskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku składa także sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji programu do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, w przypadku uzyskania środków finansowych z budżetu Państwa oraz sprawozdanie statystyczne Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej każdego roku kalendarzowego.

Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzone są w celu:

- 1) powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- 2) rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- 3) kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- 4) uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- 5) zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstania przemocy w rodzinie;
- 6) zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- 7) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Program kierowany jest w szczególności do: dorosłych sprawców przemocy w rodzinie z terenu powiatu lęborskiego, osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych, osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno - edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii, osób, które w wyniku innych okoliczności zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym (kierowane przez kuratorów sądowych, Policję, terapeutów uzależnień, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodki pomocy społecznej oraz zespoły interdyscyplinarne lub osoby które z własnej inicjatywy chciałyby zmienić swoje zachowanie). Udział w programie jest bezpłatny.

Od stycznia do lutego 2021 roku kontynuowany był program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowany w oparciu o przyjęty uchwałą Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku Powiatowy program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2017-2020, rozpoczęty we wrześniu 2020 roku. W ramach programu w 2020 roku przeprowadzono zajęcia indywidualne z 13 uczestnikami, które podpisały kontrakt na udział w programie oraz 32 godziny zajęć grupowych. W 2021 roku przeprowadzono kolejne 28 godzin spotkań grupowych. Do programu realizowanego w okresie 2020/2021 przystąpiło 13 osób, a ukończyło go 6 uczestników.

W okresie od sierpnia do grudnia 2021 roku realizowano program korekcyjno – edukacyjny, dla osób stosujących przemoc w rodzinie, przyjęty uchwałą Uchwała nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu

Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027. Program obejmował spotkania indywidualne (łącznie przeprowadzono 13 godzin zajęć indywidualnych) i zajęcia grupowe (łącznie przeprowadzono 60 godzin). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku informowało jednostki organizacyjne pomocy społecznej Policję, Sąd, Prokuraturę o przewidywanym terminie realizacji programu w 2021 roku, zamieszczono informację o naborze uczestników na stronie internetowej swojej jednostki, portalu społecznościowym Facebook PCPR. Osoby zatrudnione w jednostce, realizujące zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przeprowadzały rozmowy na temat możliwości udziału w programie z osobami zgłaszającymi się osobiście, kierowanymi do udziału przez inne jednostki, przyjmowały deklaracje uczestnictwa oraz ustalały terminy spotkań kandydatów z osobami prowadzącymi program. Zajęcia programu były realizowane w małej grupie warsztatowej liczącej 13 osób. W trakcie programu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku nawiązywało kontakt z ośrodkami pomocy społecznej w Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej, Wicku i Cewicach, zaangażowanymi w rekrutację w celu motywowania osób do uczestnictwa w zajęciach indywidualnych i zajęciach grupowych programu. Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzone były przez zatrudnione na umowę zlecenie dwie osoby (kobietę i mężczyznę), które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,
- posiadały zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
- miały udokumentowany co najmniej 3 - letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W pierwszej kolejności przeprowadzone zostały zajęcia indywidualne programu, w trakcie których zgłaszający się do udziału byli zapoznawani z celami, dalszymi działaniami podejmowanymi w trakcie uczestnictwa w programie, podpisywali kontrakt, warunkujący udział w programie, sporządzano diagnozę wstępną uczestników. Po przeprowadzeniu zajęć indywidualnych osoby prowadzące program przeprowadzały zajęcia grupowe w łącznej ilości 60 godzin, które odbywały się co najmniej raz w tygodniu. Szczegółowa tematyka spotkań została opracowana przez osoby prowadzące zajęcia i była zgodna z celami programu. W trakcie trwania programu została również przeprowadzona diagnoza pogłębiona Uczestników.

W czasie realizacji programu realizowanego w 2021 roku problemem była niska frekwencja na zajęciach. U części osób zmieniła się sytuacja osobista (problem z zapewnieniem opieki nad małoletnimi, nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny, wynik prowadzonych postępowań karnych czy osadzenie w zakładzie karnym), co spowodowało że rezygnowali z udziału w programie. Poza tym czynnikiem determinującym niską frekwencję była słaba motywacja osób zakwalifikowanych do programu korekcyjno - edukacyjnego oraz brak współpracy z ich strony z pracownikiem socjalnym. Również osoby aktywne zawodowo miały problem z uczestnictwem w zajęciach, zwłaszcza gdy pracowały w delegacji. W trakcie realizacji programu, pomimo

podejmowania wielokrotnych prób motywowania do udziału w zajęciach i nawiązywania kontaktu z uczestnikami, 2 osoby zrezygnowały z uczestnictwa z powodu rozpoczęcia pracy w delegacji a 2 osoby nie usprawiedliwiły swojej nieobecności i nie udało się nawiązać z nimi kontaktu, 4 osoby przerwały swój udział z następujących powodów: 1 osoba po tym jak dostała postanowienie z Prokuratury Rejonowej o umorzeniu dochodzenia w jego sprawie, 2 osoby z powodu braku możliwości zapewnienia opieki małoletnim dzieciom, 1 osoba została osadzona w Zakładzie Karnym, 1 osoba nie podając konkretnego powodu. Ostatecznie 2 osoby ukończyły Program osiągając min. 80% obecności na zajęciach.

Kwota wydatkowana na realizację oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych w 2021 roku, zgodnie z przyjętym uchwałą Uchwała nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027 wyniosła: 15 360,00 zł. Środki na ten cel pochodziły z dotacji oraz budżetu powiatu lęborskiego. Z budżetu powiatu na realizację programu wydatkowano łącznie kwotę: 5.700,00 zł, z przyznanej Powiatowi Lęborskiemu dotacji na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2021 roku 9.660,00 zł. Z ww. środków pokryto w całości wynagrodzenia dla osób przeprowadzających program.

Łączna kwota wydatkowana na realizację oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych w 2021 roku wyniosła: 21.240,00 zł. Środki na ten cel pochodziły z dotacji oraz budżetu powiatu lęborskiego. Z budżetu powiatu na realizację programu wydatkowano łącznie kwotę: 8 640,00 zł. Natomiast łączna kwota dotacji przyznana Powiatowi Lęborskiemu na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2021 roku wyniosła: 12.600,00 zł.

Z ww. środków pokryto w całości wynagrodzenia dla osób przeprowadzających program, w tym: ze środków z budżetu powiatu:

- 2 940,00 zł na przeprowadzenie zajęć programu rozpoczętego w 2020 roku
- 5 700,00 zł na przeprowadzenie zajęć programu zrealizowanego w 2021 roku.

z dotacji:

- 2 940,00 zł na przeprowadzenie zajęć programu rozpoczętego w 2020 roku
- 9 660,00 zł na przeprowadzenie zajęć programu zrealizowanego w 2021 roku.

2. Powiatowy program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie 2021 - 2027

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono pierwszą edycję programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, przyjęty uchwałą Uchwała nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027.

Celem programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, poprzez oddziaływania psychologiczno - terapeutyczne. Cele szczegółowe obejmują: zmianę wzorców zachowań i postaw, sposobu myślenia, przekonań, stereotypów utrudniających budowanie partnerskich relacji, radzenie sobie z trudnymi uczuciami - gniew, złość, branie odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, nabywanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych, uwrażliwienie, odkrywanie empatii i wzmacnianie zachowań prospołecznych.

Uczestnicy programu podpisują kontrakt na udział, akceptując warunki uczestnictwa i zobowiązując się do poszanowania zasad współżycia społecznego. Program psychologiczno - terapeutyczny zakłada prowadzenie spotkań zawierających działania psychologiczne i/lub terapeutyczne w celu zmiany zachowań i postaw uczestników, co pozwala zmniejszyć ryzyko dalszego stosowania przez nich przemocy oraz wypracowuje z nimi techniki zwiększające zdolności samokontroli zachowań agresywnych i umożliwiające konstruktywne współżycie w rodzinie.

Zajęcia programu psychologiczno - terapeutycznego obejmują: 5 spotkań grupowych (czas trwania 1 spotkania: 2 godziny zegarowe) oraz 5 godzin zegarowych terapii indywidualnej dla każdego uczestnika. Spotkania ww. programu mogą być prowadzone przez wykwalifikowane osoby mające uprawnienia do prowadzenia zajęć psychologicznych i/lub terapeutycznych, tj. psychologa, terapeutę, które dodatkowo powinny posiadać udokumentowane doświadczenie zawodowe w pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

Zajęcia grupowe programu psychologiczno - terapeutycznego obejmują następujące treści merytoryczne:

1. Formy, oblicza i rodzaje przemocy (rodzaje przemocy, źródła przemocy, zrozumienie własnych zachowań);
2. Rozwiązywanie problemów, konfliktów z zachowaniem szacunku wobec członków rodziny (sposoby na wyrażanie swoich myśli, poglądów i uczuć, akceptacja siebie i innych);
3. Radzenie sobie z trudnymi uczuciami – gniew, złość (techniki radzenia sobie z gniewem i kontroli emocji w trudnych sytuacjach, konstruktywne sposoby wyrażania emocji);
4. Branie odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania: (przyczyny zachowań agresywnych, sposoby zapobiegania zachowaniom agresywnym, przewidywanie konsekwencji własnych zachowań, kształtowanie odpowiedzialności za swoje działania);
5. Przełamywanie stereotypów, postaw, przekonań dotyczących płci, pełnionych ról społecznych (zmiana sposobu myślenia i spojrzenia na ww. mity i stereotypy, przedstawienie badań i przykładów życia codziennego ukazujących rozwój ról społecznych we współczesnym świecie);
6. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych opartych na modelu porozumienia bez przemocy (zapoznanie z modelem porozumienia bez przemocy, praca nad komunikacją w rodzinie);
7. Nabywanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych (przedstawienie modeli wychowawczych wraz z ich dobrymi i złymi stronami, zrozumienie wpływu własnych słów i czynów na swoje dzieci);
8. Praca nad poczuciem własnej wartości, wzmacnianie osobistych zasobów (obniżenie poczucia niepokoju, wykorzystywanie zdobytych już umiejętności i posiadanych talentów do budowy relacji w rodzinie);
9. Odkrywanie empatii, tolerancja i wzmacnianie zachowań prospołecznych (uwrażliwienie, rozwój empatii, podnoszenie wiedzy i umiejętności wzajemnego poszanowania, profilaktyka bezkonfliktowego życia);
10. Zajęcia podsumowujące (podsumowanie zajęć, opracowanie indywidualnego planu działania na przyszłość).

Terapia indywidualna przeprowadzana w trakcie programu jest ukierunkowana na osobiste problemy uczestników, dostosowana do indywidualnych potrzeb. Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie został przeprowadzony w okresie od listopada do grudnia 2021 roku. Przystąpiły do niego 4 osoby, które podpisały kontrakt na udział w programie.

W ramach programu zrealizowano po 5 godzin zegarowych zajęć indywidualnych na 1 Uczestnika oraz 5 spotkań grupowych (po 2 godziny zegarowe). Wszyscy Uczestnicy ukończyli program.

Ocena skuteczności programu będzie monitorowana w okresie od 6 miesięcy do 2 lat po ukończeniu programu przez Realizatora programu - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Monitoring prowadzony będzie poprzez kontakt osobisty z osobą, która brała udział w programie oraz z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rejonowym, zespołami interdyscyplinarnymi, Policją.

Łączna kwota wydatkowana na realizację programu psychologiczno - terapeutycznego w 2021 roku (wynagrodzenie dla osoby prowadzącej program) wyniosła: 5.000,00 zł. Środki na ten cel pochodziły z dotacji oraz budżetu powiatu lęborskiego. Z budżetu powiatu na realizację programu wydatkowano kwotę: 1.400,00 zł, z przyznanej dotacji 3.600,00 zł.

3. Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027

Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie był pierwszy raz wdrażany w okresie sprawozdawczym. Cel główny programu stanowi ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy w rodzinie w powiecie lęborskim przez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Lęborskim na lata 2021 - 2027 skierowany jest do lokalnej społeczności, w szczególności do: rodzin, w szczególności dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, zwłaszcza dzieci, osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy w rodzinie, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodziców bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rodzin niewydolnych wychowawczo, dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym, przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program jest realizowany we współdziałaniu z lokalnymi samorządami, instytucjami i szeroko rozumianymi podmiotami, które realizują zadania w obszarach przemocy w rodzinie oraz wspierania rodzin. Wskaźniki realizacji Programu w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Działania Programu w 2021 roku były finansowane z budżetu powiatu oraz Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2021. Projekt przygotowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku otrzymał dotację na realizację zadań wynikających z treści projektu w kwocie 12.760,00 zł., z czego wykorzystano 12.737,08 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 19.637,08 zł, a ponadto z projektu powiatu lęborskiego pn. Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborski.

Cel	Zrealizowane działania
Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym skierowanych do rodzin z terenu powiatu lęborskiego	– informowano OPS, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu lęborskiego oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i Poradnie psychologiczno - pedagogiczną w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich - Szkoła dla rodziców”, – podejmowano działania w ramach kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”: ▪ powiatowy konkurs fotograficzny - fotografia przeciw przemocy pn.: „Uśmiechnij się” dla dzieci ze szkół podstawowych i placówek opiekuńczo - wychowawczych, ▪ rozesłanie materiałów edukacyjno - informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz materiałów dotyczących kampanii (plakat, przewodnik po kampanii), – podejmowano działania w ramach kampanii pn.: „Rodzina w plenerze” – skierowanej do rodzin z powiatu lęborskiego w celu propagowania prawidłowych form spędzania czasu wolnego, integracji rodziny, właściwego komunikowania się, impreza integracyjna w formie gry edukacyjnej odbyła się w Nowej Wsi; ▪ przeprowadzenie gier edukacyjnych, konkursów i różnorodnych zabaw na świeżym powietrzu dla całych rodzin, ▪ rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz materiałów informujących o zakresie pomocy świadczonej przez OIK, – udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc w rodzinie, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – t.j. rodzinne wyjścia do Jumping Park Trampolin Lębork, do kina, przeprowadzenie edukacyjnej gry w plenerze, konkursów i różnorodnych zabaw na świeżym powietrzu; wsparcie realizowane było w grupach rodzinnych - rodzic/rodzice wraz z dziećmi;
Udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym przemocą w rodzinie	– świadczone poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Lęborku; – przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie – doznających przemocy i zachowań agresywnych w Ramach projektu CUS; zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.: ▪ informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym, ▪ wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, ▪ pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w. – zapewniono mediacje dostępne dla osób i rodzin, u których występuje sytuacja konfliktów wewnątrzrodzinnych powodujących trudności w funkcjonowaniu rodzin i spełnianiu jej funkcji, w szczególności opiekuńczo-wychowawczych; – realizowano program korekcyjno edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu - ukierunkowanego na obniżenie ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie	– przeprowadzono Warsztaty umiejętności rodzicielskich – „Szkoła dla rodziców”, przeznaczone dla mieszkańców powiatu lęborskiego, rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym (cykl 10 spotkań w okresie od 04.10.2021r. do 24.11.2021r., przy współudziale pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lęborku. W warsztatach wzięło udział 15 osób), – przeprowadzono Warsztaty umiejętności rodzicielskich - zajęcia grupowe warsztatowe pn. Szkoła dla rodziców (cykl zajęć - 2 edycje w roku po 8 spotkań, łącznie przeprowadzono dla 17 osób); cykle zajęć grupowych dla rodziców/opiekunów dzieci-rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie lub mających trudności z zachowaniami agresywnymi członka rodziny, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, – zakupiono 15 sztuk poradników: „Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, które przekazano w październiku 2021 roku osobom biorącym udział w „Szkole dla rodziców”. – przeprowadzono spotkania grupy wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, mające na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin; w trakcie spotkań tematycznych z elementami psychoedukacji prowadzonych przez psychologa, uczestnicy mogli uczyć się rozpoznawać trudności i pokonywać je we wsparciu specjalistów, wspólnie wymieniać doświadczenia i informacje, stanowili dla siebie źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. – udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc w rodzinie, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – t.j. rodzinne wyjścia do Jumping Park Trampolin Lębork, do kina, przeprowadzenie edukacyjnej gry w plenerze, konkursów i różnorodnych zabaw na świeżym powietrzu. Forma wsparcia realizowana była w grupach rodzinnych - rodzic/rodzice wraz z dziećmi. Sfinansowanie formy wsparcia odbywało się w formie zakupu biletów wstępu, dojazdu, poczęstunku oraz wymaganych materiałów na zajęcia (papiernicze, plastyczne); zajęcia poprzedzane były psychoedukacyjnym spotkaniem z opiekunem merytorycznym uczestników w projekcie Centrum Usług Społecznych w Powiecie Lęborskim, – przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie – doznających przemocy i zachowań agresywnych; zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne;

	– zapewniono dostęp do mediacji dla osób i rodzin, u których występuje sytuacja konfliktów wewnątrzrodzinnych powodujących trudności w funkcjonowaniu rodzin i spełnianiu jej funkcji, w szczególności opiekuńczo-wychowawczych; – przeprowadzono zajęcia terapeutyczne grupowe - uspołeczniające, w ramach których realizowano wsparcie dla dzieci i młodzieży dedykowane rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie lub kryzys; zajęcia wskazane przez rodziców/opiekunów osób małoletnich odbywały się na pływalni - kurs nauki pływania, w hali sportowej - boks, zajęcia kickboxing, zajęcia na siłowni, czy jako zajęcia arteterapii, socjoterapii; zajęcia przyczyniły się do wyrównywania szans rozwojowych, niwelowania skutków zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych, zmniejszania występujących deficytów, rozwoju dziecka. – realizowano konsultacje i poradnictwo psychologiczne indywidualne dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i dotkniętych kryzysem; – przeprowadzono konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dostępne dla osób i rodzin w kryzysie, uwikłanych w przemoc, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności rodziców/opiekunów oraz rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej; – przeprowadzono terapie i psychoterapie – indywidualne specjalistyczne, w szczególności terapie dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, psychoterapia poznawczo-behawioralna, terapia uzależnień, terapia dla ofiar przemocy w rodzinie, terapia psychotraumatologiczna, dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie, dotkniętych sytuacją kryzysową z uwzględnieniem konieczności zabezpieczenia długoterminowych terapii i psychoterapii;
Edukacja i promowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich, wzmacnianie pozytywnych realizacji w rodzinie	– przeprowadzono kampanię informacyjną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej „Powiat Łęborski AntyPrzemocy”; celem realizacji zadania przygotowano, powielono i rozpowszechniono informatory i ulotki na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kalendarze na 2022 rok w ramach kampanii informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej „Powiat Łęborski AntyPrzemocy” i kampanii: „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”. Wykonane materiały rozpowszechniono i przekazano do ośrodków pomocy społecznej, przychodni, poradni zdrowia, szkół, przedszkoli i innych miejsc publicznych oraz wśród mieszkańców Powiatu Łęborskiego; – przekazano do szkół z powiatu łęborskiego informacje o pomocy świadczonej w OIK w związku z realizacją Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na rok 2021; – informowano przychodnie i gabinety podstawowej opieki medycznej z terenu powiatu łęborskiego o pomocy specjalistycznej udzielanej przez OIK rodzinom zagrożonym przemocą w rodzinie, prośba o kierowanie ww. osób, przekazanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, – informowano OPS -ów, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu łęborskiego oraz WTZ, placówki opiekuńczo - wychowawcze i poradnię psychologiczno - pedagogiczną w Łęborgu o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich – Szkoła dla rodziców”, – uaktualniono poradniki: „Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Łęborskim”- praktyczny poradnik poświęcony zjawisku przemocy w rodzinie z bazą placówek niosących pomoc ofiarom przemocy, opracowanie ulotek składanych i ulotek dwustronnych informujących o zakresie pomocy świadczonej przez OIK oraz plakatów propagujących Kampanię Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka” – opracowano materiały edukacyjno-informacyjne wydrukowano w celu upowszechnienia w następujących ilościach: Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Łęborskim – 300 szt., ulotki składane – 600 szt., ulotki dwustronne – 1 000 szt. rozwieszono na terenie Łęborga na słupach i tablicach informacyjnych plakatów propagujących kampanię oraz informacji o bezpłatnym poradnictwie prawnym, psychologicznym i socjalnym świadczonym w OIK przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu, – umieszczono na stronie internetowej PCPR w Łęborgu informacje o kampanii oraz o możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa,
Zwiększenie świadomości społecznej o zagrożeniach związanych z występowaniem przemocy w rodzinie	Udział w kampaniach: 1) „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, w ramach kampanii przeprowadzono działania: 2) Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka”- kampania skierowana do mężczyzn, przeciwko przemocy wobec kobiet: 3) Przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn.: „Rodzina w plenerze” – kampania skierowana do rodzin z powiatu łęborskiego. Celem kampanii było propagowanie prawidłowych form spędzania czasu wolnego, integracja rodziny, właściwe komunikowanie się. Impreza integracyjna w formie gry edukacyjnej odbyła się w Nowęcinie w dniu 18 września 2021 roku:
Rozwój współpracy ze służbami, instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w obszarach problemu przemocy w rodzinie	– przesłanie informacji o nieodpłatnych szkoleniach on-line dla specjalistów oraz dla młodzieży, a także dla młodzieży usamodzielnianej z placówek – zorganizowano 8 godzinne szkolenie on-line przez platformę ZOOM, dotyczące aspektów psychologicznych przemocy w rodzinie, a w szczególności o tematyce: 1) Kiedy osoba doznająca przemocy nie chce pomocy – jak to rozumieć i co można w tej sytuacji zrobić? 2) Procedura „Niebieskiej Karty” – szkolenie wprowadzające; 3) Dziecko w sytuacji konfliktu między rodzicami – co mogą zrobić służby? 4) Praca z osobą stosującą przemoc, która nadużywa alkoholu; 5) Pomoc dziecku doznającemu przemocy – procedura „Niebieskiej Karty” w służbie dobra dziecka; 6) Budowanie planu pomocy w oparciu o potrzeby i zasoby rodziny; 7) Interwencja wobec osoby stosującej przemoc – co warto robić? 8) Rodzina jako system – jak prowadzić procedurę „Niebieskiej Karty” w sytuacji rodzin, które chcą zostać razem? 9) Trudne wyzwania w procedurze „Niebieskiej Karty”; 10) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych i z niepełnosprawnością. Szkolenie skierowane było do specjalistów z resortów: pomocy społecznej, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, Policji oraz organizacji pozarządowych; w szkoleniu wzięło udział 50 osób.

4. Powiatowy program pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 - 2027

W 2021 roku realizowano działania w ramach Powiatowego programu pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2027, przyjęty uchwałą nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027. Program ukierunkowany jest na udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie m.in. poprzez wskazywanie im sposobów reagowania na przemoc, uświadomienie przysługujących praw oraz możliwościach otrzymania pomocy ze strony instytucji, które zajmują się pracą na rzecz wspierania osób doznających przemocy, w celu jak najszybszego jej zakończenia.

W 2021 roku prowadzono bezpłatne poradnictwo psychologiczne w ramach interwencji kryzysowej (w tym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie). Mieszkańcy powiatu lęborskiego mogli skorzystać z poradnictwa w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku we wtorki i czwartki w godzinach: 16:00 - 20:00 oraz w ramach dyżuru telefonicznego w środy w godzinach: 15:30 - 17:30. Osoby doświadczające przemocy miały ponadto możliwość skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego - formy krótkoterminowej pomocy, w ramach projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim”, które, świadczone w ramach interwencji kryzysowej, ma za zadanie wspomagać, wspierać i podtrzymywać osoby doznające przemocy w rodzinie w trakcie trwania kryzysu. Pomoc ta koncentruje się na rozwiązywaniu bieżących trudności osób korzystających z porady, omawianiu ich potrzeb wynikających z sytuacji, w której się znajdują.

W 2021 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku bezpłatnie udzielano poradnictwa prawnego dla osób korzystających z systemu pomocy społecznej, w tym dla osób doznających przemocy. Poradnictwa prawnego udzielano w środy w godzinach 11:00 - 13:00 w siedzibie jednostki oraz telefonicznie, w związku z sytuacją związaną z COVID-19. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono także poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie - doznających przemocy i zachowań agresywnych w ramach projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim”. Zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.:

- informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym,
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego,
- pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w.

Poradnictwo odbywało się trzykrotnie dla 6 osób w wymiarze 17 godzin.

Pracownik socjalny Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w okresie sprawozdawczym stale podejmował działania ukierunkowane na rozwinięcie lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej wspieranych osób, zabezpieczenie ich niezbędnych potrzeb, motywował osoby doznające przemocy w rodzinie do zmiany i wspierał w samodzielnym rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej. Podejmował również działania zmierzające do udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy m.in. poprzez kierowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, przekazywanie informacji o prawach osoby doznającej przemocy w rodzinie, wzmocnianie postawy sprzyjającej zatrzymaniu przemocy.

Prowadzono także spotkania grupy wsparcia w 2021 roku odbyło się 5 spotkań grupy wsparcia dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie w ramach projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim”. Spotkania z elementami psychoedukacji były prowadzone przez psychologa. Spotkania miały na celu wymianę doświadczeń przez Uczestników oraz zapobieganie izolacji rodzin. Podczas spotkań grupy dzięki wspólnym rozmowom, osoby biorące w nich udział mogły uczyć się rozpoznawania trudności i pokonywania ich przy wsparciu specjalistów, stanowili dla siebie źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania.

W okresie sprawozdawczym zapewniono możliwość osobom doznającym przemocy w rodzinie uzyskania pomocy w formie bezpiecznego schronienia w instytucjach świadczących tego typu pomoc, tj. w Hostelu przy Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku oraz w Specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Rusocinie. W 2021 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lęborku nie odnotował przypadków wystąpienia ww. okoliczności wskazujących na konieczność zapewnienia tego typu wsparcia.

Ponadto, w okresie sprawozdawczym osoby doznające przemocy w rodzinie, korzystające ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Lęborku były motywowane do poszukiwania i podejmowania zatrudnienia, w celu uzyskania niezależności finansowej tak ważnej w procesie zmiany.

W 2021 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, według potrzeb podejmował współpracę z jednostkami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie: z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego, Policją, Prokuraturą, Sądem, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Ośrodkiem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem, w celu udzielenia jak najszybszej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.